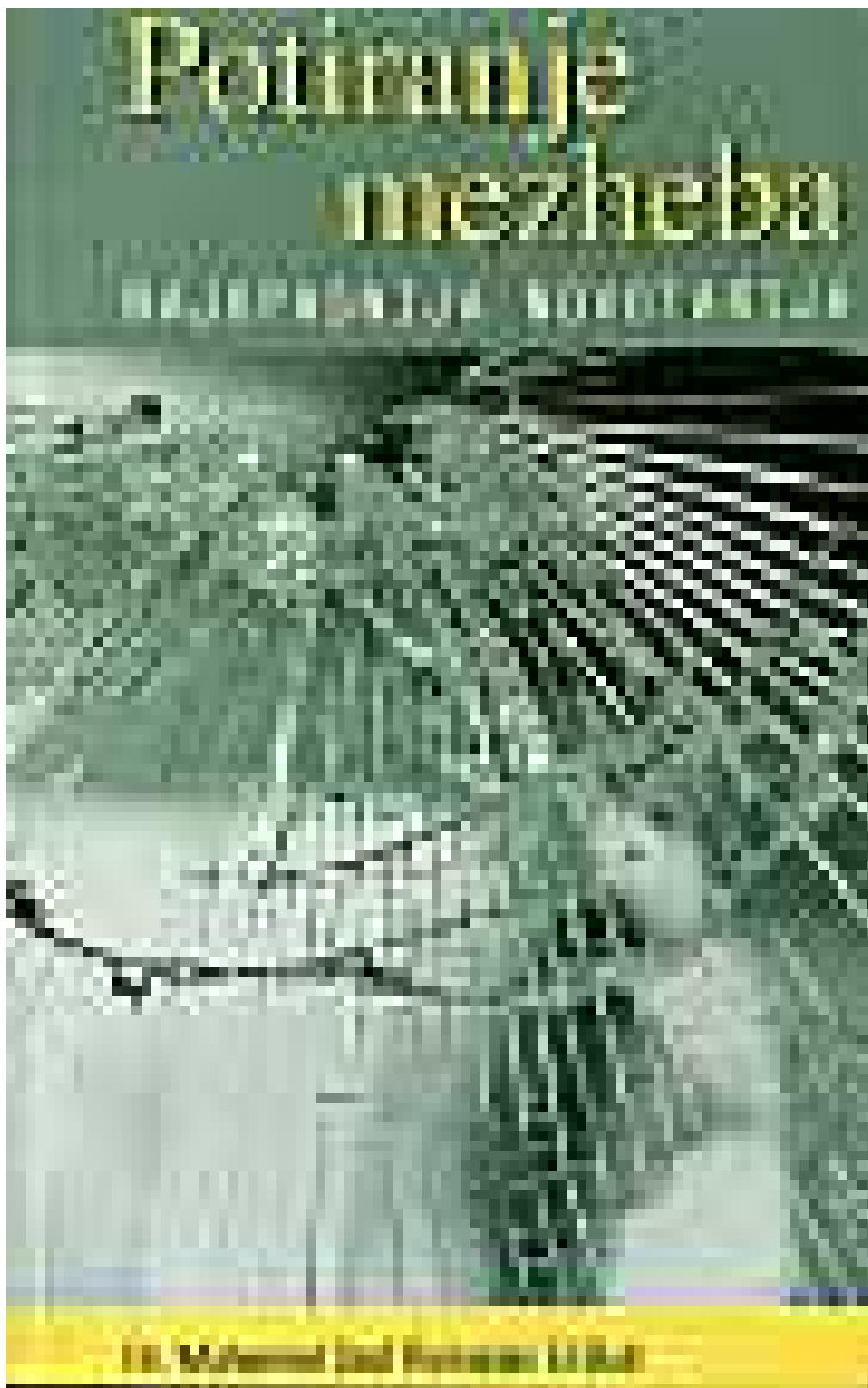

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Riječ izdavača

Poštovani čitaoci!

Predstavlja nam posebno zadovoljstvo da Vam možemo ponuditi djelo "Potiranje mezheba-najopasnija novotarija" od dr.Seid Ramadan el-Butija, koje smatramo vrhunskim djelom u oblasti otkrivanja i razobličavanja zabluda i ponora kojima vodi vehabijsko-selefistička ideja i njeni protagonisti. Ova tema je bila aktuelna 70-tih godina u arapsko islamskom svijetu i dr. El-Buti se njome bavio tada. Ona je za naše podneblje značajna sada, a možda se malo i kasni sa izdavanjem jednog ovakvog djela, jer su potirači mezheba uzeli poprilično maha u našim sredinama. Ono što odlikuje Butijevo djelo je naučna metoda i nepristrasnost u potrazi i iznošenju istine. Čitaoci koji budu imali strpljenja da čitaju ovo djelo vidjet će jasno koliko se zloupotrebljavaju određeni citati islamskih velikana, istrgnuti iz njegovog stvarnog konteksta, i njima se dokazuje upravo suprotno od onoga što je sami autor tih citata htio reći i što je argumentirao. Ova knjiga će Vam dati odgovore na pitanja kao što su: Da li su pojava mezheba novotarije ili su bila jedna neminovnost? Da li su islamski mezhebi oponenti Sunnetu Poslanikovom a.s.? Da li je jedan mezheb bolji od drugog? Ko su ti koji se obavezuju uzimanjme propisa direktno iz izvora islama; Kur'ana i Sunneta? Kada i zašto se može mijenjati mezheb? Na ova i mnoga druga veoma interesantna pitanja u ovoj knjizi odgovara dr. Buti.Za naše bosansko čitateljstvo uglavnom do sada su o ovoj temi prezentovana djela od autora koji su sa negativnim raspoloženjem nastrojani spram mezheba. Primjer tome naveo bih dvije knjižice: „Muhatesar ahkamil - fikhijje" od Ali bin Ferid El-Hindija u prijevodu Ebu Usame i djelo "Shvatanja

koja trebamo ispraviti" od Imada El-Misrija. Na poledini prve knjige je proglas imamima i studentima; „Dostavljamo vam zbirku fikhskih propisa zasnovanu na Kur'anu i vjerodostojnim hadisima. Ovo je put ashaba i onih poslije njih, ljudi zlatnih generacija, kojima je Allah dželle se 'nuhu dao mogućnost da osvoje Istok i Zapad, a da ne dođe do razmimoilaženja... Kad su došli imami Četiri mezheba slijedili su Sunnet svojih prethodnika, s tim što su neki od njih bili bliže Sunnetu zbog boljeg poznavanja hadisa, oni su ulagali sav trud da upoznaju ljude s vjerom i zabranjivali su da budu slijeđeni od drugih. Govorili su: „Nema pravo govoriti niko našim riječima bez poznavanja naših dokaza. „I još su rekli: „Ako je hadis vjerodostojan, to je naš mezheb, a ako nađete da se hadis su prosta vi ja našem mišljenju, ostavite naše mišljenje. „Zatim su ljudi pošli slijepo slijediti svoje učenjake... „Dr. El-Buti se u svojoj knjizi upravo bavi odgovorima na ovakve potvore na prethodne učenjake i otkriva od koga one dolaze. Našoj čitalačkoj publici su od sličnih autora nuđena mišljenja i mi radi ilustracije rezimiramo sljedeća: U Takvimu Rijasetu 1996 g. u tekstu od Kardavija u prijevodu Ibrahima Husića navodi se; na str. 124: „Slijeđenje jednog od spomenutih mezheba, te povodjenje za imamom dotičnog mezheba u svemu što kaže, nije ni farz - stroga obaveza, ni sunnet - preporučeno.,, Na str. 126; „*Pristrasno i fanatično slijeđenje jednog mezheba novotarija je u ummetu Muhammeda - 'alejhis - selam -, a uz to je suprotno praksi selefa, u prva tri stoljeća islama,* „Nastavak na istoj stranici: „Rezultat svega spomenutog je da kompetentna ulema smatra *mišljenje o obaveznosti slijeđenja određenog mezheba pogrešnim. Štaviše, oni smatraju da je povodjenje za određenim imamom, u smislu*

slijeđenja svih njegovih mišljenja a odbacivanje mišljenja drugih haram - zabranjeno u vjeri. Jjejhul-islam Ibn Tejmijje u tom smislu kaže; „Ako se onaj ko zastupa takvo mišljenje ne pokaje treba ga ubiti. „Takvo nešto nije dozvoljeno u Allahovoj vjeri i od onoga ko to kaže treba zatražiti da se pokaje, pa ako ostane uporan u svome stavu, Ibn Tejmijje smatra da je izašao iz islama (dina)"!!!??? Ovakvo opasno igranje mezhebima uglavnom se je u povijesti Bošnjaka aktueliziralo u vrijeme kada mu je bilo jedinstvo najpotrebnije i kada je svako razvodnjavanje i razjedinjavanje slabilo im moć. To je bilo u vrijeme agresije na Bosnu i njen narod. Poslije svega toga ne treba se puno čuditi fanatičnim stavovima mladića koji su naučeni ili bolje rečeno nafilovani citatima kao što su gore navedeni, da se okrenu sa žarom vjere u jedinog Allaha da odvrćaju ljude od slijeđenja mezheba, jer su to shvatili kao dio borbe za pravu vjeru. Njima treba dostaviti da čuju ili pročitaju i drukčiji stavove o pojavi mezheba, njihovoj realnosti nastajanja i ulozi koju su odigrali. Upravo sa pripremanjem ove knjige za štampu zamislili smo da se između ostalog i to postigne. Zahvaljujemo autoru ovog djela dr. Butiju, izdavačkoj kući El-Farabi od koje smo otkupili pravo objavljivanja knjige na bosanskom jeziku kao i našim vrijednim studentima, prevodiocima ovoga djela, koji su uložili od sebe trud da ovo djelo ugleda svjetlo zore, nadamo se za bošnjački narod, bolje zore. Za odabir naslova knjige uvažili smo sugestiju uvaženog prof. Mehmedalije Hadžića, vrsnog poznavaoča arapskog jezika, savjetnika za serijatska pitanja reisul-uleme u Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, koji je podržao izdavanje ovoga projekta i dao mišljenje da prijevod riječi "Ella mezhebijje" stavimo sa

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

"Potiranje mezheba". A ova konstrukcija može imati ova značenja: amezhebizam, negiranje mezheba, protiv mezheba, potiranje ili potiskivanje ili anuliranje mezheba i si. Molimo Allaha dželle še'nuhu da Svojom nagradom nagradi svakog koji je na bilo koji način doprinio da se ovo djelo pojavi među našim narodom.

Fikret Asad Arnaut

Bismillahirrahmanirrahim

Zahvaljujem Allahu dželle še'nuhu na svakoj Njegovoj blagodati i donosim selam i salavat na Njegovog Poslanika Muhammeda - 'alejhis - selam -, Poslanikovu časnu porodicu, ashabe i tabi'ine.

Bože moj, utječem ti se od toga da me ne prepustiš samome sebi u onome što podučavam ili učim. I utječem ti se da cilj moga pisanja ne bude neka od duševnih požuda ili mrska tvrdokornost sa kojom dolazi šejtan ili strast. I molim te, Bože moj, da presudiš između nas i naše braće, Tvojom presudom, kojom će se podići koprena sa očiju i udaljiti zle misli i namjere od srca. I skrušeno te molim da nam od sebe podariš blagodat iskrenosti, pa da u našim poslovima ne bude ničeg drugog, sem želje za Tvojim zadovoljstvom.

Zaista si ti Dobročinitelj, Milostivi.

PREDGOVOR NOVOG IZDANJA

Ovo je posebno i preuređeno izdanje ove knjige. Već je prvo i drugo izdanje doštampavano na ofsetu desetak puta, a da pritome nisam ništa dodao na predgovor drugog izdanja.

Ali, sada bih želio da iskoristim priliku njenog novog izdanja da bih rekao slijedeće: „Što se tiče izlaganja istine, naučno logičkim metodom i načinom čistim od uvreda i namjernog nepravednog odnosa prema drugima, ono je obaveza svakog onog ko je sposoban da to učini". Ovo je suština ajeta u kome Allah dželle šehenuhu kaže: „**I neka među vama bude onih koji će na dobro pozivati i tražiti da se čini dobro, a od zla odvrćati - oni će šta žele postići**".

Ali, izokretanje ovakvog izlaganja istine, nakon svega, u nizu prepirki i uzastopnih replika, te potpomaganje uvrjedljivim izrazima i riječima punim antipatije, radi zadovoljavanja svojih požuda i radi želje za ličnim trijumfom, jeste vrsta rasprave koja nam je zabranjena. I sačuvaj Bože da ona bude u sklopu dokazivanja istine ili da je obuhvaćena značenjem ovog časnog ajeta. Ono čemu me je uputio Uzvišeni Allah dželle šehenuhu, kroz dijelove ove knjige je izlaganje prave istine, a ako Bog da, knjiga će biti objavljivana sve dok u narodu bude postojala potreba za njom. Što se tiče onih, kojima se nije svidjela prezentacija ove istine, oni su na nju odgovorili vrijeđanjem, koristeći se teškim i uvrjedljivim izrazima punim mržnje. Molim Allaha dželle šehenuhu da me sačuva od bavljenja s tim i ulaska u ovakve teme. Prezentacija istine, u okviru granica koje su neophodne da se ona u cjelosti pojasni, jeste jedan od najbitnijih faktora za postizanje jedinstva, uklanjanje razlika i učvršćenje činilaca zdravog rasuđivanja. I to je ono što sam sa ovom knjigom htio postići. A otvaranje prepirki i diskusija, te uzvrćanje na grubo govor istim, spada u najopasnije uzroke cijepanja i onog što dovodi do podjele i nesloge. Molim Allaha dželle šehenuhu da me sačuva od

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

ovoga i udalji od upuštanja u to. Molim Ga, Uzvišenog i Svemogućeg, da u našim srcima ne bude zlobe prema onima koji vjeruju i da nas sjedini na Njegovom pravom putu i da se naši životi završe sa onim čime je On zadovoljan.

Vel hamdu lillahi Rabbi -l - 'a lemin .

Muhammed Seid Ramadan El - Buti
Damask, š'aban 1405. h. / april 1985. g.

PREDGOVOR DRUGOG IZDANJA

Dugo sam se omišljao o mogućem novom štampanju ove knjige i provodeći jedan dio vremena pitao sam se: „Da li sam njenim objavljivanjem bio razbijač muslimanskog jedinstva ili pak, onaj ko je to jedinstvo oslabio? Da li su se u njoj nalazile neke moje riječi, koje su uvrijedile nečiju ličnost?

Da li sam i sa jednim retkom, od ovoga što sam napisao, odstupio od nepristrasne naučne studije, ulazeći u prepirke ili rasprave sofističkog karaktera, koje u srcima izazivaju mržnju, neuklanjajući sumnju sa uma.,, ?

Što se tiče mogućnosti nekorektnog odnosa i odstupanja od nepristrasne naučne diskusije i prelaska na klevete i ismijavanje drugih, izvršio sam detaljnu analizu svega što sam napisao, čitajući pažljivo svaki redak i kontrolišući sve vrlo kritički i nepristrasno.

Pored svega toga nisam naišao, hvala Allahu dželle še'nuhu, ni na jedan redak, čijim sam smislom ili značenjem ružno postupio prema bilo kome. A što se tiče mogućnosti da sam objavljivanjem ove knjige oslabio muslimansko jedinstvo, zbog toga sam pomno slušao reakcije, koje je izazvala ova knjiga među čitateljstvom različitih orijentacija i mišljenja i primio sam ogroman broj pisama, koja su mi pristigla kao komentar na nju. Zato me nisi mogao vidjeti, hvala Allahu dželle še'nuhu, da sam negdje unio razdor, oslabio neko udruženje ili dokrajčio neki sporazum. Naprotiv, ono što je prouzrokovala ova knjiga je potpuno suprotno tome. Izdanje ove knjige imalo je dva međusobno oprečna uticaja, ali svaki od njih je dopunjavao drugog u cilju sjedinjavanja velikog broja razjedinjenih muslimana do jedne granice umjerenosti, gdje nejma pretjerivanja u bilo kojem smislu. Pa je tako bilo među čitateljima onih, koji su pitanje slijeđenja jednog od Četiri mezheba rješavali logikom, koja se uglavnom temeljila na mezhebskoj fanatičnosti i novotarijama. Tako da onaj, koji je bio npr. šafijskog mezheba nije obavljao namaz za imamom, sljedbenikom hanefijske pravne škole i nisu za sebe smatrali dozvoljenim izlazak iz okvira svoga mezheba, pa čak i po ovim pitanjima u kojima su detaljno istražili argumente Kur'ana i Sunneta i uvjerali se kako jači argumenti ne idu u prilog mezhebu kojeg slijede. Ali, kada su dotični pročitali ono što sam na ovu temu napisao, odrekli su se svoje mezhebske fanatičnosti, uvidjevši vrijednost razmišljanja i proučavanja, te su zauzeli, po ovom pitanju, jedan umjereniji stav. Isto tako je bilo među čitateljstvom onih koji su svoje mišljenje o Četverid imama (Ebu Hanife, Malik, Šafija i Ahmed ibn Hanbel) gradili na začuđujućem neznanju.

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Tako da su neki od ovih smatrali, da ova Cetverice imama - mudžtehida nisu ništa drugo do suparnici šerijata Allahovog Poslanika- 'alejhis - selam -, te da se njihova uloga sastojala u odvrćanju ljudi od šerijata Allahovog Poslanika - 'alejhis - selam - i njihovom pridobijanju za sopstvene mezhebe. Te im ne preostaje ništa drugo, po njihovom uvjerenju, nego da uklone ove "međusobno sporne i štetne pregrade" koje su se ispriječile između njih i Allahovog Poslanika - 'alejhis - selam -. Ali, nakon što su pročitali ono što sam napisao u ovoj knjizi, uočili su, sa tugom i bolom, svoje opasno neznanje i spoznali da su mezhebi ova Cetverice imama - mudžtehida poput stepenica, koje su neophodne da bi se stiglo do upute Allahovog Poslanika - 'alejhis - selam -, a sačuvaj Bože da bi mezhebi mogli biti u suparničkom odnosu prema Kur'anu i Sunnetu. Tako da je posljedica ova dva uticaja bila to da su se ove dvije grupe, na kraju, susrele na liniji umjerenosti. U mnogobrojnim pismima, koja su pristigla na moju adresu, te kroz mnoge sastanke sa braćom, uočio sam veliki broj primjera pozitivnog djelovanja ovih uticaja, kao što je ujedinjenje mnogih grupa ljudi, koji su skrenuli sa istinskog puta i uputili ih na prostrani put, koji zagovara svaki musliman.

Pa jesam li, ovim što sam učinio, sjedinio ili

razjedinio safove muslimana?!

Da li sam ih time razasuo po bespuću nedoumice i

konflikta ili sam ih iz tog bespuća izveo tamo gdje

dominira jasna razboritost i zdrav razum?

Možda ćeš reći da je bilo onih, kojima je teško palo

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

ono što sam napisao, te su u njemu otkrili štetu koja prijeti jedinstvu muslimana i ispravnosti njihovog ubjeđenja. Čak su se neki od njih ustegli od njenog čitanja i nisu žalili truda da odvrate čitateljstvo od toga.

To je tačno, jer zaista je bilo onih koji su stajali na ovom stanovništvu. Neki od njih su ovu knjigu opisali sa onim od čijeg se spominjanja stidi čak i pero, dok sam po nekima bio neznalica, onaj koji širi glasine i lažov. Ali sve ovo ne znači da nisam ujedinio mnoga različita mišljenja i da nisam ukazao na put prave istine od koje se muslimani nisu odvajali, od prvih generacija islama do današnjih dana.

Upravo oni tretiraju Četiri mezheba kao opasnu novotariju za vjeru, jer ti mezhebi nejmaju ništa sa njom.

Neki od njih su opisali djela ove Četverice imama kao "hrđu", ali sve to nije nimalo izmijenilo istinu, koja je bila jasna i poznata u svakom vremenu i na

kojoj su se usaglasili svi muslimani, generacija za generacijom, a to je da ovi mezhebi čine srž i dragulj islama, te da su, upravo oni, u svako vrijeme ukazivali muslimanima na propise njihove vjere, te im olakšavali put slijeđenja Kur'ana, knjige Gospodara njihova i Sunneta njihovog Poslanika - 'alejhis - selam -. Sve što sam zabilježio od diskusije sa jednim od "njih", jeste čista istina, od koje nisam ništa promijenio, osim nekoliko rečenica izgovorenih na narodnom dijalektu, koje je bilo neophodno ispraviti prema pravilima književnog jezika. Pored svega toga, ponovo sam se zapitao: „Da li muslimani imaju potrebu za novim izdanjem ove knjige?

Zar ono što su već pročitali ne čini novo izdanje bespotrebnim?".

Prvi odgovor, sa kojim sam se bio zadovoljio, jeste da nejma potrebe za novim izdanjem i da su hiljade primjeraka prvog izdanja bile dovoljne. Ali sam primijetio ljude kako je uporno traže i kada sam o tome pitao, odgovoreno mi je da je među ljudima jedan veliki broj onih, koji nisu čak ni čuli za knjigu, niti za njen sadržaj, a drugi ako su i pokušali da dođu do nje, bila je već rasprodata. Ako, po njima, ovaj nepravedni govor zaslužuju Četverice imama mudžtehida, pa ima li onda nešto lakše da meni, kao onom, koji sam stao u odbranu tih imama i njihovog ugleda, pripišu neznanje, laž i opišu moju knjigu sa onim čega se moj jezik stidi izgovoriti. Ipak, ja se ponovo pitam: „Da li sam kroz ovo što sam napisao ikog uvrijedio ili se prema nekom ogriješio?

Da li moja knjiga sadrži nešto drugo do nepristrasnu naučnu studiju? Da li sam sa ovim što sam napisao doveo muslimane u nedoumicu i nestabilnost ili sam ih izveo iz svega toga? Zatim, da li sam mogao da prešutno prijeđem preko vela zabluda, koji je prekrrio razum mnogih muslimana, a da ne pokušam podići taj veo sa nekolicinom napisanih redaka, kao musliman, kojeg je Allahova dželle še'nuhu volja počastila da bude sluga imama i uleme i da sa emanetom nosi pero u svojoj desnici, a moj Gospodar svjedoči da kroz ono što sam napisao nisam ni na koga ništa slagao. Tako mi Allaha dželle še'nuhu, nisam ni slutio da će želja za spoznajom istine na ovu temu doći do ovako začuđujuće visokog nivoa, niti sam mogao pretpostaviti da ću primiti tako veliki broj različitih pisama u kojima je iskazano olakšanje, zbog spoznanje prave istine i onoga što na nju upućuje, s obzirom da je bila prekrivena neistinom. Nakon svega ovoga spoznao sam kakvom su pritisku izložene muslimanske mase od strane ovih, koji uporno nastoje presjeći svaku njihovu vezu sa ova Četiri mezheba i njihovim pouzdanim i učenim imamima. Velika većina ovih masa su neobrazovani ili poluobrazovani ljudi, koji ne posjeduju dovoljan naučni kapacitet sa kojim bi mogli otkriti neosnovanost njihovih ideja, iako posjeduju urođenu, zdravu, islamsku misao i čistoću ljudskog uma, sa čime osjećaju da je ova propaganda teška za srce, daleka od istine i ogrezla u neistini. Zbog toga su osjetili veliku potrebu za nekim ko će im pojasniti ovaj problem, koristeći, pri tome, dokaze i objektivna naučna mjerila. Također se osjetila potreba za jednom sažetom, ali sveobuhvatnom i korisnom knjigom. Dakle, bilo je neminovno odgovoriti ovom zahtjevu muslimanskih masa sa novim izdanjem ove knjige. Dok prevrćem stranice ove knjige, ne osjećam potrebu za izmjenom niti jednog retka u njoj, kao što ne osjećam

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

potrebu da joj dodam bilo šta novo, sem ovog predgovora i komentara za kojim se ukazala potreba nakon rasprave, koja se odigrala između mene i šejh Nasira Albanija, neposredno nakon pojave prvog izdanja ove knjige. A da su doprle do mene bilo kakve replike ili zahtjevi za pojašnjenjem bilo čega u ovoj knjizi, to bih objasnio i izmijenio. Međutim, nisam primio nikakve replike od onih, koji sebe smatraju protivnicima istine, koju sam objelodanio, kao što nisam primio nikakav zahtjev od strane čitatelja, koji uporno traže ponovno štampanje ove knjige, za pojašnjenjem ili dodavanjem bilo čega. Sve što se desilo, po ovom pitanju, svelo, se na želju šejh Albanija da se sastanemo da bi on iznio svoje viđenje ove knjige. I, zaista, sreli smo se, pa sam imao priliku da čujem njegove primjedbe i mišljenja, koje se svode na dvije stvari:

Prvo: Pretjerivanje po pitanju naslova knjige

Potiranje mezheba, najopasnija novotarija,

koja prijeti islamskom šerijatu" , te da ja, po

njegovom, mišljenju nisam naveo nešto što bi ukazivalo na istinitost ovog opasnog naslova. Drugo: Da ja, po njegovom viđenju, nisam dobro shvatio ono što je želio reći El - Hadžendi u svojoj studiji, na koju sam ja odgovorio sa ovom knjigom. Tako on (El - Hadžendi), po mišljenju šejh Albanija, ne poriče prednosti, niti vrijednosti mezheba, kao što ne poriče ispravnost njihova slijedenja onome, koji nije dostigao stepen idžtihada. Međutim, on osuđuje samo onoga, koji se fanatično priklanja mezhebima, ostavljajući po strani ispravan dokaz, koji je potpuno razumio, što je ono na čemu smo se on i ja usaglasili i zbog

čega ne bi bilo potrebe da se diže ovolika prašina. Ovo je rezime opaski, koje je naveo šejh Albani u toku našeg susreta, koji je trajao tri sahata. (Ovaj predgovor sam napisao prije nego što sam saznao za odgovor, koji su zajedno napisali gospoda: šejh Albani, Mahmud Mehdi El - Istanbul! i Hajruddin Van I i, pod naslovom "Mezhebski fanatizam, to je no votanja", da bi nakon što sam došao do ove knjige napisao komentar u obliku *postscriptuma*, kojeg cijenjeni čitaoci mogu nad na kraju knjige.)

Povodom prve primjedbe odgovorio sam mu: „Zaista, sadržaj knjige u cjelosti dokazuje ispravnost njenog naslova, jer najvažnije što sam želio ovom knjigom pojasniti je to da su muslimani, koji nisu dostigli stepen direktnog preuzimanja propisa iz Kur'ana i Sunneta, u vrijeme ashaba, tabi'ina i onih koji su dolazili poslije njih, slijedili mezheb nekog od imama koji su taj stepen postigli. Pa je mogao jedan od njih, ako je htio, da slijedi nekog određenog imama, neodstupajući od njegovog mezheba ili da ga

promijeni.

Pouzdana se zna da je bilo među ashabima r.a.

onih koji se nisu oslanjali, osim na fetve Ibn

Abbasa r.a., tako da nisu pitali druge sem njega,

a da pri tome niti jedan učenjak nije pronašao

među ashabima nekog ko je poricao ovakve

postupke.

Tako su Iračani dugo vremena živjeli slijedeći,

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

isključivo, mezheb Abdullaha ibn Mes'uda r.a., koji se manifestirao kroz njegovu ličnost ili kroz ličnosti njegovih učenika, a da se pri tome nije našao niko, ko bi im to osporio.

Kao što su se stanovnici Hidžaza pridržavali mezheba Abdullaha ibn Omera r.a. i njegovih učenika, te se i ovdje nije niko našao ko bi porekao ispravnost ovog postupka.

Dugo vremena su u Mekki važile samo fetve 'Ata' ibn Ebi Rebbaha i Mudžahida, jer je halifin telal dao proglas da niko ne smije donositi fetve, osim ova dva imama, a da se, pri tome, niko od uleme iz generacije tabi'ina nije suprostavio ovakvom postupku halife ili naroda.

Zar poslije svega, tvrdnja o zabrani pridržavanja jednog određenog imama, nije ništa drugo do novotarija, koja nejma svoga uporišta u vjeri.

I da li Potiranje mezheba, u biti, predstavlja nešto drugo?

(Na ovu jasnu mes'elu, dodajemo *sljedeće* pojašnjenje: mezhebstvo *znači da neko ko nije*

upućen u islamsko pravo ili onaj koji nije dostigao

stepen idžtihada, slijedi mezheb nekog od imama

- mudžtehida, koji je taj stepen dostigao, bez

obzira dali se stalno pridržavao jednog određenog mezheba ili proveo život prelazeći iz jednog u drugi.

Dok bezmezhebstvo *znači da onaj koji ne* poznaje islamsko pravo, ili onaj koji nije dostigao stepen idžtihada ne slijedi niti jednog imama - mudžtehida.

Ovo je objašnjenje riječi, koje je opšte poznato u jezičkoj i terminološkoj nauci, kao i masama, te ćeš tako reći za nekoga od ljudi da je partijaš, ako slijedi jednu partiju, bez obzira da li se stalno pridržavao jedne određene partije ili proveo život prelazeći iz jedne u drugu, kao što ćeš reći za nekoga da nije partijaš, ako ne pripada niti jednoj partiji, na bilo koji način. S tim da šejh At ban i kaže da ovakvo tumačenje nije ono što današnji muslimani podrazumijevaju

pod pojmom "mezhebstvo" (vidi knjigu "Kako je klanjao Poslanik - 'alejhis - selam -"}.
Ne razumijem zašto ovaj čovjek sebi umišlja da je, upravo on, primjer istine za svakog muslimana, pa ono što on razumije to moraju razumjeti svi, kao što bi trebalo da svi sa njim negiraju i ne razumiju ono što on ne razumije ?! Što znači da ako on ne zna značenje ova dva pojma (mezhebstvo i Potiranje mezheba), koja sam objasnio tokom naše rasprave, u tom njegovom neznanju i negiranju bi ga trebali slijediti svi muslimani. Šejh Albani, tako tvrdi da sam ja ovakvim tumačenjem u cjelosti uništio svoju sopstvenu

knjigu, jer, po njemu, na osnovu ovakvog *tumačenja mezhebstva, svi ljudi postaju mezhebaši, čime studija, koju sam napisao*, postaje samo govor o iluziji, koja u stvarnosti, nigdje ne postoji! Zaista bi me veoma radovalo kada bi svi oni koji sebi lažno pripisuju "selefizam", bili, uistinu, *mezhebisti, u ovom smislu i značenju riječi* "mezhebstvo", kojeg šejh Albani nije poznavao, tj. *da se ne udaljuju od slijeđenja nekog imama - mudžtehida, čiji su nam idžtihadi i mišljenja* dostavljeni sa punim emanetom. Svejedno da li se oni pridržavali samo jednog mezheba, ili prelazili iz jednog u drugi, tada nebi bilo nikakve potrebe za pisanjem niti jedne ovakve knjige. Ali, na žalost, tvrdnja šejha Albanija se ne *podudara sa stvarnošću! Zaista, među ovima, kojima želimo ukazati na pravi put, nejrna onih koji bi prihvatili slijeđenje bilo kojeg od Četverice imama r. a., nego se svaki od njih poziva na crpljenje šerijatskih propisa* direktno iz Kur'ana i Sunneta. Koliko smo samo vidjeli, gotovo nepismenih ljudi, koji ne *pri hvataj u, ni u kom slučaju, da slijede nekog od Četverice imama, sve dok mu ne saopštimo argument dotičnog imama i hadis na kojeg se on oslanjao, a zatim mu objasnimo jačinu argumenta, ispravnost, lanca prenosioca hadisa i stepe n njihove pouzdanosti*. Kao da je on, stvarno, neki veliki pooznavalac hadiske nauke, pa daje sebi za pravo da ispravlja mezheb ovog imama, ili da mu pripisuje grješke i ponižava ga! Nisu ovi ljudi nikakav narod sa Marsa ili neke druge planete, nego su oni ljudi kao i mi. Na njih se žale stanovnici svakog grada, kvarta i sela i ima ih tako mnogo, da bi šejh Albani mogao ponosno *dići glavu. Sta znače riječi El - Hadžendija*, koga šejh Albani naziva *učenjakom, brani njegovu knjigu i opisuje je kao korisnu, kada kaže (El - Hadzendi) u svojoj knjizi: „Postizanje idžtihada na ovaj način veoma je*

lahka stvar i ne zahtijeva ništa više od El - Muvetta' - e, Sa h ih Buha rije i M ušli ma, Su ne n Ebi Davud, Džami'a Et - Tirmizi i En - Nesaf. Ove *knjige su poznate i raširene, pa je moguće do njih doći u vrlo kratkom vremenskom periodu, što bi ti morao da znaš. U slučaju da ti ne znaš, a neki od tvoje braće te je prestigao u tome i to ti objasnio*, na jeziku kojeg poznaješ, nakon toga nejma ti opravdanja"; ili kada kaže: „Ako se pojavi više *oprečnih predaja (rivajeta) od Božijeg Poslanika* - 'alejhis - se/5/77 - *po određenom pitanju, a ti ne budeš znao kada je koja izrečena, odnosno koja kasnije, a koja ranije, u tom si slučaju dužan praktikovati sve predaje, dajući prioritet, čas jednoj, a čas drugoj predaji*". *Da li ti u ovim riječima nalaziš imalo poštovanja za bezmezhebsvto, onako kako smo ga mi formulisali, pa je šejh Albani zanegirao tu formulaciju, koja po njemu, čini sve ljude mezheb/stima? Zar nije njima svima prepriječio put slijeđenja* Imama i njihovih mezheba, sa onim što im je ostavio na raspolaganju, a to je: El - Muvetta', Sahih Buharija i Muslim, Sunen Ebi Davud, Džami'a Et - Tirmizi i En - Nesaf, i sve ove knjige, *kao što reče, su poznate i raširene, pa je moguće do njih doći u vrlo kratkom vremenskom periodu?* U skladu sa tim, ne postoji nikakva potreba za *slijeđenjem bilo kojeg mezheba, bi/o to u obliku čvrstog pridržavanja ili ne*, Možda, ustvari, šejh Alban i zna da su se svi imami *usaglasili, uključujući tu i Ibn Tejmiju t Ibn el - Kajjima i Eš - Sevkanija, da posjedovanje ovih zbirki hadisa ne čini njihova vlasnika mudžtehidom* i da se on ne može oslanjati samo na njih u *donošenju fetava ili izvođenju propisa, nego je neophodno, pored svega ovoga da posjeduje određen stepen znanja* s kojim se uzdiže do stepena idztihada, što je suprotno onome što tvrdi

"veliki alim" El - Hadžendi u svojoj knjizi za koju šejh Albani veli daje "vrlo korisna". Dakle, moja knjiga nije uništena, kao što tvrdi šejh Albani, nego na žalost još uvijek postoji velika potreba za njom, a koliko sam samo želio da za njom ne bude nikakve potrebe!)

A što se tiče druge stvari, ona se zasniva na pojašnjenju svakog teksta, koji u sebi sadrži uočljivu grješku i udaljavanje od prave istine na način, koji se podudara sa onim što sam iznio u svojoj knjizi.

El - Hadžendi svojoj knjizi kaže slijedeće/ „Mezhebi su mišljenja uleme, njihovi idžtihadi razumijevanje, pojedinih mes'ela, a Allah dželleše'nuhu i Njegov Poslanik - 'alejhis - selam - nisu obavezali nikoga na njihovo *slijedenje*". Šejh Albani smatra da se riječ "nikog" odnosi samo na one koji su dostigli stepen idztihada. I njegov govor: „Postizanje idztihada na ovaj način veoma je lahak i ne zahtijeva ništa više od El -Muvetta' - e, Sahih Buharije i Muslima, Sunen EbiDavud, Džami'a Et - Tirmizi i En - Nesa'i. Ove knjige su poznate i raširene, pa je moguće do njih doći u vrlo kratkom periodu, što bi ti morao da znaš. U slučaju da ti ne znaš, a neki od tvoje braće te je prestigao u tome i to ti objasnio, na jeziku kojeg poznaješ, nakon toga nejma ti opravdanja".

Ovaj citirani odlomak, po njemu, odnosi se samo na one, koji su dostigli stepen idžtihada i direktnog preuzimanja propisa iz Kur'ana i Sunneta, pa tako ovaj citat, dakle, ne sadrži nešto što zbunjuje i nejma potrebe za ikakvim odgovorom ili komentarom; kao i njegova izjava: „Kada god se nađe tekst Kur'ana, Sunneta ili izreke ashaba r.a., postupanje po njima je obaveza od koje se ne odstupa radi onoga što su rekli učenjaci". Po šejh Albaniju se to odnosi na čovjeka koji je

učio nešto od islamskih znanosti i upoznao se sa dokazima i onim na što oni aludiraju. I tako, sve što je spomenuto u knjizi El - Hadžendija, poput ovih odlomaka, može se (po mišljenju šejh Albanija) protumačiti na način, koji

se podudara sa istinom koju smo pojasnili. Takođe, po njemu, mi bi trebali El - Hadžendijeve tekstove da razumijemo na način na koji bi mogli da nazremo određene norme i specifičnosti na različitim mjestima njegove knjige. A kada sam mu rekao: „Zaista, niko od uleme ne generalizira značenje svoga teksta na ovakav način, a zatim želi da ukaže na nešto suprotno onome na što aludira jasna poruka teksta, tako da ga niko od ljudi neće razumjeti, onako kako si ga ti razumio" . Njegov odgovor je bio da je ovaj čovjek (El - Hadžendi) porijeklom iz Buhare, te da njegov maternji jezik nije arapski, s toga on ne može nešto objasniti i izraziti se kao što mogu Arapi i da je on već preselio na Ahiret, pa smo mi dužni, kao muslimani, da se postavimo prema njegovom govoru onako kako mu to dolikuje i da imamo lijepo mišljenje o njemu, koliko je to moguće. To je rezime snimljenog razgovora, koji je trajao, otprilike, tri saata. Zatim je, poslije ove rasprave, poslao prijedlog za novi susret, na što sam mu pismeno odgovorio: „Što se tiče vašeg prijedloga o našem novom susretu primijetio sam, kao što sam rekao, prilikom prvog susreta, da se nismo ništa okoristili. Pa tako vi niste odustali od odbrane El - Hadžendijevih stavova, niti sam se ja zadovoljio onim tumačenjem kojim ste protumačili njegovu knjigu. Ubijeđen sam da, kada bi ste željeli da tumačite i ocjenjujete stavove ljudi poput šejh Muhjiddina ibn Arebija samo četvrtinom onoga tumačenja, kojim ste protumačili djela El - Hadžendija, ne bi ste bili u stanju proglašavati ga kjafirom niti griješnikom. U svakom slučaju, vaš nedavni govor vrtio se samo

oko odbrane El - Hadžendija uz pojašnjenje da on nije želio ništa drugo do upravo ono što sam ja u svojoj knjizi iznio; samo što sam ja njegov govor pogrešno razumio. Svejedno da li bio El - Hadžendi onakav kakvim ga vi vidite ili kako ga ja vidim, u svakom slučaju, mene posebno raduje da vi ne prihvatate mišljenja koja sam razumio iz njegovog djela. Takođe, veoma bi me radovalo da među narodom razglasite ispravke ili pojašnjenja njegovih mišljenja i sve to uvrstite u ono što ste ranije spomenuli o vašem „uvažavanju“ Imama, te nužnost da ih slijedi onaj ko nije dostigao stepen idžtihada. A što se tiče ponovnog susreta, ja zaista u njemu ne vidim nikakve koristi, jer na prošlom susretu nisam osjetio ništa drugo do to da sam izgubio tri sahata, koja sam mogao iskoristiti u obavljanju nekih korisnijih poslova. Primate iskrene selame! Ovo je sve sa čim sam se suočio od replika ilirasprava vezanih za ovu knjigu, što me čini da se još jače pridržavam onoga što sam napisao i konstatovao. Ja sam sada još čvršće ubijeđen da je „Potiranje mezheba“ najopasnija novotarija koja prijeti islamskom šerijatu, i ono što je navedeno u mojoj knjizi dovoljno je kao dokaz, koji otkriva ispravnost ove činjenice. Zbog toga neimam nikakve potrebe da na ovu knjigu dodam niti jedno jedino slovo, osim nekolicinu komentara iz razloga koje sam već ranije naveo. Ja još uvijek razumijem El - Hadžendijevu knjigu na način na koji je razumije svaki Arap, koji objektivno posmatra svako odstupanje od istine i zapadanje u ozbiljne i opasne pogreške, na koje treba ukazati i upozoriti. Allah dželle šehenuhu nas nije zadužio da "kopamo otvore" po jasnim rečenicama i tekstovima, prodirući kroz njih, na takav način, do njihovog pravog značenja, normi i karakteristika, pa da nakon toga konstatujemo da je to bila prava

namjera autora i da, na kraju, prenesemo ljudima ove tekstove, nadajući da će ih oni protumačiti i formulisati na željeni način!!! Allah dželle šeh'nuhu nas nije obavezao ni sa pola ovakvog tumačenja, po pitanju sufijskih meditacija, bez obzira što oni ponekad zapadaju u stanja koja ih vode do toga, pa kako će nas onda obavezati na ovakvo tumačenje riječi čovjeka, za koga kažu da je alim i koji izlaže objašnjenje naučne činjenice, koja se zasniva na jasnim dokazima sa kojima se želi iskazati preciznost i odstraniti iluzije?!Čak i ako uzmemo u obzir da dotični stvarno nije bio u stanji da obrazloži svoje namjere, onda mu

moja knjiga ništa ne škodi. Možda zaslužujem njegovu zahvalu i dovu, pa čak i mrtvog, zato što sam spriječio muslimanske mase da na pogrešan način razumiju ono na što aludiraju njegovi tekstovi.Među propagatorima "bezmezhebstva" i njihovim pomagačima bilo je i onih, koji su širili neistinite vijesti o raspravi koja je tekla između mene i šejha Albanija. Ne bih se htio zaustavljati kod ovih stvari ili davati komentare na njih, nego mi je jedina želja da sav moj uloženi trud, po ovom pitanju, bude u cilju služenja islamskom šerijatu, za što očekujem nagradu samo od Uzvišenog Gospodara, Allaha dželle šeh'nuhu, a neka ovi, nakon toga, pričaju o meni šta žele.Ali, ono na što moram da se osvrnem, na trenutak zastanem i čitaocima otkrijem istinu o tome, jeste dio onoga što su lažno proširili, a to je njihova tvrdnja da se moj poštovani otac, Allah ga sačuvao, koji je jednim dijelom učestvovao u raspravi, složio sa mišljenjima šejh Albanija i osporio moje razilaženje sa njim. Ovu lažnu vijest ne treba prećutati, jer u protivnom, ona bi se mogla preobraziti u zamku za pridobijanje masa za pokvarene ideje ovih ljudi, isticanjem kako fakih i bogobojazni alim iz Damaska, šejh Mula Ramadan el - Buti, podržava

njihovu ideju i slaže se sa njenim najistaknutijim propagatorima. Radi toga, moj otac, Allah dželle šeh'nuhu ga sačuvao, mi je naredio da čitateljima pojasnim veličinu ove potvore, koja nejma nikakve osnove i potpuno je suprotna stvarnosti, a kasetna na koju sam snimio raspravu u potpunosti, najbolji je dokaz za to. Poštovani čitaoc će naći, poslije ovog predgovora, pismenu izjavu mog oca po ovom pitanju sa njegovim potpisom. Na kraju, želja mi je da se izvinem svima kojima će možda ova knjiga, koja se kosi sa njihovim pogledima, zadati brige, kao što bih želio, da sam u mogućnosti, da ih zadovoljim, ne udaljavajući se od puta objektivnog, naučnog istraživanja, koje se zasniva na traženju Allahovog dželle šeh'nuhu zadovoljstva. Ali, na žalost, ja ne mogu ostaviti ovaj cilj. Možda

je jedan od najvažnijih uzroka te moje nemoći, to što većina ove braće nejmaju strpljenja, što mi je od ranije poznato, da u cjelosti pročitaju ono što sam napisao, niti se opterećuju više od prevrtanja stranica i izdvajanja nekih njenih odlomaka, da bi zatim pustili svoje jezike da govore ono što im se prohtije, prepuštajući se zlobi, koja se nalazi u njima. Pa koji je onda način da se oni zadovolje, kada je prvi i najvažniji put za to tako čvrsto zatvoren? Diskusija i rasprava je bilo i među imamima i ulemom, iz prvih generacija muslimana, te ja svaki od njih iznosio svoja mišljenja i stavove, po kojima su se razlikovali od drugih. Tako da su svi oni međusobno čitali svoja mišljenja, sa poštovanjem i velikom pažnjom, pri čemu su nastojali da se slože makar i po najjednostavnijim mogućim pitanjima u mes'elama po kojima su se razišli ili bi svako od njih, u suprotnom, ostao kod svoga viđenja i mezheba, u slučaju da je ispravnost njegovih dokaza vjerovatna i moguća. Ali, oni se nisu rastajali, osim uz međusobno poštovanje i uvažavanje, tražeći opravdanja za

stavove svojih neistomišljenika. Dakle, u prošlim vremenima naučna diskusija je bila jedan od najvažnijih faktora naučne renesanse i ujedinjavanja riječi i različitih mišljenja. Takođe i danas, ona je najvažnija garancija za ostvarenje svega toga. Ja sam se u svojoj knjizi nastojao koristiti upravo ovom metodom i pri tome nisam imao nikakav drugi cilj. Pa zašto se onda naša braća ophode sa nama, sa ovolikom dozom mržnje i netrpeljivosti? I zašto osuđuju knjigu i ono što sam u njoj iznio, sa njihovim okretanjem od nje i nezadovoljstvom sa njom? Pa kada smo, jedne prilike, rekli o idejama nekog od njih da nisu ispravne, jedan od njih je rekao: »Čovjek je izvršio idžtiħad i potrudio se, da bi zatim napisao ono što je smatrao ispravnim, pa i vi pišite i polemishite sa njim oko njegovih stavova". A danas kada smo pokušali u praksi sprovesti njihove savjete, te objelodaniti ovo što zastupamo, i to samo u nepristrasnom naučnom okviru, oni su mrzovoljni i nezadovoljni onim što smo iznijeli. Čak su neki od njih pokušali odvratiti čitaoce od knjige, te nas potvarati da smo prouzrokovali raskol, savjetujući nas da se klonimo ove i prihvatimo neke druge obaveze!!!

Nejma nikakve štete, ni po društvo i ni po vjeru, u onome što objavljuju izdavačke kuće, od čisto objektivnih naučnih rasprava, u okviru različitih nauka i umjetnosti. Naprotiv, u svemu tome ima dunjalučke i vjerske koristi. Ali je najveća šteta, da postoji neko ko je ne zadovoljan takvim načinom diskusije, pa je dočekuje sa onim što joj ne dolikuje; tj. raznim prepirkama, mržnjom i najraznovrsnijim oblicima fanatične duševne ograničenosti. Ja skrušeno molim Allaha dželle še'nuhu da zlodjelo prema čovjeku, zadovoljavanje vlastite žeđi za osvetom ili rasplamsavanje fanatičnosti u koju pusu vjetrovi džahilijeta, ne učini ciljem bilo

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

kojeg moga naučnog djela, koje sam objavio tokom svoga života i da sačuva moje pero od ružnog postupka prema bilo kojem bratu muslimanu.

Muhammed Se'ed Ramadan el - Buti.

Damask, džumade - I - uhra 1390. h. / august

IZJAVA MOG CIJENJENOG OCA

„Ja, otac Muhammeda Se'ida Ramadana, tvrdim da onaj koji je rekao za mene da podržavam mišljenja Albanija, ne poznaje **ništa od naučnih studija i rasprava. Kako može moj govor značiti podršku njemu, a ja sam mu rekao, izazvan njegovim neznanjem u pogledu pojma" apsolutno značenje"** (medlul el - mutlak): „**Ako se određenom pojmu pridoda naziv, onda se pod tim smatra cjelovito i općenito značenje (el - ferdu -1 - kamil).**

Npr. islamski pravnici su rekli da ako muž uslovi razvod braka svojoj ženi njenim **klanjanjem namaza, taj razvod neće biti šerijatski pravosnažan, ako njegova žena bude klanjala šerijatski neispravan namaz, zato što se taj njen neispravan namaz ne može okarakterisati kao namaz u pravom smislu riječi, tj. on nejma cjelovito i općenito značenje (el - ferdu - I - kamil).** On je potvrdio i prihvatio ove moje riječi. Zatim sam mu rekao: „Knjiga "Potiranje mezheba" je napisana za ulemu, a ne za obične ljude!"; značenje ovih mojih riječi je: „Kao što možeš naći prostora za pitanje o namjerama autora

(tj. dr. El - Butija op. prev.) u onome stoje **izrekao, tako možeš naći odgovor naveden u naučnoj terminologiji, nepitajući pri tome** autora o njegovoj namjeri (tj.: „Ako sebe nazivaš alimom i mudžtehidom, onda ne bi trebao da pitaš autora o nekim banalnim stvarima (op. prev.)“).

Bože, kakvog čuda! Kako da podržavam onoga koji tvrdi da mezhebi Četverice imama - mudžtehida, nisu od vjere?! Nakon što sam mu objasnio da je Poslanik - 'alejhis - selam - potvrdio ispravnost idžtihada i ispravnost mudžtehidovog namaza, pa makar bio njegov idžtiħad, po pitanju tog namaza, pogriješan (a ono što je Poslanik - 'alejhis - selam - potvrdio i odobrio je od vjere) on mi je rekao: „Ali ovaj namaz je neispravan“ - neosjećajući da ove riječi povlače za sobom to da je Poslanik - 'alejhis - selam - potvrdio nešto što je neispravno.

Bože sačuvaj, to nije moguće!!!

Ovaj primjer je dovoljan dokaz da on slijedi svoje prohtjeve i da nije svjestan propasti u koju ju je upao. Snimljena kaseta ove rasprave najbolji je dokaz za to.

Mula Ramadan

PREDGOVOR PRVOM IZDANJU

Priželjkivao sam, da nađem opravdan razlog, koji bi me poštedito pisanja na ovu temu. I koliko sam samo želio da se ne nađe niko ko bi me ometao u onome što je, u stvari, dužnost svakog muslimana, tj. da se posveti proučavanju stanja muslimana i razmatranju opasnih bolesti, koje su se natalozile u njihovom biću do te mjere da su im prouzrokovale stanje propasti, raskola i poniženja, prijeteći im nestankom i iskorijenjavanjem ako hitno, u najskorijem vremenu i na najbrži mogući način ne nađu spasonosni lijek.

Da, koliko sam samo želio da banalne stvari i općepoznata pitanja, ne odvrte mene i moje pero od ovako opasnog problema. Ali šta da činiš sa onim ko ti je došao noseći sa sobom mnogo ovakvih općepoznatih pitanja, nakon što je učinio od toga probleme koji zahtijevaju diskusiju, istraživanje i izučavanje i nametnuo takvo stanje stvari, jer on vidi u tim pitanjima najopasniju prepreku koja stoji na putu rješavanja ovakvog opasnog stanja u kojem su se našli muslimani?! Šta bi ti učinio u slučaju da budeš zaokupljen prenošenjem čovjeka, koji je pogođen jakim krvarenjem, u najbliži centar hitne pomoći, da bi mu na taj način spasio život, a onda se odnekud pojavi neko ko pred tobom zatvara ovaj put, otima ti bolesnika i odnosi ga u pravcu najbliže banje, da bi mu prvo očistio njegovo tijelo, a zatim ga izložio kozmetičkom tretmanu⁷! Da li bi ti preostalo išta drugo, u spašavanju života ovog nesretnika, sem da ga upozoriš da se ne prepusti u ruke ovog luđaka i da ga zatim udaljiš od njega, te da se sa njim, brzinom munje, zaputiš do najbližeg doktora⁷

Među najvećim nevoljama, kojima su pogođeni muslimani danas su: problem misaonog ateizma,

odstupanja od islamske etike i razilaženje kod same osnove. I ne bi trebalo da knjige i mislioci, koje brine stanje muslimana, tretiraju išta drugo do ova tri problema, koja smo naveli. Ali kako ih rješavati, kada su se između tebe i ovih problema ispriječili zastori i prepreke u obliku drugih banalnih pitanja, oko kojih muslimani ne bi trebali gubiti vrijeme i tako sijati nove probleme? Kako da se posvetiš rješavanju ovih problema, a ti kad god se okreneš onima, kod kojih ti je ukazana prilika da ih učvrstiš na stazi istinskog imana i islamskog ahlaka, vidiš da su već između njih i problema postavljene nove prepreke sa drugim, novim razlozima?!

Tako oni tumaraju u krugu koji nejma ni početka ni kraja, a to je. **Slijeđenje jednog od Četverice imama znači kufr. Slijeđenje jednog određenog mezheba je zabluda.** Pristajanje uz imama jednog od priznatih mezheba je uzimanje gospodara mimo Allaha dželle se 'nuhu!!!

Pa kada musliman pogleda u povjest islama, u svjetlu ovih riječi, u njemu neće primijetiti ništa drugo do da ova povijest obiluje "otpadnicima od vjere" i "onima koji su zalutali i koji su daleko od istine", a on je, ustvari, prigrlio islam, upravo, pod njihovim uticajem i onoga što je saznao iz njihovih biografija.

I kada isproba svoju sreću u "oslobađanju" muslimana od slijeđenja ova Četverice imama I razumijevanju islamskog prava iz njegovih osnova, tj. Kur'ana i Sunneta, vidjeće sebe i sebi slične u kako tonu u zabludu, u nepoznato, plivajući bez ikakvih pomagala.

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Pa kako da se prepustiš džihadu iza kojeg slijede određeni rezultati, kada ova "pukotina" guta sve što si postigao!

Ovo što sam rekao nije nikakva fantazija, nego je pouzdana slika naše svakodnevnice, koju dobro primjećujemo i poznajemo.

Došao mi je jedan student književnosti u Damasku i obavijestio me da se on nedavno vratio islamu i njegovim obredima, te da je učio iz fikha šafijskog mezheba, po kojem obavlja svoje ibadete, ali je naišao na Brošuru u kojoj piše da nije dozvoljeno muslimanu da slijedi neki od Četiri mezheba i da onaj koji to čini automatski postaje nevjernik, koji je zalutao sa puta islama, te da je na njemu da direktno preuzima dokaze iz Kur'ana i Sunneta. Dotični mi je kasnije objasnio kako još nije navikao svoj jezik na izvorno i ispravno učenje Kur'ana, pored toga što pojma nejma o njegovim značenjima i propisima; da bi me na kraju upitao: „Šta da radim?“. Sta da mu odgovorim? Zar bih trebao da mu kažem da sam, trenutno, zaokupiran rješavanjem velikih problema u islamu i da ne treba da se upuštam, pored njih, u rješavanje nekih marginalnih pitanja, koja nejmaju nikakve važnosti, te da ja ne mogu da dozvolim sebi da govorim o njima i tako izazovem nove razdore, koji nam, zaista, nisu potrebni⁷! Mogu li ja, zaista, da se prepustim rješavanju velikih problema i da ukazem ljudima kako će ih riješiti i iz njih pronaći izlaz, a da niti jednu riječ ne

posvetim rješavanju problema koji muče ljude,

poput ovog studenta?

Da li je ovaj student usamljeni slučaj, pa da mu to,

nasamo, daleko od ljudi, objasnim i ukazem na pravu istinu, da ne bih izazivao nova razmimoilaženja i probleme?

Međutim, postoje stotine ljudi, poput ovog studenta, koje je ova "Brošura" dovela u nedoumicu, sumnju u njihovu povijest i nove nepoznanice o stvarnosti islama.

Takođe je neophodno da smatramo ovo pitanje dijelom onih velikih problema, čije je rješavanje neodložno, što je htjela da nam nametne jedna grupa ljudi, u čemu su i uspjeli. Oni su željeli da spriječe prebacivanje povrijeđenog, koji je pogođen jakim krvarenjem, pritom odbijajući sve solucije, osim one da ga prenesu na mjesto gdje će ga malo zaliječiti i uljepšati njegov izgled. Glupo bi bilo sa naše strane da zažmirimo i prešutimo, jer bi to značilo: „Zaista izazivanje konfrontacija sa ovim ljudima ne ide u prilog bolesniku. Sutimo i pustimo ih da rade šta hoće"!!! Ne! Nećemo šutjeti, niti ih pustiti da rade šta hoće sa ovim ludim i smiješnim argumentom. U najmanju ruku dužni smo upoznati bolesnika da se ne preda njihovim lažima i prevarama. Zaista je jako žalosno da smo primorani da se upuštamo u raspravu, za koju, u biti, nejma potrebe. Muslimani su oduvijek živjeli, znajući sasvim jasno da se ljudi dijele na mudžtehide i mukallide i da je mukallid obavezan da slijedi jednog od mudžtehida, a kada postane sljedbenik jednog od njih, on ima pravo, ako hoće, da ga slijedi tokom cijelog svog života, kao što ima pravo da odstupi

od njega slijedeći nekog drugog od Četverice imama - mudžtehida.

To je tako bilo sve do naših vremena, kada se pojavila jedna grupa, koja je iznenadila narod s nekim čudnim i novim zakonom, koji optužuje za nevjerstvo svakog onog, koji slijedi jednog određenog imama i pri tome izjavljuju da je slijeđenje Kur'ana i Sunneta, slijeđenje onoga što je bezgriješno, a slijeđenje Četverice imama je ustvari slijeđenje nečeg stoje izloženo grijesenju. Tako je obaveza svih ljudi da slijede bezgriješno i da se oslobode slijeđenje onoga što je izloženo grijesenju!

A svakom, iole razumnom čovjeku na ovom svijetu, je poznato da kada bi svi ljudi znali način slijeđenja onog što je bezgriješno i kada bi znali sredstvo pomoću kojeg se stiže do spoznaje njegovog pravog značenja, ne bi se podijelili na dvije grupe: mukallid i mudžtehid, i ne bi Allah dželle še'nuhu rekao prvoj grupi: „...pitajte **učene, o onome što ne znate!**” (Er\ - Nehl 43). Sa ovim je Allah dželle še'nuhu njima direktno naredio slijeđenje onih, koje je nazvao u ovom ajetu "Ehluz - zikr" (tj. učeni), bez obzira što su oni izloženi grijesenju, a nije im naredio da se obrate direktno tekstovima Kur'ana i Sunneta, iako su oni zaštićeni od svake grješke!

Zaista je vrlo žalosno to što smo primorani da iznosimo ovako jasne činjenice, koje nije teško razumjeti svakom pametnom čovjeku. Ali ovo žalosno pitanje danas nam se, samo po sebi, nameće. Tako je jedan od njih, želeći da ostane anonimn, objavio Brošuru koju je naslovio "Da li je musliman dužan slijediti jedan od Četiri mezheba"?

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Pisanje ove knjige je pripisao Muhammed Sultan El - Me'asumi El - Hadžendi El - Mekkijsu, predavaču u Mesdžidi - I - Harem - u.

Knjiga uglavnom sadrži ono što smo već ranije spomenuli, a to je: smatranje onih koji slijede jedan od Četiri mezheba nevjernicima, opisujući ih sa glupošću, neznanjem i zabludom, te da su oni ti koji su vjeru svoju razbili i u stranke se podijelili, i da je Allah dželle šehidu za njih rekao: „Oni, **pored Allaha, bogovima svećenike svoje i monahe svoje uzimaju**... i da su: „od onih **čija djela neće nikako priznata biti, čiji će trud na ovom svijetu uzaludan biti, a koji će** misliti daje dobro ono što rade " ///

Tako je izdavač, koji je želio biti anonimn, počeo širiti svoju "Brošuru" među muslimanima različitih slojeva, običnim ljudima, studentima, radnicima i drugima.

Mnogi od ovih ljudi su dolazili kod mene, pitajući me o onome šta treba da čine, iznoseći mi delikatnost situacije. Takođe mi je došao jedan od njih, sav presretan, konstatujući: „Vidiš da ono čime se vi zamarate, podučavajući ga i što nazivate fikhom i islamskim šerijatom, nije ništa drugo do puko shvatanje četvorice imama - mudžtehida i rezultat njihovih pravnih razmišljanja, koja su povezali sa Kur'anom i Sunnetom"! Zatim je argumentirao svoj stav onim što piše u spomenutoj "Brošuri", govoreći mi: „Već smo rekli da islam nije ništa drugo do skup ibadeta, utemeljenih na pet, opšte poznatih stubova i da ih je obični beduin mogao zapamtiti za samo nekoliko minuta, a zatim ih i praktično primijeniti. To je islam! A vi ste nam došli vršiti propagandu kako Kur'an i Hadis u sebi sadrže propise civilnog,

krivičnog i državnog zakona i da je islam vjera i država. Pa evo, to na što se vi pozivate, negira, lično, predavač u Haremi - Šerifu,,.

Kako da se postavim prema ovom žalosnom događaju koji se dogodio. Zar da šutim i ostanem po strani da mi ne bi zahaturila skupina ljudi, koji će možda pomisliti da bavljenje ovim pitanjem, znači ostavljanje onoga što je važnije? Ima li išta važnije od rješavanja nedoumice **ovih ljudi čije sam stanje, odnosno njegov mali dio, opisao?!**

Ima li išta važnije od pojašnjenja ljudima da hiljade **velikih učenjaka iz reda šafijskog, malikijskog, hanbelijskog i hanefijskog mezheba** nisu kjaferi, zalutali nevjernici, **glupači, niti nehajni pojedinci, nego su oni imami muslimana, kojima pripada svaka zasluga za očuvanje islamskog šerijata i** njegovo dostavljanje ljudima.

Postoji li nešto važnije od toga da objasnimo ovom čovjeku, koji vidi "Brošuru" kao neku svoju vrijednu, izgubljenu stvar i koji je počeo ponavljati hrabro i zanosno te velike orijentalističke laži, koje je izmislio zlobni njemački orijentalista Šaht (Schacht), tvrdeći kako fikh nije ništa drugo do zakon koji je proizašao iz nadprosječno inteligentnih umova, kojima je odgovaralo da ga pripišu Kur'anu i Sunnetu?

Naime, Šaht želi da dokaže svoju tvrdnju istim dokazom, koji je došao na početku "Brošure", a to je: suština islama je jednostavna i sažeta, koju je mogao razumjeti obični beduin za nekoliko minuta, da bi zatim otišao govoreći: „Tako mi Allaha na ovo neću ništa dodati"! (aludira na događaj, koji se

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

odigrao između jednog beduina i Poslanika - 'alejhis - selam -, op. prev.). Pa otkuda da se pojave, nakon toga, toliki propisi?!

Zbog toga je neophodno da se ovo podrobno objasni i otkrije pravo lice istine. U svakom slučaju, ja neću ispuniti svoju knjigu opisima kojima je natrpana "Brošura", kao što su: kufr, zabluda, ludost, neznanje, slijepo slijeđenje i tome si..

Naprotiv, ja ću nastojati da objasnim sva pitanja na objektivan i naučni način, izbjegavajući pretjerivanje u bilo kojem smislu, koje je oduvijek bilo osnovni razlog iskušenja u koje su zapadali mnogobrojni učenjaci u svakom dobu i koje je došlo kao rezultat različitih reakcija ili osjećaja niže vrijednosti ili fanatizma.

Molim Uzvišenog Allaha dželle šehenuhu da sve nas uputi na Pravi Put i očisti naše duše od zla netrpeljivosti, fanatizma i spletkarenja. Zaista On sve zna i o svemu je obaviješten.

Muhammed Seid Ramadan el - Buti Damask, 23. zul - ka'de 1389. h./30., januar 1970. g.

REZIME SADRŽAJA "BROŠURE"

Lijepo bi bilo na samom početku da predočim čitaocu rezime onoga što sadrži "Brošura", ma ko bio njen autor i izdavač, a zatim načinom od njega temu studija u narednim poglavljima, namjeravajući time da uputim nasihat u islamskom duhu i na osnovama nepristrasne naučne metode, neočekujući iz svega toga neki lični interes, niti mi je cilj omalovažavanje nekog učenjaka ili da ga smatram glupim ili čak kjafirom.

Ne tražim od čitaoca zauzvrat ništa drugo, sem da se pridržava onoga čime sam sebe obavezao, a to je da izbistri svoj pogled i misao, te da mu znanje bude jedini vodič u onome što čita i orijentir koji će slijediti u svemu na što ga on uputi, nevežući sebe ili svoju misao teretima fanatizma ili slijepog slijeđenja. Nakon toga, čitaoc će uvidjeti da je pravljenje problema i buke, po pitanju slijeđenja ova Četiri mezheba suvišno i da je to diskusija na pogrešnu temu ili kao što se kaže: „oluja u findžanu“.

Autor "Brošure" je počeo svoj studij objašnjenjem suštine imana i islama, pa je naveo Džibrilov - 'alejhis - selam - hadis, kada je pitao Allahovog Poslanika - 'alejhis - selam - o islamu. Također i hadis: „Islam se gradi na pet stubova"... i hadis, kako je došao neki čovjek Poslaniku - 'alejhis - selam - i rekao mu: „Allahov Poslanice, ukazi mi na posao sa kojim ću, ako ga budem radio, ući u Džennet", na što u je Poslanik - 'alejhis - selam - rekao: „Da svjedočiš da nejma drugog boga, osim Allaha..., itd., i hadis čovjeka koji je natjerao svoju devu da se zaustavi ispred Poslanikove džamije, a zatim ušao kod njega i upitao ga o najvažnijim stubovima imana. Autor je zatim zaključio, na osnovu toga, da islam nije ništa više do skup nekoliko riječi i jednostavnih propisa, koje razumije bilo koji musliman, te da su oni do te mjere lahki da nije potrebno slijeđenje imama - mudžtehida.

Time je stigao do zaključka da mezhebi nisu ništa drugo do mišljenja uleme i njihova shvatanja nekih šerijatskih pitanja, te da Allah dželle še'nuhu i Njegov Poslanik - 'alejhis - selam - nisu nikoga obavezali na slijeđene ovih istih mišljenja i shvatanja! Pa prema tome, slijeđenje jednog od

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

ova Četiri mezheba nije ni farz, niti mendub i tako musliman ne mora da se pridržava jednog od njih. A onaj ko se bude pridržavao jednog od njih, po svim šerijatskim pitanjima jeste: fanatik, griješnik, što ih slijepo slijedi, te je on od onih koji su se razišli i u vjeri podijelili!

Njegov dokaz se svodi na to da osnova slijeđenja islama jeste u pridržavanju Kur'ana i Sunneta, koji su zaštićeni od grješki, a što se tiče Imama mezheba to je jedan vid prelaska sa propisa Kur'ana i Sunneta na nešto drug, tj. prelazak sa nepogrešivog na slijeđenje onoga koji može da pogriješi. (Brošura 6, 7 str.)

Nakon toga je zaključio da su mezhebi novotarija koja se pojavila nakon prve tri generacije islama i da su oni, bez sumnje, zabluda, a zatim se zapitao: „Šta ako postoji negdje dokaz da će insan biti pitan u kaburu kada umre, o mezhebu ili pravcu ?“!

Autor "Brošure" misli da ova Četiri mezheba imaju ulogu rivalstva naspram mezheba Muhammeda - 'alejhis - selam -, te zaključuje riječima: „Jedini ispravan mezheb kojem se mora obraćati i koji se mora slijediti, jeste mezheb Muhammeda - 'alejhis - selam - zatim mezheb njegovih pravovjernih halifa r. a.. Pa odakle su došli ovi mezhebi i zbog čega su se proširili i učvrstili u muslimanskom okrilju?! (Ibid, 12 str.)

Također prenosi riječi od Ed - Dehlevija, koje podupiru njegov stav i navodi da je on rekao: „Ko uzme sva mišljenja jednog od Četiri mezheba i ne osloni se na ono što je u Kur'anu i Sunnetu, time je proturiječio konsenzusu islamske uleme i ne slijedi put vjernika“.

Zatim je naveo dokaze i predaje koje pojašnjavaju da musliman, ako slijedi jednog imama, ne treba da ga slijedi tokom čitavog života i da nije dozvoljeno onome koje izučio propis nekog šerijatskog pitanja, putem dokaza iz Kur'ana i Sunneta, te razumio dokaze po kojima se ulema razišla i ono na što upućuju, da se pored toga svega fanatično pridržava mezheba svoga imama i u isto vrijeme istupa protiv onoga što je razumio iz Kur'ana i Sunneta.

Poslije toga počinje da pravi razliku između taklida i 'ittiba'a, smatrajući taklid pogrdnim i pokuđenim, a 'ittiba'a lijepim i pohvalnim. 'Ittiba'a je, po njemu, to da sljedbenik pita o Allahovom i Poslanikovom propisu, a ne da pita nekoga za mišljenje, niti stav njegovog mezheba (Ibid, 14 - 15 str.).

Nakon toga je zaključio da ako se pojavi više oprečnih predaja (rivajeta) od Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, po određenom pitanju, a ti ne budeš znao kada je koja izrečena odnosno, koja kasnije, a koja ranije, u tom si slučaju dužan praktikovati sve predaje, dajući prioritet čas jednoj, čas drugoj predaji. Zatim pojašnjava da su se ovi različiti mezhebi pojavili samo zato što nisu slijedili ovo načelo. (Ibid, 17 str.)

Autor se kasnije vraća, ponavljajući ono što je već izrekao da mudžtehid može da dođe do pogrešnog, ali i ispravnog zaključka, zbog toga ga nije dozvoljeno slijediti, dok je Poslanik - 'alejhis - selam - sačuvan od griješenja, pa zato nije dozvoljeno odstupati od onoga što je rekao. To svoje mišljenje potkrepljuje onim što se prenosi od različitih dokaza, koji zabranjuju fanatično slijedenje jednog od mezheba, oprečno jasnom

dokazu iz Kur'ana i Sunneta, kojeg je mukallid izučio, razumio i temeljito obradio.

Autor poslije toga ponavlja da je slijeđenje mezheba određenog imama bid'at i smatra da su se svi ashabi pozivali na Kur'an i Sunnet Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam - i ono što im se pokaže tačnim od mišljenja, kod nepostojanja dokaza; da bi se zatim pojavila, poslije treće generacije muslimana, novotarija slijeđenja mezheba, taklid.

Poslije toga on poredi one koji slijede mezheb jednog od imama sa poplašenim divljim magarcima (aludira na 50. ajet sure El - Muddessir, op. prev.) i opisuje ih kao neznalice, i inadžije i one koji su se sa šejtanom spetljali!!! (Ibid, 24 - 25 str.)

Zatim kori one koji smatraju da je slijeđenje propisa njihovih imama preče od slijeđenja Kur'ana, argumentirajući to sa mnogim predajama od samih Imama o zabrani fanatičnog slijeđenja jednog od njih, koje je oprečno jasnom dokazu iz Kur'ana i Sunneta, ako ga je temeljito obradio i razumio, te povezuje ove izjave i njegove temeljne tvrdnje o zabrani taklida i pridržavanja jednog određenog mezheba. (Ibid, 28 - 34 str.)

Na kraju autor poziva svakog muslimana da se direktno prihvati Kur'ana i Sunneta u razumijevanju islamskih propisa, zaključujući da je to lahko i da nema u tome nikakvih poteškoća, jer mu za to ne treba ništa više od Muvetta' - e, Sahiha Buharije i Muslima, Sunena Ebu Davuda, Džami'a Et - Tirmizija i En - Nesa'ija. (Ibid, 40 str.)

Zatim se ponovo vraća da bi izmiješao mnoge dokaze, koji zabranjuju učenjaku, sposobnom da razumije dokaz, fanatično slijeđenje mišljenja

svoga imama, iako se ono protivi tom dokazu, te pojašnjava (autor "Brošure") osnovu svojih tvrdnji, koje imaju za cilj apsolutnu zabranu slijedenja određenog mezheba. (Ibid, 40. str. i nadalje)

Autor potom skreće pažnju čitaoca ka čitanju djela "El - Mukaddima" od Ibn Halduna, tvrdeći da on zastupa mišljenje da su mezhebi, njihov nastanak i širenje, rezultat tiranske politike i osvajanja vlasti od strane nearapa, koji su imali svoje lične ciljeve u tome. (Ibid, 45. str.)

Ovo je rezime onoga što stoji u "Brošuri". Ona ima za cilj, kroz sve njezine teme, poglavlja i različite prenesene izjave ili tekstove, potvrdu zabrane bilo kojem muslimanu da slijedi jedan od četiri poznata mezheba i da je slijedenje jednog od njih zabluda i nevjerstvo, te da je to uzimanje ljudi za boga, a ne Allaha dželle šeh'nuhu!!! Također, po njemu, bi trebao musliman da uzima propise direktno iz Kur'ana i Sunneta, pa ako ne bude u stanju da to čini onda mu ne preostaje ništa drugo do prelaženje čas u jedan, čas u drugi mezheb.

(Šejh Albani smatra da se u "Brošuri" nalazi *rečenica, koja otklanja uzrok nesklada u svim odlomcima i tekstovima koje smo naveli i vraća ih u njihovo pravo značenje, te zatvara* svaki put ka njihovoj kritici, a to je El - Hadžendijska izjava na 29. str.: „Znaj da je uzimanje mišljenja uleme i njihovih analognih rješenja (kijas) na razini tejemmuma, kome se prilazi tek kod nepostojanja vode, pa tako gdje god postoji tekst iz Kur'ana i Sunneta i izreke ashaba (neka je Allah dželle se 'n uh u zadovoljan s njima), onda je uzimanje po *njima obavezno i ne smije se od njih odstup i ti, uzimajući mišljenje uleme*". To nam je rekao šejh

Albani tokom rasprave koja je tekla između nas.

A mi smo u ovom odlomku, kojeg je sa ponosom *naveo šejh Albani, našli još veći belaj i užasniji* problem, koji je, kao što se kaže, dolijevanje ulja na vatru.

Znači, kad god naidemo na tekst u Kur'anu i

Sunnetu, po pitanju neke mes'ele, onda muslimani moraju da ga se drže i haram im je da se vrate idžtihadu imama?.'

Koje to još rekao ovakve čudne riječi?!

Gdje on tu vidi otklanjanje uzroka nesklada?!

Zar nismo napisali ovu Brošuru da bi replicirali na *ove začuđujuće nepravilnosti?*

Stavi danas zbirke Buh ari je i M *ušli m a pred većinu* muslimana i reci im da pokušaju razumjeti propise njihove vjere iz tekstova koji se nalaze u njima, pa *zatim pogledaj koliko će samo biti neznanja,* tumaranja i poigravanja sa vjerom! Zar je to ono *što hoće učenjak El - Hadžendi, kao i šejh Albani* svojim čudnim stavom sa kojim brani El - Hadžendijev besmislen i neispravan govor!?

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Šejh Ibnu -1 - Kajjim, a sa njim sva ulema i imami, kažu: „Posjedovanje velikog broja hadiskih zbirki nije dovoljno za ispravnost fetve, koja se daje na osnovu njih, nego je neophodno uz njih dostizanje stepena sposobnosti crpljenja šerijatskih propisa i *sposobnost izučavanja i ocjene, pa ako se to ne* ispuni onda mu je obavezno da slijedi ono što kaže Uzvišeni Allah: **„...pitajte učene o onome što** ne znate!" (En - Nahl, 43).

Šejh El - Hadžnedi, a sa njim i šejh Albani, kažu: „Gdje god postoji tekst u Kur'anu, Sunnetu i izreke ashaba, onda je uzimanje po njima obavezno i ne smije se *od njih odstupiti, uzimajući mišljenje* uleme".

Pa kome onda da vjerujemo, onome na čemu se složila sva ulema, a od njih Ibn Tejmije, Ibnu -1 - *Kajjim i mnogi drugi ili onome sa čime se izdvojio* El - Hadžendi, a sa njime i šejh Albani, u njegovoj "korisnoj" knjizi?!

Ako pažljivo razmotriš ove El - *Hadžendijeve riječi,* *pronaći ćeš u njima začuđujući džehl. On misli da*

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

su imami zasnovali svoje idžtihade, koje su muslimani prihvatili da slijede, na osnovu svojih *razmišljenja i ličnih stavova, koji nejmaju oslonca u Kur'anu i Sunnetu.*

Eto, to je ono stoje navelo muslimane da ih slijede u njihovim idžtihadima i to je taj tejemmum bez kojeg se može. S tim da idžtihadi imama ne mogu i ne smiju da se smatraju ispravnim, ako se ne grade na osnovama dokaza iz Kur'ana i Sunneta.

Imam, koji daje svoje mišljenje po vjerskim *pitanjima, ne oslanjajući se pri tome na Kur'an ili Sunnet, i na taj način dodaje vjeri nešto od sebe, u tom slučaju nikom od muslimana nije dozvoljeno* da ga slijedi, te on u šerijatu nije na razini ni vode ni tejemmuma.

Imam Safija, u svojem djelu "Er - Risale", kaže: „Aliah dže/le se 'nuhu nije dozvolio nikom poslije Allahovog Poslanika Muhammeda - 'alejhis - selam - da kaže nešto o vjeri osim na osnovu prethodnih saznanja, a to su: Kur'an, Sunnet, konsenzus (idžma') uleme, predaje i oni oblici kijasa koje sam naveo.

Kijasom (analogijom) se može baviti, samo onaj koji je postigao potpunu sposobnost da ga vrši, a ta sposobnost se ogleda u poznavanju kur'anskih propisa, njegovog farza, etike, naši ha, mensuha, uopštenosti i posebnosti poruka i njegovih smjernica.

Ti primjećuješ da je kijas najdublji vid crpljenja šerijatskih propisa u idžtihadu, a on može jedino biti ispravan ako ima osnove u Kur'anu ili Sunnetu ili izrekama ashaba, a izreke ashaba su, ustvari, jedna vrsta Sunneta, osim ako se ne ustanovi da je to njihovo lično mišljenje. Zatim, također, smatra da je nepoznavanje šerijatskog propisa rezultat nepoznavanja odgovarajućeg dokaza iz Kur'ana ili Sunneta, pa kada se nađe taj dokaz, onda se svi razlozi nepoznavanja šerijatskog propisa gube i ostaju ljudi izjednačeni u pogledu mogućnosti razumijevanja šerijatskog propisa, te tako nestaje potreba slijeđenja imama po tom pitanju. Da li ovo može da kaže neko ko poznaje smisao Kur'ana i Sunneta i načine izvođenja šerijatskih propisa iz njih. Sporazum između dvije strane oko pogodbenih uslova u kupoprodajnom ugovoru, je pitanje koje je zasnovano na dokazima iz Kur'ana i Sunneta. Bez obzira na to, onaj ko nije sposoban da vrši idžtiħad i izvodi šerijatske propise, niti poznaje njihova načela, ne može, na osnovu ovih dokaza, izvesti propis pogodbenih uslova u ugovorima i ocjeniti ispravnost samog ugovora. Isto tako propis o zemljištima koje su zaplijenili muslimani u ratu, je pitanje koje se zasniva na jasnim dokazima Kur'ana i Sunneta i bez obzira na to ja pozivam propagatore bezmezhebstva, koji su najupućeniji u šerijatsku nauku ako mogu da pokušaju izvući šerijatski propis iz ovih dokaza, a da ih pri tome ne zadesi vrtoglavica. Tako u svim poglavljima fikha postoje slične mes'ele i propisi. Pa šta onda znače riječi El - Hadžendija: „Gdje god postoji tekst u Kur'anu i Sunnetu i izreke ashaba r. a., onda je uzimanje po njima obavezno i ne smije se od njih odstupiti, uzimajući mišljenje uleme"!. Pa koji onda smisao

ima "tejemmum" i da li postoji uopšte, potreba za njim, nakon ovih riječi?!

Nakon što smo pojasnili dio ovih riječ, šejh Albani je izjavio da E I - Hadžendijske riječi imaju zamišljeno i neiskazano značenje, a ono je: sve ovo važi u slučaju ako učenjak dostigne, po pitanju određenog dokaza, stepen znanja, koji mu omogućava da izvodi šerijatske propise iz njega". Kada smo mu rekli da je riječ "gdje god" (hajsu) od riječi koje aludiraju na uopštenost, on je insistirao da se ova uopštenost ne odnosi na ovaj slučaj.

Naš argument, po pitanju neprihvatanja bilo kojeg oblika specificiranja ove uopštenosti, je u tome da *niko od učenjaka arapskog jezika i njegovih osnova, kada je nabrajao stvari koje specificiraju uopštenost, nije spomenuo da su od ovih specifičnosti i one norme, koje šejh Albani unosi u govore drugih".)*

Autor „ Brošure" uzima kao dokaz za svoje tvrdnje prenesene riječi Imama o zabrani fanatičnog slijedenja jednog mezheba, koje je oprečno dokazu iz Kur'ana i Sunneta, onome, ko je taj dokaz temeljito obradio i razumio. On je pomiješao pitanja po kojima je postignut konsenzus između muslimana sa onim pitanjima, koje nije izrekao niti jedan musliman i tako, on uzima dokaze onoga na čemu je postignut konsenzus, kao argument za tvrdnje, koje nije izgovorio niti jedan musliman. Trebao je, kad već izučava određenu naučnu temu, koja se zasniva na dokazima i raspravi, da prvo pojasni predmet izučavanja i razilaženja, a zatim usredsredi svoj dokaz i tvrdnju u pravcu područja konfrontacije, te da se nakon svega toga

drži svojih tvrdnji onako kako on to želi. Međutim, on to nije učinio.

Zato je neophodno, prije ulaska u raspravu sa autorom, da pokušamo naznačiti ono što mu je promaklo i da definišemo predmet razmimoilaženja, te da istaknemo tačke po kojima smo se složili mi, on i svi muslimani i tako ih udaljimo od polja rasprave i izučavanja, ne gubeći vrijeme na njih i ne dozvoljavajući im da nam ometaju raspravu.

PITANJA PO KOJIMA NEJMA RAZILAŽENJA

Postoje pitanja po kojima nejma razilaženja i koja se moraju odstraniti iz područja izučavanja, koje sadrži opasne tvrdnje, a radi kojih je autor napisao ovu "Brošuru".

PRVO: Što se tiče mukallida jednog od mezheba, ne postoji nešto što ga obavezuje, sa šerijatske strane, da nastavi svoje slijedenje tog mezheba, kao što ne postoji nešto što mu zabranjuje prelazak na drugi mezheb. Islamska ulema se složila da je dozvoljeno mukallidu slijedenje bilo koga od mudžtehida, ako bi spoznao osnovu njihovih mezheba i stavova, tako da on može svaki dan da slijedi nekog od četiri poznata imama, iako je, u zadnje vrijeme, bilo onih koji osuđuju prelazak mukallida iz jednog u drugi mezheb, ali to je omraženi fanatizam na čijoj se neispravnosti složila ulema.

Poznato je svakom učenjaku da po ovom pitanju nejma razilaženja, što se razlikuje od tvrdnje da mukallid ne smije slijediti jedan određeni mezheb i sve to znači da neobaveznost pridržavanja jednog određenog mezheba ne podrazumijeva,

istovremeno, zabranu pridržavanja istog (tj. da ga mora mijenjati).

DRUGO: Ako mukallid uloži truda u shvatanju nekog šerijatskog pitanja i upozna se sa njegovim dokazima iz Kur'ana, Sunneta i temelja idžtihada, onda se on mora osamostaliti i napustiti mezheb svoga imama po tom šerijatskom pitanju i u njemu mu nije dozvoljen taklid, sve dok je on u mogućnosti da vrši idžtihad u toj mes'eli, oslanjajući se na naučni potencijal koji posjeduje. To je ono, na čemu se složila islamska ulema i sami imami mezheba. Onda je neosporno da mu se nedozvoljava da daje prednost mišljenju svoga imama nad onim do čega je on stigao svojim idžtihadom u toj mes'eli, kojoj se potpuno posvetio izučavajući i razumijevajući njene dokaze i osnove, (***) *Ovakav učenjak se smatra mudžtehidom u okviru svog mezheba, jer se pojam "mudžtehid" dijeli, kao što je to poznato i spomenuto u svim knjigama usuli - fikha, na:*

- apsolutnog mudžtehida, a to je onaj koji je *proučio osnove idžtihada i stekao sposobnost vršenja idžtihada u svim fikhskim pitanjima i područjima;*

- i mudžtehida u okviru mezheba, a to je onaj koji uloži trud po nekim šerijatskim pitanjima i sposoban je da ih potpuno shvati iz njegovih izvornih dokaza.

Šejh Albani se čudi kada smo mu pojasnili ovu poznatu činjenicu i misli da se ovaj drugi smatra muttebi'om. Također se usprotivio mojoj podjeli ljudi na dvije grupe: mudžtehid i mukallid, argumentirajući to time da čovjek može usavršiti izučavanje nekih mes'ela do te mjere da pozna

*njihove dokaze i zađe u njihove dubine, te on smatra da taj čovjek time nije dostigao nivo četiri poznata imama u idžtihadu, a niti je na nivou masa, koje su obični mukallidi. Prema šejh Albaniju to znači, bez sumnje, da on i njemu slični čine treću grupu, tj. muttebi'H! Mi kažemo ono što kaže sva ulema šerijatskog prava i usuli - fikha: „On se smatra mudžtehidom u mes'eli u kojoj je dostigao stepu u idžtihadu, ali i mukallidom po svim ostalim, pitanjima,, ; tj. ovo je pravo značenje njihovih riječi, kada kažu da su idžtihad i taklid slojevit. ***)*

Iako se, takođe, pojavio u zadnje vrijeme neko ko je sklon ovom obliku fanatizma i time napustio ono po čemu se složila islamska ulema, što je jedan vid omraženog fanatizma i strančarenja na koje treba upozoriti.

Isto tako je poznato svakom učenjaku da po ovome pitanju nejma razilaženja, ali to nikako ne znači poziv mukallidu, koji ne poznaje dokaze vezane za propis, da odbaci taklid i direktno se osloni na kur'anske i hadiske tekstove.

TREĆA: Sva Četverice imama su u pravu, što znači da idžtihad svakog od njih jeste njemu opravdanje kod Uzvišenog Allaha dželle še'nuhu, ako ne pronikne u stvarnost propisa kojeg je Allah dželle še'nuhu želio robovima u tim idžtihadskim mes'elama i nije na njemu ništa drugo sem da ide putem koji mu je njegov idžtihad pokazao. Zbog svega ovoga slijeđenje mukallida, onoga koga hoće od imama, je slijeđenje istine i pridržavanje upute, a on ako već izabere jednog od njih ne treba da misli da ostali nisu u pravu, pa se zbog toga složila ulema po pitanju ispravnosti

klanjanja hanefije za šafijom ili malikijom i obratno.

(***5vakako, prva generacija uleme se složila oko ispravnosti namaza šafije iza hanef/je i obratno. *Očito je da je ovdje pojam "namaz" u njegovom apsolutnom značenju. Ta njegova apsolutnost se ogleda u **cjelovitom i općenitom značenju (el - ferdu -1 - kamil)**, što znači da se pod pojmom namaz ovdje podrazumjeva namaz u kojem muktedija ne zna da je njegov imam počinio nešto, što po mezhebu muktedije kvari namaz. Međutim, ova apsolutnost ne obuhvata razilaženje uleme po pitanju namaza šafije, npr., koji zna da je njegov imam, hanefija dotakao svoju ženu (prema šafijskom mezhebu dodir žene, sa kojom se može sklopiti brak, kvari abdest, dok prema hanefijskom ne kvari - op. prev.). Ovaj slučaj ni na koji način ne spada u **cjelovito i općenito značenje (el - ferdu - I - kamin,***

tako da ga, prema tome, apsolutnost značenja ne obuhvata.

Pa prema tome ne postoji nikakav prigovor na apsolutnu ispravnost namaza šafije za hanefijom.

Njemu sličan primjer je kada bih rekao da se ulema složila oko ispravnosti namaza u bašti.

Međutim, neispravnost namaza u otetoj bašti ne znači da pojam "bašta" gubi na svome apsolutnom značenju.

Ovo je jasan govor, kojeg razumije svako ko je

učio poglavlje o "apsolutnom" i "ograničenom" (el

- mutlak ve el - mukajjed) u bilo kojoj knjizi usuli - fikha. Uzaludno dugo smo pokušavali da ovo dokažemo šejh Albaniju, koji je stalno ponavljao tokom rasprave, koja je tekla između nas, sljedeće riječi: „Apsolutno (el - mutlak) ima svoju pravu primjenu i značenje, sve dok se ne pojavi nešto što će ga ograničiti i definisati (el - mukajjed)".

Kao da time želi reći: „Uopšteno ima svoju pravu primjenu i značenje, sve dok se ne pojavi nešto što će ga ograničiti i definisati" - neshvatajući veliku razliku između značenja ova dva pojma (el - mutlak i el - mukajjed). Radi toga sam, po njegovom mišljenju, pogriješio kada sam rekao: „Po ovoj mes'e/i je postignut konsenzus Imama....,

- jer se dogodilo veliko razilaženje među njima oko ispravnosti muktedijinog namaza koji zna da je njegov imam uradio nešto što kvari namaz po njegovom (muktedijinom) mezhebu.

On smatra moje podržavanje ovog razilaženja opasnim formu/isanjem izraza idžma' (konsenzus), *čak smatra da* to formu/isanje anulira korist mojih *riječi i time me svrstava u sa f sa onima koji zastupaju* mišljenje: „Više mihraba i džemata u jednoj džamiji", iako sam se pretvarao da to negiram i da slijedim umjereni put!!! *Šejh Albani je također rekao u svojoj knjizi* "Kako je klanjao Božiji Poslanik - 'alejhis - selam -": „Brat El - Buti, u svojoj knjizi "Potiranje mezheba", tvrdi da postoji konsenzus uleme oko ispravnosti namaza ha nefije za šafijom, npr.. Pa kada sam mu pojasnio neispravnost te tvrdnje o postojanju koncenzusa, on mi je, možeš li zamisliti,

odgovorio da on, kada to kaže, podrazumjeva pod us/ovom ispravnosti imamovog namaza po muktedij/nom mezhebu, te je time srušio sve ono *čime se pretvarao, daje umjeren po ovom pitanju*" (str. 231)

Dakle, on ne smatra da postoji umjereno mišljenje, po ovom pitanju, sve dok ne kažemo da je muktedijin namaz ispravan iza imama drugog *mezheba u svim slučajevima, svejedno učini li* imama nešto što kvari namaz po muktedijinom mezhebu ili ne i svejedno znao to muktedija ili ne. Mi postavljamo pitanje šejh Albaniju: „Sta bi on uradio kada bi pristupio iza imama koji u džepu nosi bocu alkohola, a alkohol je, po šejh *Albanijevom mišljenju, nečist*"? *Da li će se on, klanjajući iza tog imama koji nosi* alkohol, pridržavati umjerenosti zbog koje se rastužio kada sam je, nakon "pokušaja pretvaranja *ostavio*", ili će odbaciti ovu izmišljenu umjerenost na stranu, *povlačeći se u ćošak džamije, da bi* formirao novi džem a t?

Mi znamo da on ponekad odbija da prati dženaze mnogih muslimana, koji su, po našem mišljenju, *dobri i čestiti ljudi, samo zato što misli da su oni počinili stvari koje on smatra kufrom i širkom. Ovo je slučaj u kojem nije u pitanju pristupanje za imamom ili bilo koji drugi vid slijeđenja, pa kako* onda da stupi u namaz za *imamom, koji je učinoo* nešto što, po šejh Albanijevom idžtihadu, kvari namaz?!

Ja se nisam poigravao sa riječima, kada sam prenio da je postignut koncenzus uleme, po pitanju ispravnosti namaza muslimana, jednih za *drugima, pa makar bili različiti njihovi mezhebi, jer nije moja osobenost da se, prilikom naučnog*

istraživanja, pretvaram i govori m ono što ne mislim, iako mi je on to pripisao.

*Moje riječi u ovoj mes'eli su tačne, a to zna svako ko poznaje načela arapskog jezika i usuli - fikha. Prava umjerenost jeste ono što su rekli naši šerijatski pravnici o ispravnosti namaza muktedije za imamom, koji slijedi jedan od Četiri poznata mezheba, dokle god muktedija ne zna sigurno, da kod imama postoji nešto što kvari namaz. Pa, ako on to sazna pouzdano, onda je ispravno reći da je namaz muktedije pokvaren, oslanjajući se na to da odlučujuća stvar za ispravnost ili neispravnost namaza muktedije, jeste muktedijino uvjerenje, a ne imama za kojim klanja. To bi isto bilo kao kad bi šejh Albani npr. klanjao za nekim, za koga zna sigurno, da nije učio bismillu na početku Fatihe (a šejh Albani, na osnovu svog idžtihada, smatra da je bismilla ajet od Fatihe i, ako se izostavi, namaz će biti pokvaren), mi ne bi smatrali, u tom slučaju, njegovo nepristupanje za tim imamom udaljavanjem od umjerenosti. A ono što zbilja osuđujemo i ne smatramo umjerenim jeste potpuno izbjegavanje nekih ljudi da klanjaju za imamom koji nije njihovog mezheba, pa čak i kad ne uoče, kod tog imama, nešto što kvari namaz, po njihovom mezhebu. U vrijeme naših priznatih serijatskih pravnika, u kojem je upotpunjen konsenzus, koji smo spomen u I i, nije zabilježeno da je neko podržavao omraženi fanatizam, iako im to šejh Albani pripisuje u svojoj knjizi. On je pri tome trebao da nam spomene imena tih serijatskih pravnika i mjesta u njihovim knjigama i biografijama gdje se spominju ti stavovi, koje im je on pripisao.)****

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Međutim, u zadnje vrijeme pojavilo se među nekim Ijudim ono što proturijeći ovoj činjenici po kojoj je postignut konsenzus, što je, također, podrška pokuđenom fanatizmu koji nema osnove u vjeri, te se muslimani moraju svim sredstvima na to upozoriti. Postojanje više mihraba u džamiji i nazivanje svakog od njih imenom jednog od Četiri mezheba, jeste najlošija slika u kojoj se odražava strančarenje koje nejma nikakve osnove niti opravdanja u vjeri. Takođe, postoje neke neznalice koje se povlače u ćošak džamije dok se namaz obavlja u džematu pred njihovim očima, a ništa ih ne spriječava da mu se priključe osim to što imam nije njihovog mezheba.

Oni pri tome čekaju imama, koji je njihovog mezheba i neće da pristanu ni za kim drugim, jer misle da im namaz, u tom slučaju, neće biti ispravan.

Naše mišljenje je da ovo što se proširilo kod mnogih neznalica ili kod poluobrazovanih ljudi, jeste nešto što nejma nikakvog osnova u vjeri i čemu su se usprotivili islamski učenjaci u svih vremenima.

Ono što čvrsto drži ove ljude na ovom običaju jesu njegova dva osnovna elementa:

- fanatizam ovih ljudi, koji nejma nikakve osnove,

- korist, čije su plodove navikli ubirati ljudi koji su naslijeđivali ovakve i slične zadaće, sa koljena na koljeno.

Ovo su tri stvari za koje smo, na početku poglavlja, rekli da je postignut konsenzus u njima i mi ne proturiječimo onome koji na njih ukazuje i podržava ih, jer ih je već islamska ulema (neka je Allah dželle šehuru zadovoljan sa njima) potvrdila i zabilježila u svojim djelima.

Sve ono što je prenio autor "Brošure" od imama Ibn el - Kajjima r. a., El - 'Izz ibn Abdis - Selama, Šaha Ed - Dehlevija i dr., vrti se oko ove tri stvari i niko od priznatih učenjaka nije im se suprostavio, niti bi trebao da to uradi.

Da je autor "Brošure" usredsredio svoju studiju na ove stvari i time slijedio ostale imame po tom pitanju, suprostavljajući se svim vrstama omraženog fanatizma, koji nejma osnove, primili bi smo njegovu "Brošuru" bez riječi i ne bi imali povoda da mu to išta osporavamo. Ali on je uzeo sve ove tekstove i dokaze pa ih je povezao sa tvrdnjama, koje nejmaju ama baš nikakve veze sa njima, te uzeo dokaze o zabrani suprostavljanja stvarima po kojima se složio muslimanski ummet, kao argument za zabranu slijeđenja nekog od ljudi bilo kojeg od Četiri priznata mezheba. Pa pogledaj kolika je razlika između ovoga i onoga što smo maloprije naveli!

Ovi su dokazi suprotni njegovim tvrdnjama, jer on argumentira ispravnost svojih teza riječima El - Izza ibn Abdis - Selama, koji je pristalica šafijskog mezheba i riječima Ed - Dehlevija i Kemala ibn el - Humama, koji su pristalice hanefijskog mezheba, te riječima Ibn el - Kajjima, a on je sljedbenik

hanbelijskog mezheba; tj. on podupire riječima ovih učenjaka svoju tvrdnju o zabrani slijeđenja određenog mezheba, a ti isti ljudi su radili ono što on tvrdi daje haram.

NOVE IDEJE KOJE ZASTUPA "BROŠURA", NJENI DOKAZI I NAŠ ODGOVOR NA NJIH

Nakon što smo odvojili od tematskog dijela knjige sve ono što nejma veze sa raspravom i izdvojili tekstove koje je pribilježio autor da bi potvrdio stvari po kojima se svi slažu i u kojima nejma razilaženja, naći ćemo, iza svega toga, opasne i nove tvrdnje, koje čine osnovu onoga što je autor "Brošure", u stvari, namjeravao iskazati, a one glase da je zabranjeno bilo kojem muslimanu da se pridržava jednog od Četiri priznata mezheba i da je

to od njega slijepi fanatizam i jasna zablude, i oni koji to urade jesu ravni onima koji su vjeru svoju razbili i u stranke se podijelili. (Brošura, str. 7).

Hajde da sada otkrijemo pravo lice ovih tvrdnji i da se zapitamo o njenim argumentima i osnovama, nakon što smo otklonili zastor iza kojeg su se one krile, a to je zastor koji je sačinjen od tri teze, koje čine osnovu prethodnog poglavlja i na kojima su se složili svi imami i ulema i utvrdili ih, koristeći se pri tome ispravnim dokazima. To su stvari koje nejmaju nikakve veze sa ovim tvrdnjama, te zbog toga ne smiju njihovi propagatori da se služe sa bilo čime od dokaza na kojima se zasnivaju te teze ili da sa njima ojačavaju te svoje tvrdnje ili ih pripisuju istim.

Pa koji su to dokazi sa kojima se poslužio autor „Brošure“ da bi dokazao ove svoje tvrdnje? Donosimo rezime njegovih dokaza u sljedećem:

PRVI DOKAZ:

Tvrdnja da islam nije ništa više sem nekoliko neznatnih propisa, koje razumije svaki musliman, argumentirajući to hadisima koje je naveo u "Brošuri" na 5 - 6 str. i da mezhebi nisu ništa drugo do mišljenja uleme iznesena na osnovu njihovog razumijevanja nekih šerijatskih pitanja, te da Allah dž. š. ni Poslanik - 'alejhis - selam - nisu nikoga obavezali na slijeđenje tih mišljenja. A mi na to odgovaramo da ne bi, uopšte, bilo potrebe (ako je istinita činjenica da su islamski propisi ograničeni na nekoliko stvari koje je Poslanik - 'alejhis - selam - podučio beduina, koji je zatim otišao zadovoljan) da knjige hadisa budu ispunjene hiljadama hadisa, koji se bave različitim propisima vezanim za život jednog muslimana. Isto tako ne bi bilo potrebe da Poslanik - 'alejhis - selam -, tokom nekoliko dana, stoji duge sahare, oslanjajući se, zbog umora, čas na jednu, čas na drugu nogu, podučavajući delegaciju Sekifa (arapsko pleme, op. prev.) islamskim propisima i obavezama prema Allahu dželle šeh'nuhu, kojim su zaduženi.

Ukazivanje ljudima, od strane Poslanika - 'alejhis - selam -, na islam i njegova osnovna načela, jeste jedna stvar, dok je njegovo podučavanje ljudi načinu sprovođenja tih načela, nešto sasvim drugo. Međutim, ono prvo ne zahtijeva ništa više od nekoliko minuta, ali zato ovo drugo iziskuje podučavanje i ulaganje truda i energije. Zato je Božiji Poslanik - 'alejhis - selam - iza takvih delegacija, od kojih nije tražio da potpuno shvate načela islama za samo nekoliko minuta, slao njemu najbliže ashabe da bi boravili među njima i podučavali ih različitim islamskim propisima i obavezama.

Tako je Halid Ibn el - Velida r.a. poslao u Nedžran, Aliju r.a. u Jeman, a sa njim Ebu Musa el - Eš'arija i Muaza ibn Džebela r.a., a Osmana ibn Ebi el - Asa r.a. u Sekif. Sve njih je slao da poduče ljude, poput beduina, čiju je brzinu shvatanja islama autor „Brošure“ uzeo kao argument, pored toga što je i sam Poslanik - 'alejhis - selam - podučavao i objašnjavao ljudima propise vjere. ** * (Šejh Albani se izvi n i o, u El - Hadžendijevo ime, radi njegove teze koja je suprotna onome što smo *objasnili, braneći ga da je on nearap iz Buhare i da se ne može izraziti kako treba, te moli A/laha džel/e se 'n uh u da ga nagradi, kada je uspio da napiše ono što je napisao i traži da osnova našeg shvatanja riječi muslimana bude lijepo mišljenje o njima.*

Mi se čudimo kako može biti ikakve veze između jezičke nepravilnosti u rečenici i cjelokupnog teksta, čije je značenje jasno; s tim da smo pokušali da pronađemo unutar El - Hadžendijeve Brošure tragove te jezičke nerpavilnosti i njegovog nearapskog porijekla, ali nismo pronašli niti jednu jedinu rečenicu, koju bi karakter/sala jezička nepravilnost ili nearapsko por i jeki o. Da li pristaje šejh Albani da prijeđe preko čudnih izraza nekih sufija - nearapa, koji se nalaze u njihovom govoru, smatrajući to kao trag jezičke nepravilnosti i njihovog nearapskog porijekla?! Dali će na njih primijeniti načelo "lijepog mišljenja o muslimanima" na koje nas je maloprije pozivao?!) ** **

Da, u prvim periodima islama su bili malobrojni problemi, koji su zahtijevali od islama rješenja i pojašnjenja njihovih propisa, zbog neraširenosti islama i jednostavnosti tadašnjih muslimana. Ali su se ovi problemi namnožili nakon širenja islamske

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

države i pojavom mnogih običaja i interesa, kojih nije bilo prije.

Svi ovi problemi su propisima, svejedno da i tekst iz Kur'ana, hadis muslimanskog ummeta

riješeni odgovarajućim izvor ovih rješenja bio

iz Sunneta, konsenzus (idžma^v) ili analogija

(kijas), a sve su ovo izvori koji potječu iz dubine islama i njegovog poretka, a poredak Uzvišenog Allaha jeste ono na što nas upute ovi izvori, na osnovu određenih uslova njihovog razumijevanja, redosljeda primjene i načina izvođenja propisa iz njih.

Pa, na koji način je moguće odvojiti islam od onih propisa, koje su izveli Četverica imama i njima slični iz ovih osnovnih izvora islama?! Kako onda autor "Brošure" može reći: „...,a ovi mezhebi, nisu ništa drugo do mišljenja uleme i njihovi idžtihadi i razumijevanje pojedinih mes'ela, te Allah dželle še'nuhu, niti Njegov Poslanik nisu nikoga obavezali na njihovo slijeđenje"!!!

Dali je ovo išta drugo do suština laži koju ispoljava, pun oholosti i inata, njemački orijentalista Šaht (Schacht), koji je poznat po svojoj mržnji prema islamu.

Šaht kaže: „Islamsko šerijatsko pravo, koje su sročili imami Četiri mezheba nije ništa drugo do pravno djelo proizašlo iz natprosječno inteligentnih

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

umova, kojima je odgovaralo da ga pripišu Kur'anu i Sunnetu" .

Ta njegova knjiga, na ovu temu, je knjiga broj jedan po kojoj evropski univerziteti podučavaju svoje studente.

Ako su mišljenja autora "Brošure" i njemačkog orijentaliste Šahta ispravna, onda bi to značilo da ne postoji ništa što nam naređuje, sa šerijatske strane, da se pridržavamo većine propisa porodičnog prava (Kanun el - ahvalu - š - šahsijje), zato što oni nisu ništa drugo sem idžtihadi i mezhebska mišljenja, kojima Allah dželle še'nuhu niti Njegov Poslanik - 'alejhis - selam - nisu nikoga - najopasnija novotarija Dr. Seid Ramadan el-Buii

zadužili da ih slijedi, kao što kaže autor "Brošure" . Takođe, „ne postoji" ništa što nas obavezuje, sa šerijatske strane, da slijedimo islamsko građansko pravo (Kanun medeni islami), kojeg će sutra sastaviti komisija sastavljena od uleme, zato što se njegovi propisi sastoje od mišljenja i idžtihada, kojima nas Allah dželle še'nuhu ni Poslanik - 'alejhis - selam - nisu zadužili!!! Pa kako onda možemo reći da je islam istovremeno vjera i država i zašto onda ne shvatimo naše grješke i obznanimo, kako to Šaht i priželjkuje, da je islam samo puko vjerovanje. Božiji Poslanik - 'alejhis - selam - je slao u gradove i plemena ashabe, koji su se isticali po jačini pamćenja, razumijevanja i izvođenja propisa, te ih zaduživao da pouče narod islamskim propisima. Muslimanski ummet se složio da su ti isti ashabi vršili idžtiħad, ako ne bi pronašli jasan dokaz iz Kur'ana i Sunneta i sam Poslanik - 'alejhis - selam - im je to odobravao.

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Prenosi Ebu Davud i TirmizT od Šu'be, neka je Allah dželle se' nuhu zadovoljan sa njima, da je Poslanik

- 'alejhis - selam - rekao Muazu r. a., kada ga je htio poslati u Jemen: „Šta ćeš uraditi, ako dođeš u situaciju da izvršiš presudu“?

„Presudiću prema onome što je u Kur'anu" - odgovori. Na što mu Poslanik reče: „Pa ako ga ne pronađeš u Kur'anu“?

„Po Sunnetu Njegova Poslanika - 'alejhis - selam -" - reče. Poslanik - 'alejhis - selam - ga ponovo upita: „Ako ga ne nađeš ni u Sunnetu“?

„Vršiću idžtihad i neću žaliti truda" - odgovori on.

Muaz r.a. dodaje na ovaj hadis: „Zatim me je Božiji Poslanik - 'alejhis - selam - blago udario po prsima i rekao: „Hvala Allahu koji je uputio izaslanika Božijeg Poslanika ka onome čime je on zadovoljan...“

*** (Ovo je hadis kojeg prenosi Šu'be od Ebu 'A vna od El - Haris ibn 'Amra od nekih Muazovih drugova, a oni od Muaza r.a.. Rekao je Ibn el - Kajjim u djelu "I'alamu el - Muvekki'in" (1/202): „Ovaj hadis se prenosi od nepoznatih prenosilaca, ali je poznato da su oni Muazovi prijatelji, što ne šteti ispravnosti hadisa i upravo to pokazuje da je hadis poznat (mešhu) i da ga El - Haris ibn 'Amr prenosi od skupine Muazovih drugova, a ne jednog od njih. Na ovakav način hadis postaje poznatiji, nego kad ga prenosi jedan prenosilac čije je ime

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

navedeno, jer nije poza na to da je neko od Muazovih drugova optužen za nešto, poznat kao lažov ili da se o njemu negativno govorilo". *Neki učenjaci hadisa su rekli: „Kada vidiš hadis u čijem lancu prenosilaca je Šu'be, onda se čvrsto drži tog hadisa".*

Rekao je Ebu Bekr ibn el - *Hatib: da je rečeno da* ovaj hadis prenosi Vbade ibn Nesijj od Abdurrahmana ibn Ganema od Muaza, a ovaj hadis je prenesen povezanim lancem prenosilaca, koji su poznati kao pouzdani. S obzirom da ga ulema navodi i uzima kao argument zato ga i mi smatramo *vjerodostojnim.)****

Ovo su primjeri idžtihada i shvatanja uleme iz reda ashaba r.a., po kojima su donosili svoj sud i živjeli među ljudima, a sve to uz prihvatanje i odobravanje Poslanika - 'alejhis - selam -. Pa, kako da se o njima kaže: „To su idžtihadi i shvatanja, kojima Allah dželle še'nuhu niti Poslanik - 'alejhis - selam - nisu nikoga zadužili"!!!

Dakle, propisi islama, nisu tako lahki za shvatanje i nisu tako malobrojni, kako to misli autor "Brošure", argumentirajući sve to sa onim hadisima na koje smo ranije ukazali, nego su ti propisi toliko opširni i sadržajni da su obuhvatili sve što je u vezi sa privatnim i društvenim životom u različitim situacijama i okolnostima.

Svi ti propisi imaju osnove u Kur'anu i Sunnetu, bilo to sa direktnim, vanjskim značenjem ili indirektnim putem istraživanja, idžtihada i izvođenja propisa; pa ako musliman razumije propis, na bilo koji od ova dva načina, to će za njega biti propis od Uzvišenog Allaha dželle še'nuhu i ne smije odstupati od njega. Isto tako, to će biti Allahov dželle še'nuhu propis za onoga

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

koji je došao tražiti fetvu, pa mu je muftija izdao. Da nije tako, Poslanikove - 'alejhis - selam - slanje ashaba, po plemenima i gradovima, ne bi imalo nikakav značaj i ti ljudi bi mogli reći ashabima Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -: „Allah dželle še'nuhu, niti Njegov Poslanik - 'alejhis - selam - nisu nam naredili da slijedimo vaša mišljenja i idžtihade“!

DRUGI DOKAZ:

Osnova slijeđenja islama je u pridržavanju Kur'ana i Sunneta, koji nisu izloženi grješkama, dok slijeđenje Imama mezheba je ostavljanje nepogrješivog i slijeđenje nekoga ko može da pogriješi. („Brošura“, 8 - 12)

-**(Pitali smo šejh Albanija o tome kako on razum/je govor Hadžnedija, koji smatra mezhebe suparnicima, koji stoje nasuprot onome što on naziva" mezheбом" Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam - i to kada je govorio u sklopu negiranja *ispravnosti ova Četiri mezheba, gdje kaže: „Jedini ispravan mezheb, kojem se mora obraćati i koji se mora slijediti, jeste mezheb Muhammeda - 'alejhis*

- selam -... Na što šejh Albani odgovori: „To je *tačno, jer ovi mezheb/ nisu svi potpuno ispravni, zbog mogućnosti grješke imama u idžtihadu, dok se to ne može desiti u onome što nam je prenio Poslanik - 'alejhis - selam -*“/ *Na to smo odgovorili da ono na čemu se okonča idžtihad jednog od imama, se smatra vjerskim elementom, svejedno bilo to pogrešno ili ispravno, a dokaz na to je nagrada koju će, u svakom slučaju, dobiti za svoj idžtihad, sa jedne, kao i obaveznost obavljanja ibadeta prema njemu, sve dok se ne sazna daje pogriješo, sa druge strane.*

Šejh Albani je insistirao na tome da nije od vjere idžtihad, koji nije u skladu sa pravim smislom *propisa kojeg želi A/lah dželle se *nuhu, zbog čega* ga upita jedan od prisutnih (pof. šejh Ahmed Re'fet Ekbazli): „Da li je idžtihad od vjere, ili nije? - "Da, on je od vjere" - *reče šejh Albani.*-" Kako *može idžtihad da bude od vjere, a ono do čega* nas on dovede, nije od vjere?!" - primjeti prof. Ekbazli.- "77 *hoćeš da me u bi jediš u ono što je suprotno mišljenju učenjaka, koje glasi: „Produkt,* koji proizilazi iz mezheba, nije od mezheba (lazimul

- *mezheb i lejse bi mezheb)*"; s time da ti osnivač mezheba jasno daje do znanja da je idžtihad od vjere, a da produkt, koji proizilazi iz idžtihada nije od vjere... (tj. on uporno tvrdi da propis koji je proizišao iz idžtihada ne može nikako biti od vjere, *jer nije zaštićen od grješaka op. prev.*) Ovdje moram da pojasnim čudnu iluziju, koju gaji šejh Albani, po pitanju značenja ove poznate postavke "lažim u l - mezhebi lejse bi mezheb". Međutim, prije svega želim da ti objasnim njeno pravo značenje, onako kako su ga formulisali oni, koji su izveli ovu postavku: većina uleme se složila da ako jedan od imama postane poznat po *određenom stavu, a iz tog stava neophodno* proizilazi nužni produkt, onda se taj produkt ne smatra sastavnim dijelom tog njegovog stava, samo zbog toga što je nužno povezan sa stavom, kojeg je imam iznio, er on, možda, nije uspio *uvidjeti nužnu povezanost između ove dvije stvari* (stav i nužni produkt stava), pa se pridržava svoga stava, bez namjere da prihvati taj nužni produkt, *kojeg nije, uopšte, uočio. Zbog toga opreznost* iziskuje od nas da mu ne pripisujemo, ništa drugo, osim stava kojeg je on jasno izrekao. Primjer toga je stav M u'težila da u osnovi svega, prirodno i samo po sebi, leži dobro i zlo koje razum

može, sam od sebe, da spozna. *Sunnitski učenjaci (Eh/u - s - Sunne ve - l - Džem a'a) smatraju da ovaj stav nepobitno povlači za sobom zaključak: da karakteristike dobra i zla prirodno, same od sebe, leže u osnovi svega i da one nisu posljedica A/lahovog dže/le se 'nuhu stvaranja, po čemu bi Al/ahova dželle se 'nuhu stvaralačka moć bila nepotpuna. Ovakvo vjerovanje, prema konsenzusu ovih učenjaka, vodi u kufr.*

Međutim, mi ne optužujemo M u'težile zbog produkta, koji nužno proizilazi iz ovog njihovog stava i ne pripisujemo im ništa, osim ono što su jasno rekli, a to je da dobro i zlo prirodno, sami od sebe, leže u osnovi svega, jer oni možda nisu uočili nužnu povezanost između ovog njihovog stava i njegovog nužnog produkta ili su, možda, sam taj produkt smatrali neispravnim. Ali, ako bi se kojim slučajem sreli sa njima, pa oni potvrde i slože se sa nužnom povezanošću između ovog stava i njegovog nužnog produkta, tek onda će taj produkt postati sastavni dio tog njihovog stava, a to je samo zbog njihove potvrde i slaganja s tim, a ne zbog nužne povezanosti. Ali, šejh Albani umišlja da je značenje ovog pravila da je čovjeku dozvoljeno da vjeruje u određeni stav, a da se pri tome ne pridržava njegovog nužnog produkta, pa čak i kada bi uočio nužnu povezanost između njih i to potvrdio! Na osnovu ovoga je, po mišljenju šejh Albanija, bilo sasvim norma Ino da u isto vrijeme tvrdi dvije oprečne stvari, a to su:

- *nužnost povezivanja između idžtihada i onoga što proizilazi iz njega, s tim da su oni sastavni dio vjere;*

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

- da se ono što proizilazi iz idžtihada, ako bude pogrešno, u odnosu na A/lahovo dželle se' nuhu apsolutno znanje, ne može smatrati od vjere. *A čudnije od svega toga, jeste da on argumentira ispravnost svoga stava sa ranije spomenutim pravilom (lažim u/ - mezhebi lejse bi mezheb). U svakom slučaju, poslije velikog napora, šejh Albani je priznao da je grješka u idžtihadu od vjere, sve dok mudžtehid ne uoči grješku i ustraje na njoj.*

Onda smo mu rekli: „Pa kako El - Hadžendi može da tvrdi da ova *Četiri mezheba nisu, uopšte, ispravna, znajući pri tome da nijedan od četvorice imama nije ustrajao na grješci, onog momenta kada mu se ukazalo na nju*“? Nakon toga je promijenio stav, rekavši da El - Hadžendi, kada govori o *Četiri mezheba*, podrazumijeva, pod tim, njihove sljedbenike!!! *Da bi zatim, oko četvrt sa ha ta, raspravljao sa mnom da mišljenja četvorice imama nisu uvijek ispravna, zato što oni mogu pogriješiti u svojim idžtihadima, pa ih, s toga, ne možemo sve smatrati od vjere, sve dok nije bio primoran da prizna, da su zaista, idžtihadi u potpunosti od vjere.* Kada je uvidio da je E l - Hadžendi jev stav neispravan i oboren, promijenio je svoj stav rekavši: „Ali, autor je time aludirao na sljedbenike *ta Četiri mezheba, koji uvide imamovu grješku i usprkos tome ga slijede, a nije aludirao na sama miš/jenja Imama*“.

Sve to, samo da El - Hadžendi ostane nepogrješiv i *"veliki učenjak"*, kao i da njegova Brošura ostane "vrlo korisna".

A ti, čitaoče, tako ti Allah a dželle se 'n uh u, reci mi kako ovo da nazoveš, osim fanatizmom u njegovim najružnijim oblicima i vidovima?!) ***

Mi pitamo, komentirajući ove čudne riječi, ko su ti kome se obraćate ovim dokazom, pozivaju ci ih da ga slijede?!

Ako su od onih koji posjeduju sposobnost razumijevanja propisa, direktno iz Kur'ana, Sunneta ili analogije po njima (kijas), bez posredstva muftije ili imama, onda je vaša tvrdnja ispravna, jer nejma potrebe da slijedi mišljenje imama, kada može sam, direktno, da shvati Allahove dželle še'nuhu i Poslanikove riječi. Međutim, ovo je van područja izučavanja i rasprave, kao što smo to već objasnili i niko od muslimana, u bilo kojem vremenu, ne bi vam se suprostavio po ovom pitanju, niti bi se raspravljao sa vama.

Ali, ako su oni kojima se vi obraćate ovim riječima obični ljudi i oni koji ne posjeduju sposobnost za vršenje idžtihada i izvođenje propisa, te upoznavanje sa dokazima i njihovim značenjima, onda su to zaista čudne riječi, koje ne mogu ni u kom slučaju biti ispravne.

Zaštićeno od grješaka, po pitanju razumijevanja Kur'ana i Sunneta, jeste samo ono na što je želio ukazati Allah dželle še'nuhu sa svojim riječima, a ono što nije izloženo grješkama, po pitanju razumijevanja Sunneta, jeste samo ono na što je želio ukazati Božiji Poslanik - 'alejhis - selam -. Međutim, što se tiče razumijevanja ova dva izvora islama, od strane ljudi, ono je daleko od toga da bude zaštićeno od grješaka, svejedno bili ti ljudi mudžtehidi, ulema ili neznalice (osim, u slučaju,

da značenje teksta iz Kur'ana i Sunneta bude potpuno jasno, te da onaj, koji ga proučava bude dobro "potkovan" arapskim jezikom, jer nemogućnost da se potkrade grješka u tumačenju, proizilazi iz potpuno jasnog značenja onoga na što aludira tekst).

Ako je shvatanje metod za uzimanje prepisa iz kur'ana i Sunneta i ako je ovo razumijevanje pokušaj, koji se ne može okarakterisati sa nepogrješivošću, izuzimajući primjer, koji smo naveli u prethodnoj rečenici, pa koja je onda razlika između pokušaja običnog čovjeka i mudžtehida u razumijevanju, osim što je pokušaj običnog čovjeka bliži grješci u odnosu na pokušaj mudžtehida?!

Šta znači poziv nezalici da odbaci taklid, pod izgovorom, da je Kur'an nepogrješiv, a da je imam, kojeg on slijedi, izložen griješenju?! Da li su se ljudi, još od davnina, dijelili na običnog čovjeka, alima, mukallida i mudžtehida, pa da je običan čovjek ili nezalica mogao, poslije izučavanja kur'anskih tekstova, da stigne do tog stepena u shvatanju u kojem nejma grješke, tj. ono na što je želio Allah dželle še'nuhu da ukaže tim propisom?

Kao da autor "Brošure" umišlja da mezhebi donose svoje idžtihade iz nekih drugih izvora, a ne iz Kur'ana i Sunneta i da su odvojeni od "mezheba" Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, te da su se pojavili kao njegovi konkurenti i suparnici. On želi, onima što su "zavedeni" mezhebima, da skrene pažnju ka istinskom mezhebu i da im dokaže da ostali mezhebi mogu pogriješiti, dok je Poslanikov - 'alejhis - selam - "mezheb" nepogrješiv.

Pa kako ostavljate nepogriješivog i slijedite nekog ko je izložen grijehu?!

Razmišljaj koliko želiš o značenju ovog čudnog dokaza, ali, tako mi Allaha, nećeš naići na bilo koje drugo značenje, osim na ono na koje aludira jasan tekst.

TREĆI DOKAZ:

Do sada nije utvrđeno, ni sa jednim dokazom, da će čovjek biti pitan u kaburu o mezhebu koji je slijedio ili tarikatu! (Brošura, str. 10.) Kao što primjećuješ, ovaj vid dokazivanja jasno ukazuje da autor "Brošure" smatra da je glavno mjerilo poznavanja obaveza, kojima je Allah dželle šehenuhu zadužio insana, jesu pitanja dva meleka u kaburu, što znači da je sve ono na što se odnose pitanja ova dva meleka, obaveza kojom je insan zadužen, a sve što je van okvira tih pitanja ne smatra se obavezom niti propisom! Ja ne znam da li je utvrđeno, u bilo kojem od izvora islamskog akaida, da melec pitaju mejjita npr. o dugovima i pravima drugih kod njega, kupoprodaji; da li se okončala ispravno i da li je njegovo poslovanje dozvoljeno, ili pak o zanemarivanju odgajanja svoje porodice, djece i o vremenu kojeg je proveo u igri i besposlicama!!! Ako bude postojao neki dokaz, koji će potvrditi da melec pitaju mejjita o svemu ovome i tome slično, pa pogledajmo da li će ga ova dva meleka pitati: „Zašto je slijedio imama Safiju, a nije vršio idžtiħad i zašto se pridržavao jednog imama - mudžtehida ne napuštajući ga“?

Ako ga melec, stvarno budu o ovome pitali, ja svjedočim da je autor "Brošure" u pravu i da smo svi istraživači, ulema i ja pogriješili kada smo

smatrali da će pitanja od strane dva meleka obuhvatiti samo osnovna islamska načela, koja će se ogledati u određenom broju pitanja, kao što je navedeno u sahih - predajama. To bi onda podrazumijevalo da je zadatak meleka u kaburu, posebno i sveobuhvatno ispitivanje mejjita!

Ali ja i dalje tvrdim, ono što tvrdi većina uleme i muslimana da su obaveze muslimana na dunjaluku daleko opširnije od onih ograničenih pitanja koje ih melec pitaju u kaburu.

Nećeš naći jasnog značenja u trećem dokazu, osim ako ponovo ne zamisliš autora "Brošure", kako smatra da su ovi mezhebi i shvatanja šerijatskih propisa, iz Kur'ana i Sunneta, došli da kontriraju i nameću se "mezhebu" Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, što znači da ovi Imami imaju ulogu njegovih suparnika i rivala, po autorovom mišljenju, a poznato je da melec pitaju mejjita o njegovom stavu prema Muhammedu - 'alejhis - selam -, koji je bio njegov poslanik i da ga neće pitati bilo šta o ovim mezhebima, koji mu konkurišu i koji su se kasnije raširili!!! Molim cijenjenog čitaoca da ne misli da se ovim riječima izigravam sa autorom ili ga grdim, jer je to ono što sam shvatio i što će shvatiti svako onaj koji malo bolje razmisli o značenju njegovih riječi. On je jasno iskazao ono što smo naveli, kada kaže: „Znaj da jedini ispravan mezheb na koji se mora obraćati i koji se mora slijediti, jeste mezheb Muhammeda - 'alejhis - selam - i on je najveći imam (El - Imam el - E'azam), koji se mora slijediti, a poslije njega četvorica pravovjernih halifa r.a. i nije nam naređeno da slijedimo nikoga sem Muhammeda - 'alejhis - selam -, a Allah dželle se nuhu kaže: „Ono što vam Poslanik dostavi, uzmite, a ono što vam zabrani ostavite!”

Božiji Poslanik - 'alejhis - selam - kaže: „Držite se moga Sunneta i sunneta pravovjernih halifa!“, (Ibid, str. 12.).

75

Zar nije jasno iz ovih riječi da autor "Brošure" misli da se u prošlosti pojavio veliki broj mezheba, od kojih je svaki isticao samog sebe i pozivao ljude u svoje okrilje, te da je jedini ispravan mezheb među njima, mezheb Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, dok su svi ostali neispravni. A ti, čitaoče, ma koliko bilo površno tvoje poznavanje povijesti islamskog zakonodavstva, zar bi bilo moguće da zaboraviš sve te činjenice, da bi bio u stanju da shvatiš ove riječi na ovakav čudan i izokrenut način?!

Kakva je razlika između Četiri priznata mezheba i mezheba Zejd ibn Sabita, Muaza ibn Džebela ili Abdullaha ibn Abbasa u shvataju nekih islamskih propisa i kakva je razlika između imama ova Četiri mezheba i osnivača mezheba "Er - Re'j" u Iraku i osnivača mezheba "El - Hadis" u Hidžazu, a osnivači ova dva mezheba su od najodabranijih ashaba i tabi'ina kao što su svi ovi mezhebi imali svoje sljedbenike?!

Zar ne kaže autor "Brošure" da su to desetine mezheba, a ne samo četiri, te da su se svi pojavili kao konkurenti "mezhebu" Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, ili možda želi reći da mezhebi koji proturiječe vjeri i koji rivalski stoje naspram mezheba Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam - su samo ova četiri, dok mezhebi koji su bili prije njih su dobri i ispravni, jer se zasnivaju na temelju jednakosti sa "mezheбом" Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, rame uz rame!!!

Ne znam koji od ova dva mišljenja će izabrati autor "Brošure", ali ono što znam jeste to da su ovo dva govora, od kojih je najsladi gorak, a najbolji, laž i potvora.

Sačuvaj Bože, da su idžtihadi ashaba i tabi'ina ili pak ostalih mudžtehida bili išta drugo do objašnjavanje onoga što je Poslanik - 'alejhis - selam - dostavio od Allahove dželle še'nuhu objave i služenje tom cilju, iako su neki njihovi idžtihadi i objašnjenja proturiječili jedni drugima, čime su ti različiti stavovi bili mezhebi, po pitanju razumijevanja riječi Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, a ne mezhebi koji imaju za cilj da budu suparnici istim.

Pa kako oni mogu biti konkurenti i suparnici njima, kada svaki od njih dokazuje svoje tvrdnje Poslanikovim - 'alejhis - selam - riječima i ulaže sav trud radi shvatanja onoga na što one upućuju?!

ČETVRTI DOKAZ:

Riječi koje je prenio autor "Brošure" iz djela "El - Insaf", čiji je autor Šah Velijjullah ed - Dehlevi, gdje kaže: „Ko uzme sva mišljenja Ebu Hanife, Malika, Šafije, Ahmeda ili nekog drugog imama i ne osloni se na ono što se nalazi u Kur'anu i Sunnetu, time se suprostavio konsenzusu čitavog islamskog ummeta i ne slijedi put vjernika".

Na ovo kažem da nije utvrđeno da se ove Ed - Dehlevijeve riječi, po pitanju mukallida, koji se ne može baviti idžtihadom, ne nalaze u "El - Insafu", niti u njegovim ostalim djelima, već je na više mjesta zastupao potpuno suprotno mišljenje. Velijjullah Ed - Dehlevi spominje u svojim djelima "El - Insaf", str. 53, i "Hudžetullahi el - baliga",

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

1/132 str., sljedeće: „Znaj da su ummet i njegovi učenjaci postigli konsenzus o dozvoljenosti slijedenja ova Četiri priznata mezheba, do dana današnjeg. U tom se nalazi očigledna korist, posebno u ovim danima u kojima je ponestalo volje, slast je opila duše i kada se svako divi svome mišljenju.,,

Ja pozivam autora "Brošure" i njegove sljedbenike da pronađu u Ed - Dehlevijevim knjigama barem jedan redak od onoga što mu je autor "Brošure" pripisao.

Zatim kaže Ed - Dehlevi na 124 - 125 str., pojašnjavajući da je dozvoljeno slijediti određenog imama: „Kako neko može negirati ustanovu fetve, kada je ona prisutna među muslimanima, još od doba Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -? Nejma razlike između toga da čovjek traži fetve konstantno od jednog muftije i toga da ih traži sad od jednog sad od drugog, s tim da muftija posjeduje idžtihadske kriterije, koje smo već spomenuli. Naravno, to je zato jer mi vjerujemo da ne postoji šerijatski pravnik, kojem je Allah dželle šeh'nuhu objavio fikh i obavezao nas da ga slijedimo kao bezgiješnjog.

Pa ako budemo slijedili bilo koga od njih, onda je to samo zato što znamo da on poznaje Kur'an i Sunnet Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, što znači da njegov govor može biti izveden na osnovu:

-jasne poruke Kur'ana i Sunneta;

- idžtihada, koji proizilazi iz njih;

- indicija, koje ukazuju da postoji njemu sličan propis sa kojim ga veže isti uzrok i nakon što mu

se srce smirilo sa tom spoznajom, analogno će izvesti propis na osnovu već postojećeg. Kao da mudžtehid kaže: „Mislio sam da je Poslanik - 'alejhis - selam - želio reći: „Svaki puta kada naiđeš na uzrok, na osnovu kojeg se izvodi propis, onda ćeš donijeti propis na osnovu njega, a propis koji je analogno izveden, takođe, ulazi u sveobuhvatnost tog uzroka". Pa se tako, na osnovu pretpostavki, ova analogija dovodi u vezu sa Božijim Poslanikom - 'alejhis - selam - i da nije toga ne bi nijedan vjernik slijedio mudžtehida".

Pogledaj, koja je samo kontradiktornost između ovih Ed - Dehlevijevih riječi i onoga što mu je pripisao autor "Brošure"!!! Ti možeš da pogledaš njegova djela "Hudzetuilahi el - baliga" i "El - Ensaf", da bi se uvjerio u istinitost ovih riječi, koje smo od njega prenijeli. Nejma sumnje da Ed - Dehlevi ovdje govori o zabranjenosti taklida za onoga, koji je dostigao stepen idžtihada, po pitanju jedne, više ili svih mes'ela i propisa.

Ove njegove riječi su van područja konfrontacije i istraživanja, kao što smo to već objasnili i nije moguće da razuman čovjek uzme nešto od ovoga kao dokaz za tvrdnje o zabranjenosti taklida ili zabranjenosti pridržavanja jednog određenog mezheba, po pitanju onoga koji ne može dostići nivo idžtihada. Ovo je jedna stvar, a ono što je govorio Ed - Dehlevi je nešto sasvim drugo i stvarno ne znam šta je uzrok miješanja ove dvije stvari.

PETI DOKAZ:

Riječi koje je prenio autor „Brošure" od El - 'Izz ibn Abdis - Selama, Ibn el - Kajjima i El - Kemal

ibn el - Humama, sa kojima dokazuje ono na što se poziva, a zbog čega je i izdao ovu svoju Brošuru u kojoj je sadržana teza o zabranjenosti čvrstog slijedenja određenog mezheba, obaveznosti uzimanja dokaza za sve ljude direktno iz Kur'ana i Sunneta i potrebi lutanja između mudžtehida i imama bez zaustavljanja kod jednog od njih. A sve što je prenio od ovih ljudi nejma nikakve veze sa ovom njegovom neispravnom tezom, koja se ne temelji ni na kakvim dokazima. Pa kako će biti njihove riječi, dokaz na nešto od toga, a sami oni koji su ih izrekli su dosljedni sljedbenici određenih mezheba i niko od njih nije promijenio svoj mezheb, po kojem je poznat, za neki drugi. Pa je tako El - 'Izz ibn Abdis - Selam šafija, Ibn el - Kajjim hanbelija i El - Kemal ibn el - Humam hanefija.

Zaista sve izjave ova tri imama leže na one tri činjenice, koje smo izdvojili iz područja rasprave i kojima se ne protivi niko od pravičnih učenjaka. Međutim, nemoguće je da bude nešto od ovih izjava dokaz za ono čemu žudi autor "Brošure", puštajući sve to u opticaj i okupljajući sa time svoje pristaše.

Na tebi je da, pod prvo, pročitaš šta kaže El - 'Izz ibn Abdis - Selam na 135. str., 2. tom njegove knjige "Kava'idu - I - Ahkam": „Niko nejma pravo da slijedi onoga čije mu slijedenje nije naređeno; npr. da mudžtehid slijedi mudžtehida ili idžtihad ashaba. Po ovom pitanju su se razišli učenjaci; pa je u riječima Uzvišenog odgovor onima koji se ne slažu sa tim: „Vlast pripada samo Allahu, naredio vam je da ne robujete nikome osim njemu“.

Iz ovoga se izuzima običan svijet, pa je njihova zadaća slijeđenje nekoga zbog njihove nesposobnosti da stignu do spoznaje propisa uz pomoć idžtihada, za razliku od mudžtehida, koji je sposoban da pronikne u smisao propisa. Da li je dozvoljeno onome, koji je slijedio određenog imama da slijedi nekog drugog od imama?

U tome postoji razilaženje između uleme, a najispravnije je slijedeće objašnjenje: „Ako je u mezhebu u koji on želi da prijeđe poništen propis koji traži, nije mu dozvoljeno prelaženje u taj mezheb, jer automatski prelaskom u taj mezheb poništava (u odnosu na sebe) propis u svom mezhebu. Zato što se ne poništava propis (matičnog mezheba), osim u slučaju da bude netačan. Pa ako budu dva propisa iz različitih mezheba na približno jednakom stepenu ispravnosti, onda je dozvoljeno slijeđenje mezheba na kojem je već mukallid, ali i prelazak na približno jednak propis iz drugog mezheba. Zato što Jjudi nisu prestajali od vremena ashaba do pojave Četiri mezheba slijediti priznate učenjake i ni sa jedne strane nije im to osporavano. A da je to bilo neispravno, to bi im se zaista osporilo, pa shodno tome nije obavezno slijeđenje boljeg, iako je to, u biti, prioritarno. Jer da je to bilo obavezno ne bi slijedili boljeg i manje dobrog u doba ashaba r.a. i tabi'ina, a da im to niko nije osporavao. Čak su bili odani slijeđenju dobrog i boljeg, niti je bolji pozivao sav narod da ga slijede, niti je onaj manje dobar zabranjivao ljudima da ga pitaju o fetvama, usprkos postojanju boljeg. To su činjenice u koje ne sumnja niti jedan razuman čovjek”.

Zaista ti prenesoh ove njegove riječi, usprkos svoj njihovoj dužini, ne izostavljajući iz njega ni jedno jedino slovo, da bi znao da je ono što kaže ovaj imam u potpunoj suprotnosti sa glasinama, koje svojim jezikom širi autor "Brošure". Pa tako El - 'Izz, Allah mu se smilovao, obavezuje običan svijet na slijeđenje jednog određenog mezheba, a autor "Brošure" ih obavezuje na slijeđenje bezgriješnog i ostavljanje onoga koji griješi, kao što si vidio. El - 'Izz, Allah mu se smilovao, kao temeljnu stvar, kod mukallida, navodi to da se on veže za jednog određenog imama i na osnovu toga grana svoje izlaganje o statusu onoga koji želi da prijeđe iz jednog mezheba u drugi mezheb, i spominje razilaženje učenjaka oko ovog pitanja da bi se zatim priklonio, kao što si primijetio, tvrdnji da je to dopušteno (ne obavezno!) uz određene uslove. Pa tako El - 'Izz r.a. ne vidi problema u vezanju mukallida za jedan određeni mezheb, bez da izlazi iz njegovih okvira; dok autor „Brošure“ ga najstrožije obavezuje na lutanje između svih mezheba i što je najčudnije, on sa ovim riječima potvrđuje El - 'Izza i stavlja mu u usta riječi, koje su suprotne onome što je on rekao. *** (Pogledaj početak 13. stranice "Brošure"). Ne znamo zašto je kolegij zapljusnuo gomilom replika ovu našu knjigu usprkos objavljivanju ovih činjenica i naše odbrane El - 'Izza od podvala koje mu se pripisuju. Međutim, kao odgovor na sve to došle su uvrjede sa druge strane.)***

Da, nastavio je odmah El - 'Izz ibn Abdis - Selam r.a., ove riječi, koje sam ti prenio, grdeći islamske pravnike, koji se drže slabog propisa njihovog imama i sakrivaju pravo stanje stvari, nenalazeći potporu i odbranu za njegovu slabost i pored svega toga slijede taj propis i ostavljaju Kur'an i Sunnet i pravno ispravnu analogiju (kijas) njegova

mezheba, stameno se vežući za svoga imama. Svu opasnost tog problema je dobro i opširno obznanio El - 'Izz. Pa gdje je veza svega ovoga sa tvrdnjom autora "Brošure"?!

I gdje je opravdanje za ovo što čini ovaj čovjek, uzimajući tekstove poput ovih kao krpu, kojom pokriva svoje obnažene stavove?

Zar nije bacio pogled na drugi tekst, koji se nalazi neposredno uz ovaj odlomak, da bi razumio značenje tih riječi i dosegnoo granice traženog?

I da li ga on zaista nije pogledao, informisao se o njemu, vidio ga i razumio ili ga je pak negirao i preuredio, zamijenio sa onim što dolazi iza njega, da bi zatim stavljao u usta čovjeka riječi od kojih je on nevin i sa kojima nejma nikakve veze?! Tu je zatim ono što je rekao Ibn el - Kajjim u svojoj knjizi "Hamu -1 - Muvekki'in" u 3. tomu na 168 str., izdanje "Es - Se'ade": „Rasprava o taklidu". Taklid se dijeli na:

1) ono o čemu je zabranjen govor i davanje fetvi na osnovu njega,

2) ono čega se neophodno držati,

3) ono što je prihvatljivo, ali nije obavezno.

Sto se tiče prve vrste ona ima tri oblika:

- odbacivanje onoga što je objavio Allah dželle še'nuhu i neosvrtnje na njega, zadovoljavajući se slijeđenjem predaka, - slijeđenje onoga za koga ne zna mukallid da je dostojan da se slijedi njegov govor,

- slijeđenje nakon što su se pojavili jasni argumenti, koji se protive onome što već slijedi mukallid.

Zatim je Ibn el - Kajjim odužio komentar i nabranje štetnih posljedica i zloupotreba zabranjene vrste taklida, koju je ograničio na ova tri oblika. Pa tako sve što je prenio u svome dugom govoru o negiranju i omalovažavanju taklida i upozoravanju na isti, je rečeno o ova tri oblika, koji su grane prve vrste taklida. Tako je možda neki površni čitalac čitao dio njegova dugog govora o ovom problemu, ne ulazeći u njegovu srž i duboko značenje, pa je sebi predočio da on potpuno negira taklid, da bi zatim koristio ovaj tekst za dokazivanje nesumnjive nezakonitosti taklida i citira ga u svome opširnome dijelu, kao što je to učinio autor "Brošure". Ali svako ko razmišlja zna da je Ibn el - Kajjim podijelio svoj poduži tekst, koji smo već imali priliku vidjeti, po sistemu kojeg je učinio temeljom svoga djela. Pa dosta ti je, kao jasan dokaz na to, uzimajući u obzir i već preneseni tekst, njegove riječi u žiži diskusije: „Rečeno je: loš li je onaj, koji slijedi nevjernike i svoje pretke, koji nisu razmišljali o ničemu niti su htjeli slijediti pravi put, a dobar je onaj, koji slijedi učenjake, koji su na pravom putu, što mu je čak i naređeno, ako uzmemo u obzir pitanje onih, koji su u Kur'anu nazvani "Ehlu - z - Zikr", a tumačenje ove riječi je "Ehlu - l - 'lim" , tj. učenjaci. Ovakva vrsta slijeđenja je njima dozvoljena; pa zar Allah dželle še'nuhu nije rekao:

„Pitajte učene o onome što ne znate". (En - Na h 142)

Ovo je naredba onima, koji su neznalice da slijede one koje znaju.

Ovo je jasan odgovor onima, koje je Allah dželle še'nuhu prekorio, zbog okretanja leđa onome što je On objavio i slijeđenja svojih predaka u

nevjerstvu. Ovaj oblik taklida je, po zajedničkom mišljenju prvih generacija islama i četvorice mudžtehida, pogrdan i zabranjen. Međutim, taklid, u slučaju onoga, koji je uložio svoj trud na sprovođenje Allahovih dželle še'nuhu propisa, ali dio toga svojim razumom nije mogao dokučiti, pa je zbog toga slijedio onoga, koji je učeniji od njega, je pohvalan i nije pogrješan. Za taj taklid će dobiti nagradu i neće zaraditi grijeh, kao što će doći u poglavlju o obaveznom i preporučenom taklidu, ako Bog da.

Zatim je nastavio Ibn el - Kajjim poslije toga objašnjavati pogrdnost zabranjenih formi taklida, potrošivši na to oko stotinu stranica svoje knjige, čini se da je zaboravio, poslije ovog opširnog izlaganja, da se vrati na objašnjenje druge vrste taklida (ono čega se neophodno držati), koje je obećao. Zatim je prešao na izlaganje o Kur'anu i Sunnetu i zabranjenosti donošenja fetvi, sa onim što im je oprečno i položaju Sunneta u odnosu na Kur'an.

Onaj koji bude razmotrio Ibn el - Kajjimove studije u njegovoj knjizi "I'lamu - I - Muvekkil'in" i bude strpljiv u njenom čitanju sa oprežnošću i dubokim razmišljanjem, naći će u njoj mnogo čudnih stvari.

On ponekad, dijeli poglavlja; da bi zatim počeo da obraća pažnju na pojedine dijelove, odužuje komentar i istraživanje u tom domenu i otvara put različitim digresijama; da bi zatim ostavio nezavršeno poglavlje i ne bacajući pogled na njegove ostale dijelove prešao na drugo poglavlje, kao što je to uradio upravo u ovom slučaju. On također ponekad zalazi u začuđujuće kontradiktornosti da ni sam ne zna razlog svega toga, kao što je to bio slučaj kod njegovog

opširnog govora o lukavstvu (el - Hile) i njegovoj pravnoj podlozi. *** (u ovom poglavlju se nalaze veoma *začuđujuće kontradiktornosti, koje može zapaziti svaki učenjak, čitajući ga i pažljivo prateći.* Od najizrazitiji h oblika te kontradiktornosti je to da je on nabrojao vrste nezakonitih oblika lukavstava, pa je pored ostalog spomenuo i lukavstvo *oslobađanja* od zakletve njezinim poricanjem, rekavši: „Ovakav oblik lukavstva nejma nikakvu zakonsku prednost, n/ti je zakonit kod svih velikih *učenjaka. To je poricanje zakletve, koje nije* odobrio Allah d želi e se ' nuhu niti Njegov Poslanik - 'alejhis - selam -, „Nakon toga je nastavio koriti one, koji dozvoljavaju ovaj vid lukavstva (3. tom, 271 str.) da bi zatim spomenuo neke od *dozvoljenih vidova lukavstva pomoću kojih se izbjegavaju oni nedozvoljeni i među njima je spomenuo onaj koji je maločas zabranio i* apsolutno negirao njegovu zakonitost. Pa je pored ostalog rekao (4. tom, 110 str.): „11. rješenje: poricanje zakletve, koje dozvoljavaju *učenici Šafije r. a. i drugi je dozvoljeno iz više razloga ako se za to ukaže potreba, iako ga zabranjuju učenjaci Medine i imam Ah med sa svojim učenicima*".

Zatim je počeo nabrajati razloge opravdanosti ovakvog vida lukavstva, kojeg je najstroži je zabranjivao prije tri stotine stranica svoje knjige).

Bez obzira na sve, ovaj čovjek je govorio na drugom mjestu u knjizi o zakonitosti taklida i njegovoj neophodnosti za onoga ko nije stigao do nivoa mudžtehida, pa je zbog toga priredio duga poglavlja koja su povezana sa uslovima za donošenje fetve i njenim odlikama, obuhvatajući mnoga istraživanja i pitanja sa objašnjenjem onoga na čemu treba da se zaustavi običan čovjek

i učenjak koji nije dostigao stepen idžtihada, te da je njima obavezno slijeđenje imama, koji će ih upućivati na pravo rješenje određenog problema i izdavati im propise vezane za halal i haram. Također je ukazao na to da nije dopušteno ljudima poput ovih, da donose fetve drugim ljudima, iako su se kod njega nagomilale knjige hadisa i ima mogućnost traženja hadisa u njima, koji je povezan sa fetvom.

Navešćemo ti pasuse njegova govora, koji su povezani sa pojašnjenjem ovog problema. Rekao je u 4 - tom tomu na str. 175: „20. Napomena: Nije dopušteno mukallidu da izdaje fetvu u Allahovoj dželle še'nuhu vjeri, sve dok je u njoj mukallid i ne posjeduje uvid u nju. Na ovome su bile saglasne prve generacije muslimana i u tome su bili jasni imam Ahmed i Šafija r. a.

Rekao je Ebu Amr ibn Es - Salah: „Odlučni su bili Ebu Abdillah El - Hilmi (šafijski imam) i kadija Ebu - I - Muhsin Er - Rujani i dr. u tome da nije dozvoljeno mukallidu da daje fetve u onome području u kojem je i sam on mukallid..... Zatim je oduljio Ibn el - Kajjim u potvrđivanju ovog mišljenja i njegovom objašnjavanju, s namjerom da dokaže njegovu istinitost; pa je rekao u 4 - tom tomu na 196. str.: „21. Napomena: Ako čovjek dođe do određenog stepena znanja i pročita knjigu, od knjiga islamskog prava ili više od toga, on je i pored toga nedovoljno učen u pogledu znanja iz Kur'ana, Sunneta, tradicije prvih generacija islama, izvođenja pravnih propisa, njihovog upoređivanja i odabiranja onih ispravnijih. Pa da li dopustiti slijeđenje njega u fetvi? Tu postoje četiri mišljenja, a ono ispravno zahtijeva posebno objašnjenje; ako mogne onaj

koji traži odgovor da dođe do učenjaka, koji će mu ga pružiti, nije mu dozvoljeno uzimanje fetve od mukallida. Tako nije dozvoljeno mukallidu da pripisuje sebi sposobnost izdavanja fetvi, dok je prisutan učenjak, koji je može izdati. Ali, ako ne nađe onaj koji traži odgovor nikoga drugoga osim ovog mukallida onda nejma sumnje da je prioritetnije da ga upita, nego da zasniva svoja djela na neznanju".

Na 215. str., 4 tom, rekao je: „30. Napomena:

Ako je neko mukallid u mezhebu svoga imama i ne bude nezavisan u idžtihadu, da li je njemu dozvoljeno da izdaje fetve? Tu postoje dva mišljenja kod učenika Šafije i Ahmeda r.a.. Jedno od njih je odobravanje, jer onaj koji slijedi fetvu slijedi umrlog imama, a ne ovog mudžtehida, kojem pripada samo najobičnije prenošenje imamova mišljenja; a drugo je neodobravanje, zato što onaj, koji pita slijedi onoga koji odgovara, a ne umrlog imama, za kojeg se ne vrši idžtihad.

Jer onaj koji pita kaže: „Ja ću te slijediti u tvojoj fetvi!"

Također je rekao u 4 - tom tomu na 215. str.: „Da li je dozvoljeno živome slijediti mrtvog i sprovođenje u praksu njegove fetve bez obzira na neophodnost nalaženja dokaza ispravnosti postupanja po njoj?

Tu postoje dva mišljenja kod učenika imama Ahmeda. Oni koji ovo zabranjuju su rekli: „Da je on živ bila bi dozvoljena primjena njegova idžtihada, jer je on znao korigovati svoje mišljenje u određenim slučajevima. „Drugo mišljenje

odobrava ovakav oblik taklida i on je obavezan za sve mukallide na cijeloj zemaljskoj kugli, jer je taklid ono najbolje što posjeduju; a mi znamo da riječi ne umiru sa smrću onoga koji ih je izgovorio, kao što ne umiru hadisi sa smrću njihovih prenosilaca".

Također je rekao u 4 - tom tomu na 234. str.: „48. Napomena: Ako se nađe kod čovjeka sahih Buharije i Muslima ili jedan od njih, ili bilo koja knjiga hadisa Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, u čiju je ispravnost on siguran, da li je dozvoljeno da na osnovu toga izdaje fetve? Ispravno mišljenje, po ovom pitanju zahtijeva posebno objašnjenje; ako bude značenje hadisa potpuno jasno za svakoga ko ga čuje i ne bude sadržalo nikakvo skriveno značenje, dozvoljeno mu je da postupi po njemu i izdaje fetvu. Tu ne treba tražiti dodatno objašnjenje od šerijatskog pravnika ili imama, nego se tu kao osnova uzima govor Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -. Međutim, ako bude ono na što upućuje hadis skriveno i ne bude mu jasno šta se želi reći sa time, nije mu dozvoljeno da postupa po njemu niti će izdavati fetvu na osnovu onoga što mu se čini da je cilj govora Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, nego će tražiti objašnjenje hadisa i njegovo pravo značenje...,,

Da bi zatim rekao: „I sve to je moguće ako postoji kod njega određeni nivo stručnosti u pogledu sekundarnih nauka, pravila usuli - fikha i arapskog jezika. Međutim, ako ne postoji nikakva stručnost, onda je za njega obavezna primjena kur'anskog ajeta: **„Pitajte učene o onome što ne znate"**. Zatim je rekao u 4 - tom tomu na 237. str., odgovarajući na pitanje: „Da li je dozvoljeno muftiji da izdaje fetvu van mezheba svoga imama?

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Prenosi se od Ebu ^vAmr ibn Es - Salaha: „Kada neko naiđe na hadis, koji je suprotan njegovom mezhebu, i ako je on dostigao stepen apsolutnog idžtihada ili je mudžtehid u mezhebu svoga imama, tom području islamskog prava ili samo po toj mes'eli, onda je bolje da slijedi taj hadis. Međutim, ako on nije postigao niti jedan od ovih oblika idžtihada i osjeti u svome srcu grižnju savjesti zbog neslijeđenja hadisa, nakon što je tražio za njegovo neslijeđenje odgovarajući argument, neka vidi da li je po tome hadisu postupao neki samostalni mudžtehid ili ne; pa ako naiđe na potvrđan odgovor, dozvoljeno mu je da po tom pitanju slijedi njegov mezheb i da to bude opravdanje za trenutno odstupanje od mezheba njegova imama, a Allah dželle šeh'nuhu najbolje zna".

Rekao je odmah poslije toga: „50. Napomena:

Da li je dozvoljeno muftiji, koji je vezan za mezheb jednog određenog imama da izdaje fetvu služeći se drugim mezheбом, ako mu se ukaže da je to mišljenje ispravnije?

Ako je izabrao put toga imama u pogledu idžtihada i slijeđenja dokaza, onda je njemu dopušteno da izdaje fetve na osnovu onoga što mu se činilo ispravnije iz drugog mezheba. Međutim, ako on bude mudžtehid, koji je usko vezan za propise svoga imama i ne zamjenjuje ih drugima onda je rečeno: „Nije mu dopušteno da izdaje fetve, osim po mezhebu svoga imama. Ali ako bude želio, doslovno će prenijeti govor imama drugog mezheba o tom propisu. Međutim, najtačnije je da će on morati, ako se njemu pokaže ispravnijim govor drugog imama, da izađe iz okvira svoga mezheba i propisa svoga imama po tom pitanju,

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

jer su se imami mezheba složili na osnovnim postavkama i kada jedan od njih kaže ispravniji govor onda se mišljenja drugih ostavljaju po strani i slijedi se ono što je ispravnije. A svaki ispravan govor ima prednost nad postavkama imama Četiri mezheba. Pa ako se jasno pokazalo ovom mudžtehidu, koji je usko vezan za mezheb svoga imama, ispravnost tog govora i ispravnost onoga iz čega je on proistekao, za razliku od govora njegovog imama, onda će on izdavati fetve po onome što je ispravnije, a samo od Allaha dželle še'nuhu zavisi uspjeh!","...

Ovo su odlomci iz njegovog opširnog govora o fetvi, njenim uslovima i odlikama.

Da li ga smatraš govorom onoga koji zabranjuje taklid i obavezuje sve ljude da uzimaju propise direktno iz Kur'ana i Sunneta?!

Ili ga možda smatraš govorom onoga, koji zabranjuje pridržavanje jednog određenog mezheba?!

Ili je to možda govor, koji upućuje mukallida na skakutanje od jednog do drugog mudžtehida čitavog svog života?!

Zar nisi vidio da svaki od ovih odlomaka je, u stvari, nesumnjivo deklarisan u smislu da

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

neznalica (džahil) nejma kod sebe mjesta ni
za šta drugo osim taklida i da onome ko
slijedi određeni mezheb nije dozvoljeno da
izdaje fetve po određenom pitanju van
okvira svoga mezheba, osim da bude
mudžtehid po tom pitanju?!

Zar nisi vidio da slijeđenje mrtvog čovjeka je
kao slijeđenje živog, zato što riječi ne umiru
sa smrću onoga koji ih je izrekao, kao što je
to formulisao Ibn el - Kajjim?!

Zar nisi vidio da puko oslanjanje na knjige
hadisa ne čini mukallida mudžtehidom?!!!

Ako Ibn el - Kajjim misli kao što misli autor
"Brošure" (tj. da je slijeđenje Četverice
imama, slijeđenje grijешnih ljudi, a slijeđenje
Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam - ,

slijeđenje bezgrješnog čovjeka i da nije dozvoljeno
uzimanje propisa, osim direktno
od bezgrješnog), pa zašto onda čini
slijeđenje mezheba temeljom svoje studije i
osnovom njenog definisanja i zašto on
zabranjuje mukallidu da uzima iz knjige
hadisa i izdaje fetvu, kao što zabranjuje
onome koji traži odgovor da se oslanja na

odgovor pukog mukallida, kojeg upozorava **da ne izlazi iz područja fetve svoga imama**, osim ako postane mudžtehid po tom pitanju, i zašto na kraju unosi zadovoljstvo u srce mukallida rekavši mu da je njegovo **slijeđenje mrtvog mudžtehida dozvoljeno, a** ne zabranjeno?!

Zaista sam previše odužio u citiranju Ibn el - Kajjimovih riječi, po ovom pitanju, zbog toga što sam upoznat sa fanatičnim vezanjem ove grupe ljudi (koja poziva na potiranje mezheba) za Ibn el - Kajjimova mišljenja, kojemu se oni fanatično priklanjaju nepodnošljivim fanatizmom za koji optužuju sve muslimane, koji slijede mezhebe svojih imama.

Možda će im ovo tvrdokorno slijeđenje Ibn el - Kajjimovih mišljenja olakšati, ako već nisu porazmislili o ovim njegovim tekstovima, put povratka na stazu istine.

Međutim, tekst, koji je izabrao autor "Brošure" od svega onoga što je rekao Ibn el - Kajjim, po ovom pitanju i izdvojio ga iz njegove knjige, ostavljajući ostalo, da bi potkrijepio sve ono na što se poziva, po pitanju zabrane slijeđenja određenog mezheba, je u stvari vrlo daleko od njegovih tvrdnji i između njih ne postoji nikakva veza.

Odlomak koji je izabrao iz gomile njegovih tekstova su njegove riječi: „Nije dozvoljeno običnom čovjeku da se drži jednog mezheba, pa makar ga on i slijedio, jer običan čovjek nema mezheba. I ako kaže ja sam šafija, hanefija, hanbelija, malikija ili nešto drugo, ne postaje to samo zato što je to izgovorio".

Riječi, koje su prije i poslije ovih su objašnjenje za ono u čijoj biti nema razilaženja, a to je neobaveznost strogog slijeđenja jednog mezheba u svim njegovim područjima i po svim pitanjima. Jer smo mi, zaista, rekli da je ovo pitanje, po kome su se svi složili i udaljili smo ga od područja našeg naučnog istraživanja.

Ali je ovaj odlomak koji smo prenijeli od Ibn el - Kajjima jedini, koji se može pričiniti kao potvrda onoga na što se poziva "Brošura", počevši od odbacivanja taklida do upućivanja svih ljudi na uzimanje propisa, direktno iz Kur'ana i Sunneta, iako ovaj odlomak nejma nikakve veze sa tim. Ono što je bila namjera da se kaže ovim tekstom je ono što su rekli mnogi učenjaci: „Kada se sastane običan čovjek sa muftijom zbog nekog svog pitanja na koje traži odgovor i upita ga o njemu, tada on mora da prihvati ono što kaže muftija, bez toga da traži odgovor, koji je povezan sa jednim određenim mezheбом. A sve to zbog toga jer je muftija mudžtehid i ako on to ne bude, onda mu nije dozvoljeno da se naziva muftijom. A mudžtehid odgovara na pitanja na osnovu onoga na što mu ukazuje njegov idžtihad i nije mu dozvoljeno slijediti drugog mudžtehida, koji je na istom nivou, pa da zatim izdaje fetvu na osnovu mezheba tog mudžtehida.

Da, dozvoljeno je običnom čovjeku da upita o onome što kaže Safija, npr., o njegovom problemu i muftiji je dozvoljeno da mu prenese to mišljenje, u formi prenošenja, a ne izdavanja propisa. Međutim, nije mu dozvoljeno da traži od muftije - mudžtehida da donosi propise na osnovu mezheba imama, kojem on pripada, jer onda on nije ništa drugo do neznalica, koja se poziva na znanje iz mezheba određenog imama i pripadnost njemu. A

ako je to tako onda on nejma potrebe za pitanjem o pravnom mišljenju tog muftije - mudžtehida".

Uzimajući u obzir ovo značenje, u koje se ne sumnja, niti ima problema oko njegovog shvatanja, rekli su učenjaci: „Mezheb običnog čovjeka je mezheb njegovog muftije, pa prema tome on nejma određenog mezheba".

Ali šta će biti sa tim običnim čovjekom kada se okrene oko sebe i ne nađe muftiju (tj. apsolutnog mudžtehida) i ne vidi nikoga osim učenjaka od kojih svaki slijedi određeni mezheb, pa čak i onaj, koji je nazvan muftijom pridodan mu je taj naziv u apstraktnom smislu. **** (Ove riječi su poznate i svakom najmanjem učeniku koji je prešao lekciju "Razlika između tri pojma: muftija, učenjak i mudžtehid". Usprkos tome kolegij koristi ove jasne naučne činjenice u svrhe gadosti, prema kojoj osjeća odbojnost svako časno biće, zbog izazivanja sukoba i smutnje, a sve to bez ikakve naučne rasprave ili barem onoga što joj nalikuje). ****

Zaista se pravilo "Mezheb običnog čovjeka je mezheb njegovog muftije" ne primjenjuje u ovoj prilici i to je potpuno jasno, jer on nejma muftije. Zbog toga je njemu dužnost da potraži fetvu kod prethodnih generacija mudžtehida. I već smo ti spomenuli da su islamski učenjaci, a na njihovom čelu Ibn el - Kajjim, rekli: „Zaista riječi ne umiru sa smrću onoga koji ih je izrekao, pa je zbog toga dozvoljeno živome da slijedi mrtvoga.,,

Pa kada on ima potrebu za fetvom prethodnih generacija mudžtehida, onda je najbolje da je uzme iz onoga što su ostavila Četverica imama. Na ovome se složila sva ulema islamskog umeta, zbog onoga što su pružili ti njihovi mezhebi,

počevši od činjenja usluge ummetu, istraživanja, bilježenja i mnoštva uzroka pouzdanosti u ispravnost oslanjanja na njih, što nije slučaj sa drugim mezhebima, koji se nisu održali. Zatim će on "upitati" koga želi od njih Četverice, postavljajući pitanja učenjacima ili će to učiniti putem učenja iz njihovih knjiga, ako bude za to postojala mogućnost. Isto tako je njemu dozvoljeno da se veže za jednog od njih u svemu što se postavlja pred njega od pitanja i pravnih problema.

Međutim, dozvoljeno mu je da koristi mišljenje drugog mudžtehida, pod uslovima koje su naveli islamski učenjaci i koje je objasnio jedan od njih u onome što je prethodilo ovome govoru. Tom prilikom, čineći to taj obični čovjek, u suštini, neće povrijediti pravilo: „Mezheb običnog čovjeka je mezheb njegovog muftije“, zbog toga što ne nalazi u svome okruženju muftije - mudžtehida, pa je prisiljen da slijedi, npr., Šafiju i time je njegov mezheb postao šafijski u skladu sa samim pravilom.

Upravo ovo je značenje Ibn el - Kajjimovih riječi i naći ćeš ih pojašnjene u knjigama usuli - fikha u poglavlju "Idztihad". Obrati se na koju god budeš želio od njih i naći ćeš sve to detaljno objašnjeno.

Zatim tebi je posvećeno ono što je rekao El - Kemal ibn el - Humam u svome djelu "Et - Tahrir", po ovom pitanju: „Da li smije mukallid slijediti u određenim stvarima nekoga drugog osim onoga koga trenutno slijedi?

Najtačnije je: „Da, zbog činjenice da su naši prethodnici tražili fetve jedanput od jednoga, a drugi put od drugoga, ne slijedeći mišljenje samo

jednog muftije. Pa ako bude slijedio samo jedan određeni mezheb, kao, npr., hanefijski ili šafijski, onda je rečeno da to mora tako biti, a rečeno je i da ne mora".

Zatim je komentator "Et - Tahrira" (Ibn Emir el - Hadždž) dao prednost neobaveznosti slijeđenja jednog određenog mezheba, a to je zajedničko stajalište velike većine islamskih učenjaka, uzimajući u obzir da ništa nije obavezno, ako nas Allah dželle šehenuhu nije obavezao na to, a Allah dželle šehenuhu nije obavezao neznalicu, osim na slijeđenje učenjaka - mudžtehida. Čudno je to što je autor "Brošure" pripisao El - Kemalu ibn el - Humamu poduži govor, osim onoga koji smo naveli, a on ga ustvari nije ni izgovorio. To su, naprotiv, riječi Ibn Emir el - Hadždža u njegovom komentaru El - Kemalovog teksta. Ime knjige Ibn Emir el - Hadždža je "Et - Takrir ve et - Tahbir" i tu je pomiješao stvari "veliki učenjak" i autor "Brošure", pa je pripisao te riječi Ibn el - Humamu, a on ih uopšte nije izgovorio. Kao što mu je, također, pripisao knjigu, koja se zove "Et - Takrir ve et - Tahbir", a on nije nikada izdao knjigu pod ovim imenom (pogledaj "Et - Takrir ve et - Tahbir" od Ibn Emir el - Hadždža 3. Tom, 350. str.).

Ono što je rekao Ibn Emir el - Hadždž u toj knjizi, podudarno je sa onim što je rekao Ibn el - Kajjim o običnom čovjeku, koji je došao da traži fetvu od muftije, tj. da on nejma mezheba i da je njegov mezheb, mezheb njegovog muftije. A mi smo već spomenuli značenje ovog govora i objasnili smo šta se njime želi reći.

ŠESTI DOKAZ:

To je mišljenje da je postojanje Četiri mezheba rezultat nasilničke politike i preuzimanja vlasti od strane nearapa, željnih dominacije nad drugima. Pripisao je autor "Brošure" ovo svoje mišljenje Ibn Haldunu, tj. da ga je on iznio u svom povijesnom djelu "El - Mukaddime", pa je rekao autor "Brošure": „Ako želiš da dobiješ uvid u uzroke postojanja mezheba i tarikata, moraš da čitaš "El - Mukaddimu" od Ibn Halduna, gdje je on to izvrsno objasnio, da ga Allah dželle še'nuhu nagradi za to, govoreći da je formiranje i postojanje mezheba rezultat nasilničke politike i preuzimanja vlasti od strane nearapa.,, (Brošura 45. str.)

Na ovo odgovaram sljedećim riječima: „Učinili smo ono na što nas je uputio autor "Brošure", pa smo se vratili na "El - Mukaddimu" od Ibn Halduna i pratili njegov govor o razvoju mezheba i njegovim uzrocima. Međutim, nismo naišli ni na što od onoga što mu je pripisao autor "Brošure", niti smo mogli prepoznati u njegovim riječima ništa, osim onoga što je jasna istina na kojoj se složila, od prije, većina muslimana i što, ni u kom slučaju, ne odgovara autoru "Brošure".

Rekao je Ibn Haldun na 216. str., u okviru izlaganja o fikhu i načinu njegovog razvoja, kao i o razvoju njegovih mezheba: „Zaista nisu svi ashabi r.a. bili sposobni da izdaju fetve, niti su se propisi vjere uzimali od svih, nego je to bilo rezervisano za hafize Kur'ana koji su poznavali derogirajuće (naših), derogirane (mensuh), manje jasne i potpuno jasne ajete (muhkemat i mutešabihat) i ostale upute, koje su primili od Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam - ili od onoga, koji ih je čuo od najodabranijih od njih, pa su zbog svega toga nazvani "El - Kurra^m" (učači). Ta situacija se nije mijenjala tokom čitavog prvog

perioda islama, dok se nisu povećali islamski gradski centri i zahvaljujući Kur'anu nestala je nepismenost kod Arapa, kao što je postalo moguće izvođenje pravnih propisa, te se tako fikh upotpunio i postao vještina i znanje, pa im je ime (El - Kurra') zamijenjeno imenom "islamski pravници i učenjaci".

Podijelilo se islamsko pravo kod njih na dva pravca:

- 1) Ehl er - Re'j ve - I - Kijas, /racionalistička škola/ kojem je pripadalo stanovništvo Iraka,
- 2) Ehl el - Hadis, /tradicionalistička škola/ kojem je pripadalo stanovništvo Hidžaza.

U Iraku se osjećalo pomanjkanje hadisa iz razloga, koje smo već naveli, pa su zbog toga mnoge propise izvodili analogno drugima i bili su veoma vješti u tome. Zbog toga su nazvani „Ehl er - Re'j" / racionalisti/. Na čelu ove skupine i njena osnova bio je Ebu Hanife en - Nu'man r.a. sa svojim učenicima.

Dok su vođe učenjaka Hidžaza Malik ibn Enes i Šafija r.a. poslije njega. Poslije toga je skupina učenjaka negirala pravosnažnost analogije (el - kijas), tj. Zahirije, koji su ograničili svu spoznaju islamskog prava na Kur'an, Hadis i Idžma'a, a odbacili očitu analogiju i skrivenu poruku teksta (tj. ajeta ili hadisa), zato što skrivena poruka teksta vodi spoznaji stvarnog propisa, u svakom slučaju. Osnivači ovog mezheba su Ibn Hazm, njegov sin i njihovi učenici.

Ovi mezhebi su bili u svoje vrijeme mezhebi masa, veoma rašireni među čitavim ummetom".

Zatim je počeo objašnjavati kako se dio ŠPita izdvojio sa posebnim mezhebima i shvatanjima islamskih propisa i rekao je to isto o haridžijama. Da bi zatim rekao da su se te dvije skupine udaljile od puta, kojim je pošla većina muslimana i mezheba na kojima su se složili. Potom je objasnio da se zahirijski mezheb formirao putem predavanja njegovih imama, kodifikacijom usuli - fikha i postavljanjem pravila za izvođenje šerijatsko - pravnih propisa putem Kur'ana, Sunneta i vlastitog viđenja i nije se proširio zbog toga što je većina muslimana odbacila one, koji pripisuju sebi njegovo ime.

Poslije toga je rekao: „Nije ostalo od njega ništa osim nekoliko knjiga, oko kojih se okupilo mnogo studenata od kojih su i oni koji pripisuju sebi ovaj mezheb i žude za slijeđenjem njegovog fikha i mezheba, od čega nejma nikakve koristi, suprostavljajući se time mišljenju većine muslimana i njihovom odbacivanju ovog mezheba. Možda se sa ovim svojim činom počinju ubrajati u nosioce novotarija, zbog primanja znanja iz knjiga bez posredstva učitelja”.

Zatim je počeo Ibn Haldun da piše biografiju Četverice imama i uzeo je ocrtavati obim njihovog znanja i način njihovog proučavanja fikha i usuli - fikha, te i to kako su učenici Ebu Hanife kombinirali način donošenja propisa, karakterističan za učenjake Hidžaza, sa načinom učenjaka Iraka, pa su se tako sjedinile dvije pravne škole.

Potom je označio granice i mjesta širenja svakog od Četiri mezheba pa je rekao: „Zatvorili su ljudi vrata razilaženja, da bi na njih potom ponovo zakucali, zbog mnoštva naučnih termina i zbog svega što je otežavalo stizanje do nivoa idžtihada,

kao i zbog straha od pripisivanja sposobnosti idžtihada onima, koji toga nisu dostojni i ne može se pouzdati u njihovo mišljenje i jačinu vjere".

Ovo je dakle rezime onoga što je izrekao Ibn Haldun o mezhebima i njihovom razvoju i sve je to od onoga što se nije svidjelo autoru "Brošure" i što mu ne koristi kao dokaz za njegove tvrdnje.

Molim cijenjenog čitaoca da se vrati na ovo poglavlje "El - Mukaddime" od Ibn Halduna i da ga pročita čitavog, a zatim da se potruži da upre prstom u jednu jedinu riječ, koja govori o nasilničkoj politici, koja je uplela svoje prste u proces razvoja mezheba, kako je to formulisao autor "Brošure". Pa neka onda nazove poštovani čitalac ovo djelo, koje je počinio cijenjeni autor "Brošure", imenom koje mu se daje i u arapskom i u drugim jezicima. I neka mi ne zamjeri ako ja to ne učinim, jer sam se obavezao na početku ove knjige, da ću obraditi temu idući čisto naučnim pravcem i da neću koristiti svoje pero za bilo koji pojam ili kvalifikaciju, koji se spuštaju ispod tog nivoa, pa čak iako je "Brošura" puna takvih sličnih pojmova i kvalifikacija.

SEDMI DOKAZ:

Riječi autora "Brošure": „Kaže se mukallidu: „Na čemu su bili ljudi prije nego se pojavio "taj i taj" čovjek, kojeg ste slijedili i učinili njegove riječi poput Allahovih dželle se' nuhu riječi⁷ Da li su ljudi bili na pravom ili krivom putu, prije njihove pojave⁷ (pojave mudžtehida op. prev.) Oni moraju konstatovati da su ti ljudi bili na pravom putu, pa će se reći njima: „Na čemu su bili ono koji su pripadali skupini, koja slijedi Kur'an, Sunnet i stope prvih generacija muslimana i time

dali prednost govoru Allaha dželle se'nuhu, Njegovog Poslanika i praksi ashaba r.a. nad onim što im je suprotno i sudili po njima bez toga da traže mišljenje nekog od ljudi⁷! Ako je ovo pravi put, pa šta je onda suprotno istini osim zabluda; pa kuda se odmeću?!!!" (Brošura 38. str.)

Mi kažemo, povodom iznošenja na vidjelo ovog čudnog dokaza i odgovarajući u ime mukallida, kome je autor "Brošure" postavio ova pitanja: „Činili su ljudi, prije nego što je postojao određen mudžtehid, ono što je spomenuo Ibn Haldun u odlomku kome si ti dao prednost nad govorom autora "Brošure". Zar nije rekao Ibn Haldun u tom istom odlomku: „Zaista nisu svi ashabi r.a. bili sposobni da izdaju fetve, niti su se propisi vjere uzimali od svih, nego je to bilo rezervisano za hafize Kur'ana koji su poznavali derogirajuće (naših), derogirane (mensuh), manje jasne i potpuno jasne ajete (muhkemat i mutešabihat) i ostale upute....,

Pa šta je onda značenje ovog jasnog govora⁷ Ako je broj onih ashaba r.a., koji su bili sposobni da izdaju fetve i primijene vlastiti idžtihad, bio prepoznatljiv i ograničen, kao što to kaže Ibn Haldun, dok ostali nisu bili na tom nivou, od koga su onda ovi ostali primali propise vjere? Nejma sumnje da su ih primali od ovog ograničenog broja ljudi, koji su posjedovali sposobnost idžtihada i izvođenja pravnih propisa; pa da li je taklid išta drugo do ovo⁷!

Dakle, ne razlikuje se ova stvar, niti se promijenila između dva perioda. Tako su obični ljudi slijedili, u

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

doba ashaba r.a., onoga koji je bio čuven po fetvama i idžtihadu. Isto to su činili i u doba tabi'ina, a i u doba koje je uslijedilo nakon toga. Tako Šafija, Ebu Hanife, Ahmed i Malik r.a. nisu ništa drugo do grupe mudžtehida poput onih, koje smo naveli i koje je dozvoljeno slijediti, kao što je bilo dozvoljeno slijediti one poput njih i čije je slijeđenje dozvoljeno običnim ljudima, kao što je bilo dozvoljeno običnim ljudima od ashaba r.a., da slijede mudžtehide svoga doba poput Ibn 'Abbasa, Ibn Mes'uda, Zejd ibn Sabita i Cetverice pravednih halifa r.a..

Zar se nisu složili učenjaci povijesti i povijesti islamskog zakonodavstva, da su u doba tabi'ina postojala dva velika mezheba:

1) Mezheb Ehl el - Hadis u Hidžazu /tradicionalisti;

2) Mezheb Ehl er - Re'j u Iraku /racionalisti, i da je svo stanovništvo Hidžaza slijedilo većinski mezheb kod njih, kao što je svo stanovništvo Iraka slijedilo mezheb koji je preovladavao kod njih, a svaki od ova dva mezheba je imao svoje imame?! Šta se to desilo pojavom Četiri mezheba, što kontrira ovom činjeničnom stanju? Ništa značajno se nije desilo. Sve što je novo jeste, da su imami postavili metod izvođenja pravnih propisa, koje su donijeli uz pomoć dokaza iz Kur'ana i Sunneta, kao što su regulisali tim metodom svoje mišljenje i istinsku analogiju (kijas) i odvojili ih od neispravnog mišljenja i analogije. Tako su se sjedinili mezheb "Er - Re'j" i mezheb "El- Hadis" i postepeno prikrili pretjerivanja u bilo kom smislu.

Ovo je bio jedan od najznačajnijih činilaca u formiranju visoke pozicije Četiri mezheba u

području istraživanja i idžtihada i u potvrđivanju njihova slijeđenja i uzimanja propisa od njih, od strane različitih grupa i slojeva ljudi. Ovo je poznata činjenica, tako da mislim da nejma potrebe da trošim vrijeme iznoseći dokaze i tekstove vezane za ovu temu.

Dakle, do kojeg razilaženja je došlo oko stvarne biti idžtihada i taklida, da bi autor "Brošure" mogao izjaviti: „Na čemu su bili ljudi prije nego što se pojavio "taj i taj" čovjek kojeg slijedite...,⁷! Kao da nas on sa ovim hoće obavezati na svoje mišljenje iz kojeg nejma izlaza! U koju su to zabludu i grijeh zapali slijedbenici Četiri mezheba, a oni nisu u tom pogledu ništa drugo nego kao oni, koji su prije njih slijedili mezheb "er - Re'j" i mezheb "el - Hadis" ili kao oni prije njih koji su slijedili imame i mudžtehide od ashaba r.a.?!

TAKLID JE NEIZBJEŽAN

Nejma prepreke za slijeđenje jednog određenog mezheba i dokaz na to

Ukratko smo ti naveli u prethodnom dijelu knjige dokaze, koje je iznio autor "Brošure" za ono na što poziva. Također smo to razjasnili na način, koji neće ni jednog objektivnog čitaoca staviti u sumnju, da to nisu, u stvari, nikakvi dokazi, kao što ih je predstavio autor "Brošure". To su u stvari riječi, koje ne nose nikakav argument ili bar dio argumenta kojeg je potvrdila nauka ili se oslonila na njega. A to što ih je autor "Brošure" nazvao dokazima ne mijenja pravo stanje stvari.

Ono u čemu se nismo suprostavili njemu putem rasprave ili opširnog odgovora, je sve ono što je u skladu sa tri tačke na kojima su se složili svi učenjaci i koje nisu urodile plodom u području razlika. Zbog toga mu nismo replicirali na to i nismo smatrali ono na što se poziva ničim drugim do gubljenjem vremena.

Ne priliči nam da utvrdimo suprotnost onoga na što se poziva autor "Brošure", putem omalovažavanja njegovih dokaza, nego moramo da primoramo sami sebe, pored svega toga, na traženje novih pozitivnih argumenata, koji upućuju na pokvarenost ovih opakih mišljenja na koje se on poziva i koji potvrđuju njihovu potpunu suprotnost.

Ono što pokušava potvrditi autor "Brošure" je ograničeno na dvije stvari između kojih ne možemo naći kompromisa i ne znamo kako su se mogle sastati u umu autora "Brošure". Prva stvar koju zagovara i koju ponavlja na više mjesta u svojoj Brošuri je apsolutna zabrana taklida, uzimajući kao dokaz to da je mudžtehid pogriješiv, a Kur'an i Sunnet su bez grješaka, a slijeđenje bezgriješnog je bolje od slijeđenja onoga koji je izložen grijehu, kao i to da je idžtiħad laħak i da on ne treba ništa više nego što su "Muvetta'a", „Dva Sahiha" (Buharija i Muslim), „Sunen" od Ebu Davuda i Tirmizija. (Brošura, 25. str.)

TJžami'a" od Et -

Ne znam na koji način da povezem ove dvije stvari!

Ako je taklid u svome korijenu neispravan, zato što je to slijeđenje običnog čovjeka, šta onda znači

zabrana samo jedne određene vrste taklida, tj. slijeđnje jednog određenog mezheba?! Ako je od taklida neispravna samo ova vrsta, šta onda znači totalno odbacivanje taklida, pozivajući se pri tome na tezu o grješnosti i bezgrješnosti?! Ne mogu da spoznam sliku ovog propisa u kompletnom obliku, kao što ju je spoznao autor "Brošure", ali ću postaviti ispred čitaoca dokaz na to da je taklid neizbježan kod muslimana i da je on pravosnažan i postojan u islamskom pravu i zatim da mukallid može, ako hoće, da slijedi jedan određeni mezheb i da ne prelazi na drugi, nečineći pri tome ništa zabranjeno.

PRVO: Taklid je neizbježan i pravosnažan po konsenzusu svih muslimana.

Taklid je slijeđenje govora određenog čovjeka, bez poznavanja dokaza, koji potvrđuje tačnost tog govora, bez obzira na to da li on zna ili ne zna dokaz, koji potvrđuje ispravnost samog taklida. Tako da mukallid ponekad možda zna dokaz za ispravnost svog slijeđenja tog učenjaka mudžtehida, ali on ne zna dokaze za ono u čemu slijedi tog mudžtehida.

Ne postoji razlika u tome da nazivaš ovo "taklid" ili "'ittiba^m" jer obe riječi imaju isto značenje i nije utvrđena nikakva jezička razlika između njih. Allah dželle šehenuhu je dao riječi ^w'ittiba'a" značenje "taklid" u njegovom najgorem obliku, pa je rekao Uzvišeni: **„Kada će glavešine za kojima su se drugi povodili, svojih sljedbenika odreći i kada će veze, koje su ih vezale, prekinute biti i oni će patnju doživjeti. I kada će sljedbenici njihovi uzviknuti: „Da nam je samo da se vratimo na dunjaluk pa da se i mi njih odrekemo, kao**

što su se oni nas odrekli". (El - Bekare 166 167)

Nejma sumnje da se ovdje sa riječju "ittiba^m željelo reći, da je to slijepo slijeđenje za koje nejma opravdanja.

Bez obzira da li si, po ovom pitanju, zasnovao svoju terminologiju na osnovu neke nove podjele ili ne, znaj da je podjela, u svakom slučaju, dvojnog karaktera, jer ovdje istraživač može da bude ili učenjak, koji poznaje dokaze i ima sposobnost izvođenja pravnih propisa iz njih, pa je on, dakle, mudžtehid ili onaj, koji ne poznaje dokaze i nije upoznat sa načinom donošenja pravnih propisa iz njih, pa je on, dakle, mukallid mudžtehida. A velika količina naučnih termina ne mijenja ništa od činjeničnog stanja stvari. Pa gdje je onda dokaz na pravosnažnost taklida i njegovu obaveznost u slučaju nesposobnosti da se vrši idžtihad?*** (Mora se znati da je naš govor povezan sa sekundarnim pravnim propisima. *Međutim, što se tiče stvari koje zalaze u područje a ka i da,* koje su povezane sa osnovama vjere, tu nije dozvoljen taklid uz saglasnost kompletne uleme. Razlika je u tome da kod vjerovanja "pretpostavka" ne igra nikakvu ulogu, nego je tu najvažnija jasnost i nesumnjivost. S tim u vezi je govor Uzvišenog: „Ne povodi se za onim što ne **znaš! I sluh i vid i razum, za sve to će se,** zaista, odgovarati". (El - Isra' 36), / Njegove riječi koje negiraju postupak onih koji slijede pretpostavke u svome vjerovanju: „Povode se samo za pretpostavkama i samo uobražavaju". (Junus / 66) *Do potpune istine se stiže isključivo zapošljavanjem razuma i objektivnošću pogleda i istraživanja. Međutim, što se tiče sekundarnih*

propisa, tu robujemo Allahu dželle se 'nuhu na osnovu *pretpostavki i mišljenja*, tj. On je učinio *mišljenje i pretpostavku mudžtehida i učenjaka pravnim dokazom*, čija je primjena neophodna i obavezna. Dokaz za ovu tvrdnju je to da je Boziji Poslanik - 'alejhis - selam - slao pojedince da *podučavaju druge sekundarnim propisima iz različitih područja ibadeta i tome si., obavezujući ih na slijedenje onoga što im kaže jedan od njih, znajući da (haber ahad) ne koristi osim u pretpostavci ili mišljenju*. Kao da kaže njima: „Ako *pretpostavite (u vezi sa naučnim istraživanjem ili slijedenjem određenog učenjaka, koji se bavi istraživanjem)* da je to zaista traženi propis, onda je vama obavezno njegovo primjenjivanje; ovo je *razlika između akaidskih obaveza i izvršavanja pravnih propisa*). * * *

Taj dokaz ima više svojih tačaka:

PRVA TAČKA: Riječi Uzvišenog: **„Pitajte učene o onome što ne znate“**. Složili su se islamski učenjaci da je ajet naredba, za one koji nisu upoznati sa propisom niti dokazom za njega, da slijede onoga koji je upoznat sa tim. Učinili su svi učenjaci usuli - fikha ovaj ajet najvažnijim osloncem za tvrdnju da je običnom čovjeku obavezno slijediti učenjaka - mudžtehida. Pored ovog upućuje nas na to i slijedeći ajet: „Svi vjernici ne treba da idu u boj. Neka se po nekoliko njih iz svake zajednice njihove potruđi da se uputi u vjerske nauke i neka opominju narod, kada im se vrata, da bi se Allaha pobožali“. (Et - Tevbe 122)

Allah dželle še'nuhu je, dakle, zabranio da svi ljudi idu u boj i džihad; naredivši da ostane grupa od njih i da se prepusti sticanju znanja iz Allahove

dželle še'nuhu vjere, tako kad se vrate njihova braća da nađu onoga ko će im izdavati fetve u pogledu halala i harama i objašnjavati Allahov dželle še'nuhu poredak. (Pogledaj tefsir od El - Kurtubija "El - Džami'li ahkami - I - Kur'an", 8. tom, str. 293. i 294.)

DRUGA TACKA:

Ono na šta nas upućuje zajedničko mišljenje svih islamskih učenjaka jeste da nisu svi ashabi r.a. bili jednaki u pogledu znanja i da nisu svi bili sposobni da izdaju fetve, kao što to kaže Ibn Haldun i da se nisu propisi vjere uzimali od svih; nego je manji dio njih dostigao stepen muftije - mudžtehida, dok je velika većina bila na stepenu mukallida, koji je bio prisiljen da traži fetvu. Božiji Poslanik - 'alejhis - selam - je slao jednog od učenih ashaba r.a. u mjesto čiji stanovnici ne znaju ništa o islamu, osim njegova vjerovanja i njegovih osnova, pa bi ga oni slijedili u svemu, što bi im on iznio kao svoje fetve u pogledu različitih djela, ibadeta, međusobnih odnosa i opštih pitanja, koja su vezana za halal i haram. Možda se taj ashab nekada našao u situaciji da ne zna određeni dokaz iz Kur'ana i Sunneta, pa je zbog toga činio idžtihad i izdavao im fetve po onome na šta ga je uputio njegov idžtihad i oni su ga u tome slijedili. Rekao je El - Gazali u svojoj knjizi "El - Mustesfa" u poglavlju "Taklid i traženje fetve", dokazujući da običnom čovjeku ne preostaje ništa drugo do taklid: „Kao dokaz navodimo dvije stvari: jedna od njih je zajednički stav ashaba r.a., koji su donosili fetve običnim ljudima i nisu im naređivali da se uzdižu na nivo idžtihada i sve ovo je općepoznato i utvrđeno tevatur predajom od učenjaka i običnih ljudi iz reda ashaba r.a.. (El - Mustesfa, 2. tom, 385. str.)

I rekao je El - Amidi u svojoj knjizi "El - Ihkam'\ „Zajedničko mišljenje uleme je da obični ljudi, u vrijeme ashaba r.a. i tabi'ina, nisu prestajali tražiti fetve od mudžtehida, sve dok se nisu počeli javljati oni, koji zabranjuju taklid. Oni su ih također slijedili u pravnim propisima, dok su učenjaci odmah odgovarali na njihova pitanja često ne spominjujući dokaze i ne zabranjujući to, pa je tu postojao zajednički stav o dopuštenosti potpunog slijeđenja mudžtehida od strane običnog čovjeka". (El -Ihkam, 3. tom, 171. str.)

Oni, koji su izdavali fetve u doba ashaba r.a. su bili malobrojni pojedinci, prepoznatljivi između ashaba r.a. po poznavanju fikha, rivajeta i izvođenja pravnih propisa.

Najpoznatiji od njih su četverica halifa, pa zatim Abduilah ibn Mes'ud, Ebu Musa el - Eš'ari, Mu'az ibn Džebel, Ubejj ibn Ka'b i Zejd ibn Sabit r.a., dok su sljedbenici ovih navedenih osoba u njihovim mezhebima i fetvama bili mnogobrojni. U vrijeme tabi'ina se proširio krug idžtihada i slijedili su muslimani u ovom periodu isti put, koji su odabrali ashabi r.a., s tim da se idžtihad reprezentovao u obliku dva glavna mezheba, tj. mezheb "Er - Re'f /racionalistički mezheb/ i mezheb "El - Hadis", /tradicionalistički mezheb/ zbog uticaja različitih idžtihadskih faktora, koje smo spomenuli kada smo prenosili govor Ibn Halduna.

Od onih, koji su činili osnovu mezheba "Er - Re'j"

u Iraku su: Alkame ibn Kajs en - Nah'i, Mesruk ibn

el - Edžde' el - Hemdani, Ibraim ibn Zejd en - Nah'i

i Se'id ibn Džubejr.

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Svo stanovništvo Iraka i njegove okoline su slijedili ovaj mezheb, bez izuzetka.

A od onih koji su činili osnovu mezheba "El -

Hadis" u Hidžazu su: Se'id ibn el - Musejb el -

Mahzumi, 'Urve ibn ez - Zubejr, Šalim ibn Abdillah

ibn Omer, Sulejman ibn Jasir i Nafi', oslobođeni

rob Abdullaha ibn Omera. Svo stanovništvo

Hidžaza i njegove okoline su slijedili ovaj mezheb,

bez izuzetka.

Postojale su ponekad između učenjaka ova dva

mezheba rasprave i neslaganja, ali obični ljudi i učenici, koji nisu bili na istom stepenu znanja i fikha, kao i oni koje nije zanimao status tih rasprava, slijedili su onoga koga su željeli i onoga, koji im je bio najbliži i niko im to nije osporavao. A rasprava između mudžtehida ne odražava se nikakvim lošim ishodom ili odgovornošću za onoga, koji iz opravdanog razloga nije upućen u propise vjere.

TREĆA TAČKA: Iznijećemo jasan racionalni dokaz prenoseći ono što je rekao veliki učenjak šejh Abduilah Draž: „Dokaz koji prihvata razum jeste da onaj, ispred kojeg se postavi određeni pravni problem i nije sposoban da vrši idžtihad, u tom slučaju postupi na jedan od sljedećih načina:

- neće učiniti ništa, a to je suprotno onome na čemu se složila sva ulema ('idžma')

- učiniće nešto, istraživajući dokaze ili slijedeći jednog od priznatih mudžtehida.

Što se tiče istraživanja dokaza, ono je nemoguće, jer bi to primoralo njega i sve ljude da traže dokaze za sve pravne propise, što bi značilo zapostavljanje brige o egzistenciji i potomstvu, zaustavljanje proizvodnje, propasti dunjaluka, po pitanju obustavljanja poljoprivredne proizvodnje, tako da naglo ukidanje taklida bi, za sve to, predstavljalo veliku nevolju. Dakle, ne preostaje mu ništa drugo do taklid i on je tako sa njim ispunio svoju obavezu". (Pogledaj komentar šejh Abdullaha Draža na "El - Muvafakat" od Eš - Satibija, 4. tom, 22. str., i pogledaj šta kažu o tome El - Amidi u "El - Ihkam" i El - Gazali u "El - Mustesfa")

Kada su spoznali islamski učenjaci povezanost između kur'anskih, hadiskih i racionalnih dokaza za to da običan čovjek, koji nije dostigao stepen izvođenja pravnih propisa i idžtihada, treba da slijedi jednog određenog mudžtehida, koji je upoznat sa dokazom, rekli su da je fetva mudžtehida za običnog čovjeka kao dokaz iz Kur'ana i Sunneta za mudžtehida. Jer Kur'an, kao što je obavezao učenjaka na prihvatanje njegovih argumenata, tako je obavezao i nezalicu na prihvatanje fetvi učenjaka i njegovog idžtihada. Objašnjavajući ovo Eš - Šatibi kaže: „Fetve mudžtehida su u odnosu na obične ljude kao šerijatsko - pravni dokazi po pitanju mudžtehida. A dokaz na to je da postojanje ili nepostojanje dokaza po pitanju onih, koji slijede određeni mezheb je potpuno nevažno, ako oni od njih nemaju nikakve koristi. Oni nisu na tom nivou da bi mogli ocjenjivati dokaze i izvoditi pravne propise iz njih i to im uopšte nije dozvoljeno. Jer je Allah

dželle še'nuhu rekao: **„Pitajte učene o onome što ne znate“**.

Mukallid je onaj, koji ne zna i nije mu dozvoljeno ništa drugo do pitanje onih, koji znaju i potpuno su upućeni u propise islama. Pa dakle oni i njihove riječi predstavljaju za mukallida islamsko pravo". (El - Muvafakat od Eš - Šatibija, 4. tom, 290 - 292. str.)

Moram da te podsjetim na tekstove Ibn el - Kajjima, Ed - Dehlevija, El - Izz ibn Abdis - Selama i El - Kemal ibn el - Humama, koje sam naveo u replici na dokaze autora "Brošure", a svaki od njih sadrži dokaz pravosnažnosti taklida za one, čiji je stepen znanja nedovoljan za izvođenje pravnih propisa i idžtihada. Pa ako ti se ukaže jasan dokaz, koji se temelji na ispravnom rivajetu, potpunoj saglasnosti učenjaka i lahkom razumijevanju i koji ne upućuje samo na pravosnažnost taklida nego i na njegovu obaveznost u slučaju nepostojanja sposobnosti izvođenja pravnih propisa i idžtihada, koja je onda razlika u tome da bude slijeđeni mudžtehid jedan od ashaba r.a., jedan od imama mezheba "Er - Re'ja" i mezheba „El - Hadisa" ili pak jedan od Četverice imama, kada su svi oni bili na nivou mudžtehida i kada je onaj drugi u ovoj relaciji mukallid i neupućen u način dokazivanja i izvođenja pravnih propisa?

Šta onda znače riječi da je nastanak Četiri mezheba i njihovo slijeđenje novotarija?!
Zašto se smatra nastanak Četiri mezheba novotarijom, dok to nije slučaj sa nastankom dva mezheba (mezhebi "Er - Re'j" i "El - Hadis")?!

I zašto sljedbenik Safije ili Ebu Hanife unosi novotarije u vjeru, dok to ne čini sljedbenik

En - Nah'ija u Iraku ili Se'id ibn ei - Musejba u Hidžazu?!

Ili zašto je slijeđenje ova Četiri mezheba novotarija, dok to nije slučaj sa slijeđenjem mezheba Abduilah ibn Abbasa, Abduilah ibn Mes'uda ili majke pravovjernih Aiše r.a.?!
Šta su to unijeli Imami ova Četiri mezheba od novotarija u vjeru da bismo ljude odvrćali od njihova slijeđenja?!
Šta su to oni dodali na tradiciju njihovih prethodnika, mudžtehida od ashaba r.a. i tabi'ina?!

Sve što im se može pripisati kao "novotarija", jeste to da su oni kodifikovali Sunnet i fikh i postavili osnove i način izvođenja pravnih propisa i istraživanja, što je dovelo do prevazilaženja prijašnjih razlika između dva mezheba (mezheba "Er - Re'j" i "El - Hadis"), pa su se složile ove dvije grupe oko uspostavljanja novog metoda, koji se također sa svoje strane oslanja na dokaze iz Kur'ana i Sunneta i idžma'a. Sa ovim su učvršćeni i ojačani temeljni stubovi ova Četiri mezheba i kodificirani njihovi glavni i sporedni dijelovi, kojima je ulema posvetila posebnu pažnju, izučavajući ih. To je bila tajna njihovog opstanka, širenja njihovih knjiga, stajanja uleme na njihovu stranu u svim vremenskim razdobljima, postižući konsenzus oko toga da nije dozvoljeno nijednom alimu da slijedi jednog od Četverice imama, ako je spoznao propis i njegov dokaz, te posjeduje sposobnost izvođenja i istraživanja propisa, što ukazuje na ispravnost njegovog razumijevanja i znanja. Ovo je taj novitet, po kojem se ova Četiri mezheba razlikuju u odnosu na ostale mezhebe. Pa, gdje je taj bid'at (novotarija), koju ovi mezhebi

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

drže u svom okrilju i zabluda u koju su zapali milioni njihovih sljedbenika?! Sa kojom naučnom ili polunaučnom osnovom autor "Brošure" tvrdi da su ovi mezhebi novotarija i da je slijeđenje jednog od njih novotarija, koja se pojavila nakon prve tri generacije muslimana?! Po kojoj šerijatskoj osnovi on poredi mukallide ova Četiri mezheba sa preplašenim divljim magarcima?!!! (Pogledaj suru El - Mudessir 38 - 51 ajet op. prev.)

Nakon što sam jDOjasnio stvarnost taklida, njegov dokaz, položaj Četiri mezheba naspram onih, koji su se pojavili prije njih i činjenično stanje muslimana prije i poslije pojave ovih mezheba, dovoljno mi je da izložim, pred objektivnog i razumnog čitaoca, ova pitanja, koja izazivaju zaprepaštenje kod autora "Brošure". Ja neću pokušavati odgovoriti na ova pitanja, jer, zaista, objektivnost bilo kojeg čitaoca je dovoljna da ga ubijedi da su "Brošura" i njen autor daleko od jasne i svijetle istine.

Prijeđimo, nakon ovoga, na dokaz za drugu tvrdnju:

DRUGO: Nije zabranjeno mukallidu da slijedi;
jedan određeni mezheb:

Nakon što smo završili govor u kojem smo pojasnili da neznalici, koji nije dostigao stepen idžtihada u izvođenju pravnih propisa, ne preostaje ništa drugo do taklid, što nam je potvrđeno jasnim dokazima, koje smo vam opširno izložili.

Pa, nakon svega ovoga mi pitamo: Da li je mukallid obavezan da svaki dan mijenja imama

kojeg slijedi ili da li je obavezan da to čini npr. svakog mjeseca ili godine?

Ako ovo bude stvarni šerijatski propis, tj., ako bude obavezan da, s vremena na vrijeme, mijenja imama kojeg slijedi, pa koji je to šerijatski dokaz, koji potvrđuje neophodnost ovog slijedenja? Reći ćemo u odgovoru da je obaveza neznalice, shodno dokazu, da bude mukallid, kac što smo već spomenuli. Ovo je opšte načelo, što se jasno vidi iz onoga na što aludira kur'anski ajet: „Pitajte **učene o onome što ne budete znali.**”

Dakle, koliko god neznalica pitao učene i slijedio ih u njihovim mišljenjima i fetvama, izvršio je, što se njega samog tiče, ono čime ga je Allah dželle še'nuhu zadužio, bez obzira da li se pridržavao jednog određenog mezheba ili ne, i svejedno da li je njegovo slijedenje prouzrokovano blizinom tog mezheba, lahkoćom upoznavanja sa njim ili pak, smirajem, koji on nalazi u slijedenju tog mezheba i njegovim postavkama.

Ako bude smatrao da je obavezan da slijedi jednog određenog imama, kojeg neće napuštati niti mijenjati, onda je on u tom slučaju napravio pogriješku, ali ako bude smatrao da je to Allahova dželle se¹nuhu naredba, ne slijedeći, pri tome, mudžtehida, koji je pogriješio u svom idžtihadu, onda je on griješnik.

Isto tako je pogriješio, ako bude smatrao da treba svaki dan ili s vremena na vrijeme, mijenjati imama, međutim, ako bude uvjeren da je to propis objavljen od Allaha dželle se'nuhu i ne bude imao opravdan razlog za slijedenje onoga, koji se pretvara da je mudžtehid, onda je on griješnik. Sve ove navedene solucije spadaju u falsifikovanje

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Allahovih dželle se* nuhu propisa. On mora znati da je njegova obaveza slijeđenje jednog od priznatih mezheba u svemu onome što nije kadar da razumije od osnovnih dokaza i nije ga Allah dželle se'nuhu zadužio više od toga, tj. nije ga zadužio da neprestano mijenja imame, niti da se stalno pridržava jednog od njih.

Ovo je propis po kojem su ulema i Imami postigli konsenzus, a dokaz na to sastoji se od nekoliko tačaka:

PRVA TAČKA:

Obaveznost striktnog pridržavanja jednog određenog imama ili obaveznost njegovog konstantnog mijenjanja, jeste propis, koji je pridodat osnovi, a ona je obaveznost slijeđenja jednog od priznatih mezheba; zbog toga pridodati propis mora imati svoj valjani argument, a on ga, ustvari, nejma. Taj dokaz nije nigdje spomenut, osim u obliku navoda da je onome, koji nije postigao sposobnost razumijevanja dokaza i izvođenja propisa iz njih, obavezno slijeđenje imama, koji je postigao tu sposobnost; a svaki propis, koji se dodaje na značenje na koje upućuje taj dokaz, jeste novotarija, kojoj ne treba pridavati pažnju.

Prenosi se u vjerodostojnoj predaji da je Božiji Poslanik - 'alejhis - selam - rekao: „Svakipropis, koji nejma svoju osnovu u Allahovoj dzelle se *nuhu Knjizi odbacuje se, pa makar ih bilo /stotinu.,, (Prenosi ga El - Bezar i Taberan?, kajD i Buharija i Muslim u sličnom obliku, a on glasi: „Šta je ljudima, postavljaju propise, koji nejmaju osnove u Allahovoj dzelle še'nuhu Knjizi; svaki propis, koji nejma osnovu u Allahovoj dzelle

še'nuhu Knjizi je lažan, pa makar ih bilo i stotinu!".)

Čudno je da autor "Brošure" uzima kao dokaz za svoje tvrdnje o zabranjenosti pridržavanja jednog određenog mezheba naše riječi, koje govore o nepostojanju dokaza na obaveznost pridržavanja jednog određenog imama ili stalnog prelaska od jednog do drugog.

Zatim, pored toga, naređuje mukailidu pridržavanje stalnog mijenjanja imama, kojeg slijedi, zaboravljajući da sa time kontrira samom sebi i da je on, malo prije, potvrdio da ne postoji dokaz za obaveznost ova dva oblika pridržavanja. Ako je obaveznost ova dva oblika pridržavanja propis, koji nejma svoga dokaza, kao što smo već rekli, pa koja je onda razlika između toga da mukallid nametne sebi, kao obavezu, pridržavanje stalnog mijenjanja imama, kojeg slijedi ili pridržavanja jednog određenog imama? Zbog čega je prva solucija obavezna i neizbježna, a druga strogo zabranjena, kada ove solucije spadaju pod pojam "pridržavanje", koje je zabranjeno smatrati obaveznim⁷! Dakle, ne preostaje mukailidu, koji ima opravdanje za taklid, ništa drugo nego da smatra da mu je to njegova obaveza.

Međutim, ako bi smatrao da je njegova obaveza slijeđenje samo jednog određenog imama, kojeg neće napuštati ili da je njegova obaveza svakodnevno mijenjanje imama, on je u tom slučaju pogriješio i dužnost je da mu se ukaže na ono stoje ispravno.

A ako zna da mu Allah dželle še'nuhu i Njegov Poslanik - 'alejhis - selam - nisu naredili

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

pridrţavanje jedne od ove dvije solucije, onda je on na pravome putu, bez obzira da li se pridrţavao, sa praktiĉnoga aspekta, samo jednog odreĊenog imama, kojeg neće napuštati ili će konstantno mijenjati imame. ****(Uvjeti ispravnosti promjene imama, kod većine uĉenjaka islamskog prava i usuli - fikha, jesu:*

- da ga *ne podstiče na to liĉni prohtjev i namjera da izbjegne odreĊene obaveze,*

- da ne slijedi više od jednog mudŷtehida u jednom ibadetu, jer kada bi to uradio pridrţavao bi se oblika vršenja jednog ibadeta spojenog od idŷtihada dva imama, na kojem se nisu sloŷila njih dvojica,

- da poznaje mezheb novog imama, na koji ŷeli *prijeći, po pitanjima, u kojima ga ŷeli slijediti.)****

DRUGA TACKA:

Mi kaŷemo: „postoji deset kiraeta Kur'ana

prenesenih od Boŷijeg Poslanika - 'alejhis - selam

-, mutevatir predajom, po kojima se moŷe uĉiti

Kur'an. Svakom od ovih kiraeta posvetio se

odreĊeni imam, te ga je prenosio, ĉitao po njemu i

njime poduĉavao ljude i svoje uĉenike.

UtvrĊeno je da svaki musliman moŷe uĉiti Kur'an

po bilo kojem od ovih kiraeta, kao ŷto je utvrĊeno

da musliman, koji nije sposoban da vrŷi idŷtihad,

može slijediti, po svom izboru, jedan od Četiri priznata mezheba.

Pa znači li to da musliman prilikom učenja Kur'ana mora stalno mijenjati kiraete po kojima uči, da bi mu se moglo, u isto vrijeme, strogo zabraniti da se pridržava jednog određenog kiraeta, nenapuštajući ga?!

Da li je iko od muslimana, u prošlosti ili sadašnjosti, potvrdio ove riječi i da li autor "Brošure", lično, uči Kur'an svaki dan po drugom kiraetu?

Koja je razlika između slijeđenja imama, po fikhskim pitanjima i slijeđenja imama u kiraetu, prilikom učenja Kur'ana?

Zbog čega se nameće obaveza prvoj grupi da mijenja ono što slijedi, dok u isto vrijeme druga grupa nije obavezna da to čini?

Reći će neko da mnogi muslimani, možda, nisu u stanju da nauče više od jednog kiraeta, tj. nisu u mogućnosti da se upoznaju sa svim kiraetima. Mi analogno tome kažemo da je ovaj primjer jednak primjeru slijeđenja jednog od Četiri priznata mezheba, zato što mnogi muslimani nisu u stanju da se upoznaju sa više od jednog mezheba, tj. nisu u mogućnosti da nauče sve potrebne propise iz Četiri priznata mezheba. Pa zašto onda opravdavamo prvi slučaj, a drugi ne jako se ne radi

o pitanju postojanja ili nepostojanja opravdanja, nego se pitanje vraća na postojanje dokaza?! Sve dok ne posjedujemo dokaz za obaveznost pridržavanja stalnog mijenjanja imama ili slijedenja samo jednog određenog imama, bez obzira da li se to odnosilo na imame kiraeta ili imame mezheba, propis u oba slučaja (kiraeti i mezhebi) ostaje isti.

TREĆA TAČKA:

Prošao je period ashaba i tabi'ina, a zatim je došao period Četverice imama i onih poslije njih, da nismo čuli niti jednog imama iz ovih perioda da je upozorio mukallide imama i muftija da slijede samo jednog određenog imama, kao što nismo čuli da je neko od njih naredio ljudima da lutaju između imama, uzimaju, naizmjenično, propise od svih i da slijede svakog od njih, jedno određeno vrijeme.

Ono što mi znamo potpuno je suprotno ovome, a to je da je halifa javno objavljivao ime imama, kojem je dodijelio pravo izdavanja fetvi, ukazujući svim ljudima na njega da bi od njega tražili fetve i slijedili ga, po pitanju vjere. Pa čak je halifa ponekad zabranjivao drugima da izdaju fetve, da se nebi narod našao zbunjen i u nezgodnoj situaciji, usljed postojanja različitih fetvi. V\ta' ibn Ebi Rebbah i Mudžahid su bili jedini, koji su izdavali fetve u Mekki, tako je halifin telal mnogo puta digao glas uzvikujući naredbu halife da niko ne smije izdavati fetve osim ova dva imama. (Pogledaj "Šuzurat ez - Zeheb" od Ibn el - 'Imada, 1. tom, 148. str.) Dugo su vremena stanovnici Mekke slijedili mezheb ove dvojice imama, a da nisu njih dvojica ili neko drugi osporili ovaj halifin postupak, niti su zabranili ljudima da slijede samo jednog određenog imama.

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Bilo je ljudi koji su više voljeli da im fetve izdaje Abdullah ibn Abbas r.a., tako da nisu nikoga, osim ovog časnog ashaba, pitali za fetvu i nije poznato nikome od uleme da je on ili neko drugi od ashaba zabranio ovaj postupak i pripisao grijeh onome ko ga čini.

Iračani su dugo vremena živjeli slijedeći mezheb Abdullaha ibn Mes'uda r.a., koji se očitovao u njegovoj ličnosti i ličnosti njegovih učenika nakon njegove smrti, i nije se našao niko od uleme, tog vremena, ko je zanegirao ovaj postupak. Isto tako je narod u Hidžazu dugo vremena živio praktikujući mezheb "El - Hadis", koji se očitovao u ličnosti Abdullaha ibn Omera r.a. i njegovih učenika, a da im to niko od učenjaka, tog vremena, nije osporio.

Mezhebe Četverice imama slijedili su milioni ljudi, neznalica, poluučenih ljudi i velikih učenjaka, izabравši pri tome onaj mezheb, koji su htjeli ili onaj, koji im je bio najlakši ili najbliži mjestu njihovog boravka.

Biografske knjige zabilježile su na hiljade velikana i istaknutih ličnosti, koji nisu osporavali mukallidu slijeđenje jednog određenog mezheba. To možeš nad u slijedećim knjigama:

- 1) "Tabakat eš - Šafi'ijje el - Kubra" od Es - Subkij
- 2) "Tabakat el - Hanabile" od Ibn Redžeba;
- 3) "Tabakat el - Malikijje" od Burhanuddin El - Medenija;
- 4) "Tabakat el - Hanefijje" od Hafiz el - Kurešija.

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Pogledaj šta kaže imam Ez - Zehebi, Allah mu se smilovao, o islamskim pravnicima, koji su slijedili jednog od Četverice imama, hvaleći ih i podržavajući ih u tome, sve dok jedan od njih ne bude fanatično slijedio svoga imama, nakon što mu se ukazao ispravan dokaz, kojeg je on razumio na ispravan način.

Tako on u svojoj knjizi "Zaglu -1 - 'Umi ve - ttalebi" kaže: „Malikijski pravnici su na dobru i slijede uputu, samo bi njihove kadije i muftije trebale da se okane brzog prolijevanja krvi i osuda za nevjerstvo,,, a zatim kaže: „Hanefijski pravnici posjeduju preciznost, oštroumnost i inteligenciju i bili bi bolji od ostalih ako ostave suviše razmišljanje i pronalaženje olakšica za kamatu i izbjegavanje zekjata.,,

Da bi poslije toga rekao: „Šafijski pravnici su od najoštroomnijih ljudi i od najvećih poznavalaca vjere. Osnove njihovog mezheba zasnivaju se na slijeđenju sahih - hadisa. Njihov imam je od najvećih učenjaka hadisa i posjeduje mnogobrojne vrline. Pa ako se priključiš ovom mezhebu i pokoravaš se Allahu dželle še'nuhu putem njega i otklanjaš od sebe neznanje, onda si na velikom dobru.,,

A o hanbelijama kaže: „Što se tiče hanbelija, oni posjeduju vrlo korisne nauke i njihovo vjerovanje je potpuno i malo se osvrću na dunjaluk, međutim, neki ljudi im osporavaju pojedine stvari u njihovom akaidu i optužuju ih za tedžsim (materijalno ograničavanje Allaha dželle še'nuhu svojstvima nekih Njegovih stvorenja - op. prev.), kojeg se oni čvrsto drže. Međutim, oni nemaju nikakve veze s tim, osim u rijetkim slučajevima, Allah im oprostio.,,

Zatim učenjak Ez - Zehebi zabranjuje, onima koji slijede određeni mezheb, pogrdni mezhebski fanatizam prema njihovim imamima i da neko smatra da je od svih mezheba, njegov najbolji i dodaje: „Nemoj misliti da je tvoj mezheb najbolji i najdraži Allahu dželle še'nuhu, jer za to nejmaš nikakvog dokaza, kao što ga nejmaju ni oni što slijede druge mezhebe. Svi imami r.a. su bili izvor velikoga dobra i njima, ako ispravno presude, pripadaju dvije nagrade za svako pravno pitanje, a ako pogriješe, jedna nagrada". (Pogledaj "Zaglu - I - Urni ve - ttalebi", 14 - 16. str.)

Posmatraj objektivno brate! Ovaj govor se prenosi od velikog hafiza Šemsuddina Ez - Zehebija, učenika imama Ibn Tejmiye, u kojem se pohvalno izražava o učenjacima Četiri mezheba i odobrava im slijeđenje njihovih imama i pridržavanje njihovih idžtihada.

Dakle, mogao si vidjeti u njegovom govoru da ih on hvali i ujedno ih, objektivno, upozorava, na upuštanje u fanatizam i davanje prednosti imamu, pa makar im se ukazao jasan i razumljiv dokaz. To su odlomci iz biografija velikana šafijskog, malikijskog, hanefijskog i hanbelijskog mezheba, i to je stvarno stanje tabi'ina i ashaba r.a., kao što sam ti već objasnio.

Sve je to rečeno na najjasniji mogući način i podrazumijeva potpuni konsenzus da u mukailidovom slijeđenju jednog određenog imama, kojeg on nikako ne napušta, nejma štete, grijeha niti prigovora, sve dok ne bude vjerovao da ga je Allah dželle še'nuhu obavezao na to slijeđenje, jer to je ono što negiramo, mi i svi ostali muslimani. *** (Zar sve ovo, što smo spomenu/l, ne pokazuje

da je bilo među ashabima, tabi'inima, tebe"a - tabi'inima i onima poslije njih, onih koji su slijedili jednog određenog imama ili mezheb i nisu ga mijenjali, pa je tako slijeđenje jednog određenog mezheba, bez njegovog napuštanja, pravosnažna i legalna stvar, čija zabrana nije ni na koji način utvrđena.

Naprotiv, potvrđena je potpuna suprotnost toj zabrani, time da su neki od ashaba, tabi'ina i onih poslije njih praktikovali slijeđenje jednog određenog imama ili mezheba.

Zar nije, na osnovu svega ovoga što smo naveli, *tvrdnja o zabrani slijeđenja jednog određenog imama ili mezheba, novotarija i falsifikat u vjeri.* Bez obzira na sve to, šejh Albani nas je pitao u *raspravi, koja je vođena između mene i njega, o dokazu, koji podupire naše tvrdnje, u ovoj knjizi, da je "Potiranje mezheba" novotarija i o dokazu da je neko od ashaba i tabi'ina slijedio jednog određenog imama!*

Upitali smo ga: „Da li si pročitao knjigu?" Odgovorio je: „Da, ako Bog da!" Ali mi ne znamo da li je ovo "ako Bog da" *izgovorio tražeći pomoć od Allaha dželle se 'nuhu ili radi bereketa.*

Pročitao je knjigu, „ako Bog da", a nije našao u primjeru, neosporenog izdavanja fetvi od strane 'Ata'ibn Ebi Rebbaha i Mudžahida u Mekki, ono što ukazuje na konsenzus po pitanju pravosnažnosti slijeđenja jednog određenog imama i na to da su tvrdnje o zabrani ovakvog načina slijeđenja novotarija i nešto što Allah dželle se 'nuhu nije dozvolio.

Pročitao je knjigu, „ako Bog da“, ali nije našao u slijeđenju stanovništva Iraka mezheba "Er - Re'j" koji se očitovao u ličnosti Abdullaha ibn Mes'uda r.a. i njegovih učenika, nakon njegove smrti, bilo kakav dokaz legitimnosti ovakvog slijeđenja i zabrane negiranja istog.

Također, nije našao u slijeđenju stanovnika Hidžaza mezheba Abdullaha ibn Omera r.a., koji se očitovao u njegovoj ličnosti i ličnosti njegovih učenika, odgovor na pitanje koje je postavio! Pročitao je knjigu, ali nije našao u čvrstom slijeđenju mezheba Četverice imama od strane muslimana ljudi, ono što ojačava dokaze, prethodno postignutog konsenzusa i potvrđuje nepobitnim dokazom da slijeđenje jednog određenog imama nije zabranjena, niti pokuđena stvar, kao ni novotarija u vjeri.

*N e j m a sumnje da su prividno nepoznavanje ovih jasnih dokaza i tvrdnja, usprkos njima, o zabrani slijeđenja jednog određenog mezheba novotarija, koja n e j m a nikakvog osnova u vjeri i da je poziv na "Potiranje mezheba", analogno tome, najopasnija novotarija, koja prijeti islamskom seri jatu, a posebno stoje u ovom vremenu mnogo onih, koji slijede svoje prohtjeve i ćejfove.)****

Šta znači slijeđenje jednog imama i pridržavanje njegovog mezheba?

Kada govorimo o onome što poznaje svaki objektivan musliman, a to je da onome koji nije dostigao stepen idžtihada, ne preostaje ništa drugo, do da slijedi imama - mudžtehida, bilo to na način potpunog pridržavanja ili ne, neophodno je da, također, pojasnimo pojam nužnosti slijeđenja tog imama i pridržavanja njegovog

mezheba. Da li se slijedi jedan imam zbog njegove ličnosti ili neke njegove specifične vrline? Sačuvaj Bože! Sačuvaj Bože, da neko od muslimana kaže ovako nešto!

Muslimani su spoznali još od vremena Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, pa sve do danas, da je jedino Allahov dželle še'nuhu zakon taj koji sudi među ljudima, njihov orijentir i osnova njihovog ponašanja i slijeđenja. Onog momenta kada je mudrost Allaha dželle še'nuhu i Njegovog zakona iskazala htijenje da se ljudi, općenito, razlikuju po stepenu znanja i spoznaje i na poseban način, po stepenu poznavanja propisa islamskog šerijata, bilo je neophodno, sa ciljem pokoravanja Allahovom dželle še'nuhu zakonu, da neznalica slijedi alima, a da alim slijedi onog učenijeg od sebe, da bi se svi sastali na jednom putu, a to je put Allaha, Silnog i hvale Dostojnog.

Ova činjenica se jasno očituje, čak, i po pitanju našeg slijeđenja Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam - Pa tako mi ne slijedimo njega zato što je on Muhammed - 'alejhis - selam -, obična ljudska ličnost, nego ga slijedimo zbog toga što nam je on dostavio objavu od Allaha dželle še' nuhu Zbog toga se ne može reći da je slijeđenje Kur'ana preče od slijeđenja Sunneta, zbog toga što je Allahov dželle še'nuhu govor preči i prioritetniji, od slijeđenja čovjekove riječi, ma ko on bio, jer je osnova slijeđenja Božijeg Poslanika 'alejhis - selama to što je on prenosilac Allahove dželle še' nuhu objave i mi ga samo zbog toga slijedimo. Slučaj veze imama - mudžtehida i Sunneta Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, po pitanju prenošenja i razumijevanja onoga što je on rekao, je poput slučaja veze između Božijeg Poslanika - 'alejhis -

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

selam - i njegovog Gospodara, po pitanju dostavljanja i objašnjavanja onoga što mu je objavljeno od Kur'ana.

Po ovom pitanju, koje sam ti upravo objasnio, na najljepši način se izrazio imam Eš - Šatibi u svojoj knjizi "El - l'atisam", 3. tom, 250. str.): „Ako se slijede riječi i propisi šerijatskih učenjaka, onda se to čini sa stanovišta da je on poznavalac islamskog prava i onoga što ono iziskuje, ne zbog nečega drugog, jer on, u stvarnosti, samo vrši ulogu prenosioca od Allahovog Poslanika - 'alejhis - selam -, koji je prenosilac Objave od Allaha dzelle še'nuhu. Riječi tog učenjaka se mogu primiti pod uslovom da se jasno zna da je on svoje znanje primio od Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, ili prevlada mišljenje po tom pitanju, a ni u kom slučaju, ako se taj učenjak smatra izvorom propisa, jer, u stvarnosti, nije zabilježeno da se neko smatra izvorom propisa, osim u dva slučaja:

- slučaj islamskog šerijata, koji je objavljen Božijem Poslaniku - 'alejhis - selam -

- i Sunneta Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, sa aspekta njegove nepogriješivosti".

Zatim je rekao: „Tako onaj, koji je zadužen šerijatskim propisom, može se svrstati u tri kategorije:

- da bude mudžtehid, po pitanju tih propisa, te će on u tom slučaju slijediti ono do čega ga dovede njegov idžtihad,

- da bude mukallid, koji nikako ne poznaje nauke, koje su potrebne za izvođenje pravnih propisa, pa je neophodno da ima vodiča, koji će ga voditi, suca koji će mu suditi i učenjaka kojeg će slijediti,

a općepoznato je da ga on slijedi samo zbog toga što je on poznavalac nauka, koje su potrebne za izvođenje pravnih propisa.

Dokaz tome je slučaj, ako bi on sigurno znao ili bi preovladalo kod njega mišljenje da taj "učenjak" nije od nosilaca tog znanja, nije mu dozvoljeno da ga slijedi, niti da postupa po propisu, koji je on donio.

Nije ispravno da običnom čovjeku ili nekom drugom, čak i naumpadne da slijedi nekoga po određenom pitanju, znajući da on nije sposoban da riješi to pitanje, kao što nije moguće da se bolesnik prepusti nekome za koga zna da nije doktor, osim u slučaju da je izgubio pamet. Ako je ovo što smo rekli ispravno, onda to znači da se muftija slijedi, sa stanovišta da on posjeduje znanje, po kojemu se mora postupati, a ne zbog toga stoje on ovaj ili onaj čovjek. Po ovom pitanju nejma razilaženja na racionalnoj ili šerijatskoj osnovi.

- da bude od onih koji nisu dostigli stepen idžtihada, međutim, razumije dokaz i ono na što on upućuje. Tako njegovo razumijevanje čini ga sposobnim da vrši kombinaciju različitih pravnih tumačenja, koristeći se priznatim elementima idžtihada, da bi postigao željeni cilj i tome si.. Za njega postoje dvije solucije: da bude priznat način njegovog upoređivanja i razmatranja dokaza ili ne. Pa u slučaju da mu se to prizna, postaje, kao mudžtehid sa ovog stanovišta i on će slijediti ono do čega ga njegovo znanje dovede, nakon detaljnog razmatranja dokaza. Sve ovo se, također, odnosi i na one, koji su na njegovom stepenu, a ako ne bude priznato njegovo upoređivanje i razmatranje dokaza, neophodno je

da se vrati na stepen običnog čovjeka, a običan čovjek slijedi mudžtehida da bi ga ovaj uputio ka ispravnom saznanju. To se odnosi i na sve one koji su na njegovom stepenu".

Sada nakon što si stekao predstavu o ovom pitanju i pristupio ovim rječima objektivno, bez subjektivnosti, shvatio si da je ono što kaže autor "Brošure" odvratno i začuđujuće neznanje, a to je: „Znaj da je jedini ispravni mezheb, kojeg se mora pridržavati jeste mezheb Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, a on je najveći imam (El - Imamu - I - E'azam), koji se mora slijediti". Zatim je rekao: „Ako je ovo polazna osnova, pa odakle su onda došli svi ovi mezhebi, kako su se proširili i nametnuli kao obaveza muslimanima?!" Da bi na kraju počeo dijeliti pogrdne nazive svima onima, koji se čvrsto pridržavaju ovih mezheba! On se pretvara da ne zna ono što zna svako ko je učio povijest islamskog zakonodavstva, po pitanju nastanka mezheba i osnove iz koje su oni proizašli, od čega smo nešto već spomenuli u ovoj knjizi. To pretvaranje mu služi da lažno prikaže masama da je slijeđenje ovih mezheba prouzrokovano davanjem prednosti njima nad mezheбом Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -!!! Pred ovom obmanom je pokleknuo veliki broj ljudi, koji ne posjeduju nikakvu predstavu o značenju idžtihada, taklida i načinu razvoja mezheba. Ova varka je postala dio njihove svijesti, pa tako možeš čuti nekoga od njih kako govori: „Uistinu, moj brate, da li smo mi sljedbenici Allahovog Poslanika - 'alejhis - selam -, ili sljedbenici Šafije, i kakvu vrijednost imaju ti mezhebi nad mezheбом Allahovog Poslanika - 'alejhis - selam -?!" Zar nije ova obmana, varka koje se kloni svako onaj ko posjeduje imalo znanja, objektivnosti i predanosti Allahovoj dželle se' nuhi vjeri?!

Zar, zaista, autor "Brošure" ne zna pravo značenje pojma "slijeđenja mezheba", što je objašnjeno od strane velikog broja učenjaka u stotinama knjiga i što je zabilježeno u većini povijesnih izvornih dijela, da bi mu to neznanje bilo opravdanje za začuđujuće riječi, koje upućuje masama. A ako bude neznalica po pitanju ove jasne činjenice i uz to se još upliće u ovu opasnu propagandu, onda je to, zaista, ružna i žalosna stvar.

A ako bude poznavao tu činjenicu, kao što je poznaju svi učenjaci, ali se, pri tome, pretvara da je ne poznaje, stvarajući time prostor svojoj novotariji da bi se lakše uvukla u svijest ljudi, onda taj postupak sadrži u sebi ono što je mnogo teže i odvratnije.

Kada je obavezno prekinuti slijeđenje mezheba i njegovog imama?

Postoje dvije situacije u kojima mora mukallid, ma u kakvoj situaciji on bio, da prestane sa slijeđenjem svoga imama:

1) Da bude potpuno upoznat sa nekom od mes'ela, kao i sa svim njenim dokazima i načinima izvođenja pravnog propisa iz njih. Na njemu je, po pitanju te mes'ele, da slijedi ono do čega ga dovede njegov idžtihad i zabranjeno mu je da odbaci znanje koje posjeduje, po tom pitanju i nastavi sa slijeđenjem svoga imama.

Na isti način će postupiti, ako njegova naučna sposobnost bude prelazila okvire jedne mes'ele.

2) Ako naiđe na hadis čije je značenje suprotno mišljenju njegovog imama i pri tome se uvjeri u ispravnost tog hadisa i njegovu dokaznu moć, po

tom pitanju, na njemu je da slijedi ono na što upućuje hadis i odustane od slijeđenje mezheba svoga imama, po tom pitanju. To je zbog toga, jer su sva Četverica imama savjetovali svoje učenike i sljedbenike da slijede ono na što upućuje vjerodostojan hadis, u slučaju da bude oprečan njihovim idžtihadima.

Pa je dakle, slijeđenje hadisa u stvarnosti suština mezheba Četverice imama i zajedničko stajalište na kojem su se oni složili i u koje su čvrsto uvjereni.

Međutim, za ovo što smo spomenuli postoje određeni uslovi, koji se moraju upoznati i pridržavati ih se, jer svaki hadis na koji naiđe učenjak, a za kojeg on smatra da je suprotan idžtihadu njegovog imama, ne mora upućivati, u stvarnosti, na ono što je on razumio.

Sada ćemo ti predložiti kako je Imam En - Nevevi pojasnio ovo pitanje u svom kapitalnom fikhskom djelu "£"/ - Medžmuⁿ „...ovo što je rekao Šafija, ne znači da svako onaj ko vidi sahih - hadis može da kaže ovo je šafijski mezheb i da radi prema njegovm površnom i prividnom značenju, nego se ovo odnosi na onoga, koji je postigao stepen idžtihada u dotičnom mezhebu, uz karakteristike idžtihada, koje smo ranije spomenuli ili bar približno njima; a sve to, pod uslovom da kod njega prevlada mišljenje da Šafija nije bio upoznat sa ovim hadisom ili nije znao stepen njegove vjerodostojnosti. Međutim, sve ovo slijedi tek nakon proučavanja svih knjiga od Šafije ili onih koji su ga slijedili i učili od njega. Ovaj uslov je veoma težak i malo je onih, koji se mogu pohvaliti da su ga ispunili. Ovi spomenuti uslovi su postavljeni, zbog toga što Šafija r.a. nije radio po površnom

značenju mnogih hadisa, koje je vidio i proučio, ali je imao dokaz za njihovo odbacivanje, derogiranje, specifičnost ili, pak, drukčije tumačenje i si.". (El - Medžmu' od Nevevija 1. tom, 64. str.)

Za napuštanje imama mudžtehida, na osnovu prividno, vanjskog značenja nekog hadisa, postoje mnogi idžtihadski razlozi, kojih prema Ibn Tejmiji ima deset, a njima je pridodao još jedan, a to je: da je dozvoljeno da se kod učenjaka nađe argument za ostavljanje hadisa, sa kojima mi, možda, nismo upoznati, jer je naučna spoznaja, zaista, obimna. (Pogledaj "Refi'ul - melam 'ani -1 - E'immetiel - E'alam" od Ibn Tejmije, 31. str.)

Pa, ako bi tražili razloge, zbog kojih je imam - mudžtehid ostavio prividno značenje hadisa i ne nađemo nijedan od deset razloga, koje je spomenuo Ibn Tejmije, onda nije dozvoljeno odstupati od onoga na što ukazuje sahih - hadis, s argumentom da je taj mudžtehid, možda, imao opravdanje s kojim nismo upoznati ili je imao argument, ali ga nije spomenuo, jer je mogućnost grješke, kod učenjaka veća od mogućnosti grješke u šerijatskim dokazima, nakon upoznavanja s njima i njihovog proučavanja i razumijevanja onoga što se sa njima želi reći. (Pogledaj "Refi'ul - melam 'ani - I - E'immeti el - E'alam" od Ibn Tejmije, 31. str.)

Ovo su dokazi za pravosnažnost taklida, po pitanju onoga, koji nije dostigao stepen mudžtehida, i ovo su dokazi, koji ukazuju da je dozvoljeno mukallidu da slijedi jedan određeni mezheb ili da ga promijeni.

Sve smo to jasno i detaljno objasnili, tako da, po ovom pitanju, nije ostalo ništa skriveno pod plastom nejasnoće.

Pa ako budeš, brate čitaocu, objektivan, bez utjecaja fanatizma i želje za ličnim trijumfom, shvatićeš da je istina ovo što sam rekao. Ali, ako ti fanatizam i lični prohtjevi budu vodilja, onda je sve što sam ti objasnio, samo prazan govor, koji nejma nikakve vrijednosti i teško da ćeš u njemu naći nekog lijeka za tu svoju bolest. Nego, jedini preostali lijek jeste da molimo Allaha dželle šehnuhu da nas sviju spasi od egoizma i zadovoljavanja ličnih prohtjeva i da nam podari blagodat iskrenosti u Njegovoj vjeri i objektivnost u razumijevanju Njegovog zakona.

Šta bi se desilo, kada bi se svi ljudi zaputili **ka bespućima "poliranja mezheba"?**

nekon što smo objasnili i citirali nepobitne dokaze, pitamo se: „Šta bi bilo kada bi smo odbacili sve ove dokaze i pozvali ljude, na osnovu vlastitog idžtihada, da se oslobode mezhebskih okova i njihovog slijeđenja, te da urone u široka prostranstva idžtihada?"

Moj odgovor na ovo glasi: „Šta bi se desilo kada bi pozvali sve ljude da odustanu od slijeđenja inžinjera, njihove pomoći i oslanjanja na njihovo znanje, po pitanju građevinskih projekata, ili kada bi ih pozvali da odustanu, po pitanju zdravstvenih problema, od slijeđenja Ijekara, oslanjanja na njih i njihove savjete; ili pak, šta bi bilo kada bi, kojim slučajem, pozvali ljude da, u području industrijske proizvodnje i izvora egzistencije, odustanu od slijeđenja različitih specijalizovanih stručnjaka,

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

odbacivši korist njihovog znanja i bogatog iskustva?

Šta bi se, dakle, desilo kada bi sve ljude pozvali da napuste slijeđenje ovih stručnjaka i zamijene ga sopstvenim idžtihadom, oslanjajući se na vlastito ubjeđenje, koje je posljedica istraživanja i idžtihada, pa da se nakon toga odazovu tom našem pozivu i sprovedu ga u djelo?" Ono što bi se, bez sumnje, desilo poslije toga, jeste ubitačan nered u građevinarstvu, poljoprivredi i potomstvu i tako bi ljudi, u ime izgradnje, rušili svoje kuće, uništavali svoje živote, u ime liječenja i uvukli sebe u siromaštvo i bezizlaznu situaciju, pozivajući se na "rad i proizvodnju". To je rezultat idžtihada kojeg su postavili na pogrešno mjesto i primijenili ga bez ispunjavanja određenih preduslova, ignorišući Allahov dželle še'nuhu zakon u univerzumu, koji se odražava u kohezionim faktorima, koji povezuju ljude, po pitanju saradnje, potpomaganja, obrazovanja i savjetovanja. Ova činjenica je poznata svima, pa čak i maloj djeci, a i onima, koji zagovaraju "potiranje mezheba". Međutim, zašto ovi ljudi ne razumiju ovu istu zakonitost u pogledu stručnih pitanja vjere i propisa halala i harama?! Ne znamo!!!

Neizbježan rezultat, koji bi se desio nakon prodiranja svih ljudi na polje idžtihada, po pitanju svjetovnih nauka, je jednak rezultatu, koji će se desiti nakon prodiranja svih ljudi na polje idžtihada, po pitanju vjerskih nauka i propisa halala i harama.

Danas imamo upotpunjen fikh, u pogledu svih situacija u koje zapadaju ljudi, pojedinačno ili

kolektivno, kojeg su kodifikovali imami mudžtehidi i njihovi učenici. Kao da nam on danas, tako stvaran i upotpunjen, želi reći: „Ne postoji izmađu vas i primjene ovog fikha, na polju civilnog, krivičnog i svakog drugog prava, ništa drugo do da izabrete sebi najbolji put njegovog sprovođenja u praksu“.

Ali ako bi ovo veliko fikhsko blago izložili silovitim vjetrovima, koji su prouzrokovani idžtihadom svakog muslimana pojedinačno, njegova sudbina bi bila poput sudbine suhe trave, koju raznose jaki vjetrovi. Pa kada bi smo, nakon toga, pogledali našli bi smo da su od naše čvrste fikhske tvrđave ostale samo razrované ruševine i gomile kamenja. To je tragična posljedica, koju osporavaju samo tvrdoglavi ljudi, čudne vrste. Međutim, pred muslimanom današnjice se nalazi odgovarajuća mogućnost za razumijevanje propisa namaza, posta, zekata i svega što njegov privatni život postavi pred njega iz oblasti vjerskih pitanja.

On će tu mogućnost iskoristiti izučavanjem neke manje knjige, koja sadrži u sebi rezime šerijatskih propisa jednog od Četiri mezheba i pri tome ne mora da razumije dokaze ili razmišlja o njima, sve dok ne postane mudžtehid, kao što je to bio slučaj sa mnogima, koji su tražili fetve od poznatih ashaba i tabi'ina.

Pa ako bi obavezao svakog muslimana da vrši idžtihad i izučava dokaze, udaljivši ga prethodno od ovih fikhskih knjiga iz kojih je mogao da nauči propise halala i harama, slijedeći jednog od poznatih imama, to bi značilo kao da si mu rekao, otvoreno i jasno: „Allahov propis, u problematici sa kojom se susrećeš, svodi se samo na ono na što te upućuje tvoje lično \jb]eđen]e. (Jedan od

najpoznatijih zagovornika "potiranja mezheba" je okarakterisao ove knjige, koje sadrže idžtihad e *Četverice imama, kao "prazan govor"!* - op. a.) Nakon kratkog vremena našao bi sav islamski šerijat, kao "riječi bez značenja" ili "naslov bez teme" ili pak kao građevinu sličnu Džuhinom mezaristanu (lik iz šaljivih arapskih priča - op. prev.); zid na kojem su ugrađena vrata, pričvršćena debelim lancima, a iza njega je zapušteno zemljište gdje se okupljaju vukovi i ostale zvijeri.

Pa ako bi mukallida, nakon što si ga udaljio od tih mezhebskih knjiga i njihovih imama, nagovorio da se prihvati nekih drugih knjiga, koje su napisali, na osnovu svog idžtihada, neki drugi ljudi, obavezavši ga sa tim knjigama i njihovim slijeđenjem, onda sa time, stvarno, nisi ništa uradio, osim što si mu nametnuo da ostavi slijeđenje Šafije, Ebu Hanife, Malika i Ahmeda I prihvati se slijeđenja jednog od svojih savremenika. Ova obaveza, koju si mu nametnuo, nejma drugo značenje, osim zlobe prema ovoj Četverici imama, njihovim sljedbenicima, a to je, u stvari, fanatično slijeđenje nekih ljudi i isticanje njihovih idžtihada.

Upitao sam jednog učenika, koji je klanjao do mene, neprestano pomijerajući kažiprst na sjedenju u namazu (tešehhudu): „Zašto tako pomijeraš prst?"

- To je Sunnet Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam

- ! - odgovori on.

- Navedi mi hadis, koji se prenosi po tom pitanju i stepen njegove vjerodostojnosti, te koji to dokaz u

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

njemu aludira da se to pomijeranje kažiprsta, upravo odnosi na pomijeranje u tom obliku?

- Ne znam, ali ću pitati o tome "toga i toga"!

Da je on, ako je već neznalica u dokazu, rekao da u tome slijedi mezheb imama Nalika, s tim bi olakšao i sebi i drugima i skinuo odgovornost sa sebe.

Dakle, on se sa time udaljio od slijeđenja jednog od Četverice imama, samo zbog toga da bi se priklonio slijeđenju nekog drugog i kada bi on čitavog svoga života slijedio tu osobu i uzimao propise samo na osnovu njegovog idžtihada, ovi potirači mezheba mu ne bi rekli: „Haram ti je slijeđenje samo tog čovijeka!"; kao što to kažu za onoga ko slijedi jednog od Četverice imama!

Dali si vidio fanatizam u ružnijem i goreem obliku od ovoga?!

-** (Ne brine nas to da ovi mezhebisti imaju svoje posebne idžtihade za šerijatske propise, sa kojima će *oponirati većini imama, a slagati se sa svoj/m istomišljenicima.* To nas, zaista, ne brine, pa *možda će neko od njih uložiti truda, po pitanju pojedinih fikhskih mes'ela, što će ga učiniti sposobnim (u najmanju ruku po njegovom ličnom*

ubjeđenju) da vrši idžtihad u njima. Pa, možda ćemo mi, po nekom pitanju, imati mišljenje oprečno njihovom ili ćemo davati prednost onome na čemu se složila većina ili im možda čak nećemo priznati sposobnost na idžtihad. Možda bi o svemu tome, ako bi bi/o potrebe, raspravljali u jednoj mirnoj i bratskoj atmosferi, ali, ni u kojem slučaju, ne bi njihova mišljenja, koja su izabrali u ime istraživanja i uzimanja propisa iz Kur'ana i Sunneta, učinili predmetom osporavanja i negiranja, te razlogom za konfrontaciju i podizanje nepotrebne galame. Svakako da nije naša stvar da li će neko konstantno pomjerati kažiprst na sjedenju u namazu (tešehhudu) ili da li će klanjati teravih - namaz osam rekjata, niti to što on ne nalazi, po svom ličnom ubjeđenju, nešto što dozvoljava naklanjavanje namjerno propuštenog namaza. Već se našao neko među imamima i učenjacima ko je ovo izjavio i nije nikakva novotarija u islamskom zakonodavstvu, da su se neki ljudi pozivali na idžtihad i sami birali mišljenje u pojedinim fikhskim meš'ela m a, bez obzira da li su u stvarnosti bili kompetentni za idžtihad ili ne. Ali ono što negiramo i što nas se tiče, jeste to što ovi ljudi koriste mišljenja, do kojih su došli, kao ubitačno oružje, koje koriste protiv Imama mezheba, prekidajući njime čvrstu vezu između njih i velike većine muslimana i izazivajući fitneluk, kao što to danas radi većina njih, po džamijama i drugim mjestima, svaki put kada im se ukaže za to prilika,

Nakon što su ostavili pozivanje Allahovoj dželle se 'nuhu vjeri, o krenuvši leđa od zavedenih i onih, koji su skrenuli sa pravoga puta i lutaju u zabludi, da i su se na suprostavljanje svakom vjerniku, koji se ne slaže sa njihovim idžtihadima ili je ustrajan na slijeđenju jednog od Četverice imama ili

iskazuje svoju nemoć da vrši idžtihad i osjeća potrebu za taklidom, upuštajući se s time u beskrajnu raspravu sa njima, prekidajući je sa neprijateljstvom prema drugoj strani, optužujući ih za zabludu i pripisujući njihovim imamima neznanje, dok za njihove knjige kažu da su netačne i prazan govor!

Ako bi kojim slučajem vidjeli, u ruci, nekog od njih tespih, kojeg koriste prilikom svakodnevnog zikra, obasuti bi ga sa atributima gluposti i zablude i rekli bi da uvodi novotariju u vjeru, ili ako bi mujezin poslije ezana glasno donio sa l a vat na Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam - optužili bi ga za širk i upozorili bi ga da to više ne ponovi. Također, ako bi ljudi željeli da klanjaju u džamiji te ra vi ju - namaz od dvadeset rekjata, ti potirači mezheba bi izazvali fitnu, kojoj kraja nejma i možda bi stvar dostigla stepen komešanja mase u džamiji i podizanje glasova, praćen i h psovkama i vrijeđanjem. Još uvijek se sjećam, jedne ramazanske večeri u kojoj me, nakon teravije, posjetila grupa od petnaestak običnih ljudi na čijim su se licima i glasovima još uvijek opazali tragovi rasprave, nakon koje su mi odmah došli. Tražili su od mene da zaustavim usplamsalu fitnu, koja je započeta u njihovoj džamiji, zbog onih koji smatraju haramom sve što prelazi više od osam rekjata teravije - namaza. Rezultat svega toga je bila žestoka smutnja unutar džamije, čime je Allahova dželle se 'nuhu kuća pretvorena u poprište verbalnog su kuba, na šejtanovom putu! Šta sprečava ove ljude da klanjaju teraviju namaz onako kako žele i da nas ostave da i mi klanjamo onako kako smo ubijeđeni da treba klanjati, bilo to putem taklida ili idžtihada?! Zar nije njihova sva briga da umišljaju sebi sposobnost razumijevanja i izvođenja šerijatskih

propisa iz Kur'ana i Sunneta, nepridržavajući se taklida jednog od Četverice imama?

Pa eto mi ih ostavljamo da to umišljaju sebi; neka osnuju sebi, onako kako žele, neki novi specijalni *mezheb, pored ova Četiri priznata mezheba, kojeg će svesti na desetak mes'ela iz područja ibadeta i neka se ponose time, koliko im duša želi, služeći se pri tome fikhom Četverice imama i njihovim idžtihadima u onoj mjeri koliko to žele. Ali, koji je razlog obasipanja onih, koji imaju njima suprotno mišljenje, sa atributima neznanja, ludosti i zablude?!*

I zašto pružaju svoje jezike, vrijeđajući i ismijavajući Četvericu imama, njihove knjige, idžtihade i mukallide⁷¹!

I zašto gubiti vrijeme na praćenje onoga što oni nazivaju propustima Ebu Hanife⁷¹! Sta je povod da se na sijelima vrijeđa i ismijava imam Šafija i njegov fikh, zbog toga što je izdao fetvu o ispravnosti braka između čovjeka /"njegove kćerke" iz van bračne veze, a on da je pročitao Šafijine riječi, po tom pitanju u njegovoj knjizi "El - Umm", izgubio bi se u svom čudnom

neznanju?!

Možda će reći neko, poput šejh Albanija: „Bože sačuvaj, mi ne umanjujemo vrijednost Četverice

imama, niti išta ružno govorimo o njihovim mezhebima"!

Svakako, on to izjavljuje na pojedinim sjedeljkama,

međutim, stvarnost potvrđuje suštu suprotnost

ovome što on tvrdi.

Onaj koji poštuje i uvažava Četvericu imama i

njihov uloženi trud u pojašnjavanju serijatskih

propisa i njihovom izvođenju iz Kur'ana i Sunneta,

ne kaže, bespotrebno i bez povoda, u svom

komentaru hadisa o ponovnom dolasku Isa -

'alejhis - selam - : „Ovo jasno ukazuje na to da će

Isa - 'alejhis - selam - suditi po našem šerijatu,

tj., Kur'anu i Sunnetu, a ne po nečemu drugom,

kao što je Indžil, hanefijski fikh ili nešto

slično!!!

Pogledaj ove riječi i razmisli o njihovom značenju,

kada on kaže: „...,a ne po nečemu drugom, kao

što je Indžil, hanefijski fikh ili nešto slično"///

Dakle, ovaj čovjek je uvjeren da hanefijski fikh nije

ništa drugo do kao Indžil, odnosno, stvar, koja

nejma nikakve veze sa islamskim šerijatom ili pak

sa Kur'anom i Sunnetom,

Da li postoji musliman, koji se boji Allaha dželle

*se *nuhu, tragajući za istinom, a da ne zna da*

hanefijski fikh nije ništa drugo do skup propisa zasnovanih na Kur'anu i Sunnetu ili kijas u i da se imam ovog mezheba, Ebu Hanife, neka je Al/ah dželle se 'n uhu zadovoljan sa njim, približio Allah u dželle se 'nuhu, pojašnjavajući propise Kur'ana i

Sunneta Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam - i da se nije približio šejtanu i osnovao neki drugi mezheb, koji će, rame uz rame sa Indžilom, oponirati propisima Kur'ana, bez obzira što je on, neka je Allah džele se 'nuhu zadovoljan sa njim, pogrešno ili ispravno donio određene idžtihade?! Zatim, koje rekao da će Isa - 'alejhis - selam - biti slabiji od šejha Albanija u poznavanju Kur'ana i Sunneta i neće biti sposoban da vrši idžtiħad, te će biti primoran da slijedi, u šerijatskim propisima, jednog od Četverice imama i da će od njih izabrati, baš, Ebu Hanifu?!

Da li je tačno da među hanefijama postoji neko ko tvrdi ovakve stvari?

Možda! Možda se našao neki izuzetak u razmišljanju, koji se služi ovakvim besmislicama, ali naučni moral, u ovoj situaciji, podrazumijeva to da šejh Albani navede ime čovjeka, koji je izgovorio ove riječi i ukaže na mjesto i knjigu u kojima se one nalaze, a da zatim replicira na to naučnom metodom, kojeg može primijeniti svaki musliman, koji poštuje pravu vrijednost islamskih učenjaka, a to je da će Isa - 'alejhis - selam - biti sposoban da crpi šerijatske propise, direktno, iz Kur'ana i Sunneta i da je to ono najmanje čime se može okarakterisati Božiji Poslanik Isa 'alejhis - selam -, te da je neosnovana izjava o

njegovom slijeđenju jednog od Četverice imama. Nije ispravno, prema islamskom i naučnom moralu, da šejh Albani koristi repliku na ove riječi, vrijeđajući pri tome fikh Ebu Hanife i tvrdeći da je on, potpuno, kao i Indžil, van okvira islamskog šerijata.

Poštovani čitaoče, možda ti ove riječi izgledaju preteškim da bi izašle iz usta jednog muslimana!

Da bi se uvjerio pogledaj knjigu "Skraćena Muslimova zbirka hadisa" od El - Munzirija i pročitaj komantar na strani 308, koji je napisao šejh Albani.

*Saznali smo da je jedan od velikih učenjaka upozorio izdavača knjige na ovu čudnu laž i ukazao mu na neophodnost izbacivanja ove besmislice iz drugog izdanja, koje će se uskoro pojaviti. Ne znamo "da li će izdavač dati prednost svemu što je napisao komentator, šejh Albani, i time zadržati u knjizi ovu opasnu izjavu ili će dati prednost Allahovom dželle se 'n uh u seri ja tu i istini, koja je poznata svim muslimanima, pa makar to zahtijevalo žrtvovanje jednog retka, kojeg je napisala ruka šejh Albanija?! Ne znamo, ali pojava drugog izdanja će razjasniti stvar, na osnovu čega ćemo moći dati svoj komentar)****

Koji će objektivni čovjek odbaciti dokaze, koje smo naveli, po pitanju nepobitnosti slijeđenja jednog od priznatih mudžtehida sve dok je mukallid nesposoban da vrši idžtihad, a zatim pozvati mase na vršenje idžtihad, pa makar one i ne bile sposobne za to i da se oslobode slijeđenja imama - mudžtehida, iako su ih, prije njih, slijedili milioni muslimana, kao i da izvode propise halala i harama

iz Kur'ana i Sunneta, onako kako ih oni razumiju i zamišljaju, pa makar sa tim svojim zabrudama pocijepali Allahov dželle se' nuhu šerijat?! Ima li čovjeka, a da ne zna da širom otvorena vrata idžtihada pred masama, sa svim njenim različitostima, ustvari znače mogućnost za neprijatelje islama i njegovog šerijata da ih pocijepaju, dio po dio, sa tim "nožem idžtihada"?!

Da li postoji u našem arapskom svijetu obrazovan čovjek, koji je razumio nešto od savremene povijesti, a da ne poznaje način pomoću kojeg je Britanija, nakon kolonijalizacije Egipta, prodrila u islamski šerijat, poigravajući se sa njim, onako kako je htjela?

Islam je, po mišljenju Lorda Kromera, bio zaostao i suhoparan, koji oponira napretku, tako da je on tražio "djelotvorno sredstvo za oslobađanje egipatskog društva od ovih okova". To "izvanredno djelotvorno sredstvo" našao je u propagiranju i širenju idžtihada od strane ljudi, koji su vjerovali u neophodnost razvoja društva, po modernom evropskom obliku. Nedugo, nakon što su ti "modernisti", koji vjeruju u evropsko društvo u mnogim njegovim segmentima i vrijednostima, zaposjeli najosjetljivije vjerske funkcije, kao što su: muftijstvo, al - azharski mešihat i njegova uprava; počeli su pozivati al - azharsku ulemu na idžtihad, izbjegavajući njegove uslove, tako da je šejh El - Meragi, čak, tvrdio da mudžtehid ne mora poznavati ni arapski jezik. Na taj su način britanski poslušnici dali se na vršenje idžtihada u islamskom šerijatu, da bi na kraju rezultat tog njihovog idžtihada bio: promjena zakona o porodičnom pravu, zabrana poligamije, ograničenje prava razvoda braka, izjednačavanje muškarca i žene, po pitanju nasljeđivanja... Ova "živahna" aktivnost

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

izdavanja fetvi je dovela do negiranja hidžaba, odobravanja uzimanja određenog procenta kamate iz banaka, a ove "muftije" su opisivani kao ljudi širokih pogleda, slobodnih ideja i oni koji su prodrli u srž islama.

(Vidid knjigu "El - Ittidžahat el - Vataniyje fi - I - Edebi el - Mua'sir" 2/298. str. i knjigu "Mevkif u -1 - 'Akli ve - I - 'Umi ve - I - 'Alimi min Rabbi - I - 'Alemin" 4/350. str.)

Koju bi pouku trebali da uzmemo iz ove, bliske nam, prošlosti?

Koje je to opravdanje, na osnovu kojeg bi se mogla srušiti velika fikhska građevina, koju su svojim rukama, u prošlim vijekovima, izgradili čestiti imami - mudžtehidi, a zatim otvoriti vrata idžtihada pred masama odbacivši, pri tome, slijeđenje Četiri priznata mezheba?! Bolest, koja je juče srušila vrata idžtihada prisutna je i danas, a ruke, koje se pripremaju da rastrgnu kodifikovane islamske propise, sa nožem idžtihada su iste kao one jučerašnje, s tim da ih je danas duplo više!

O vi potirači mezheba, ostavite muslimane da slijede put svojih imama, čije su slijeđenje i taklid odabrale generacije i generacije muslimana i latite se idžtihada, ako već želite da idžtihadite, u izvođenju propisa vezanih za savremene probleme, koji nisu bili prisutni do juče i nisu ih tretirali Imami u svoje doba, a mi ćemo vam, pri tome, učiti dovu za uspjeh i ispravnost mišljenja i ideja! Ali vi, kakve li ironije, okrećete leđa svim novim problemima o kojima nisu rekli svoju riječ prethodni imami i u kojima se mora primjeniti idžtihad, da bi se došlo do spoznaje propisa u

savremenom dobu (npr. životno i imovinsko osiguranje, dioničarska društva i kompanije, različite police socijalnog osiguranja, kompenzacije, koje obuhvataju ugovori, te novi oblici zemljišnih ugovora između vlasnika i zakupca, itd.).

Vi okrećete leđa svemu ovome i nastavljate proglašavati idžtihade Četverice imama ludostima i upozoravati obične ljude da ih ne slijede. Tako mi Allaha dželle še'nuhu, nisam vidio nijednog od ovih potirača mezheba da je bilo kada izučavao neku od ovih, do sada nepoznatih mes'ela za čijim pojašnjenjem mase svakodnevno vape. Međutim, oni sav svoj trud ulažu na rušenje onoga što je već izgrađeno i čiji su propisi odavno poznati, na osnovu kojih svaki mudžtehid i mukallid imaju opravdanje pred Allahom dželle še'nuhu, te su se, prema tome, oslobodili svake odgovornosti i obavili svoju dužnost prema Allahu dželle še'nuhu, koja im je bila za vratom. O vi! Ostavite propise, koje su već kodifikovali najodabraniji imami i koje su svesrdno prihvatili muslimani, sa koljena na koljeno, i dozvolite nama da vršimo idžtihad, po pitanju ovih, do sada nepoznatih mes'ela, sa kojima se nije susreo, niti ih istraživao, niko od Imama, a zbog kojih se danas žali većina muslimana, nepoznavajući Allahov dželle se'nuhu propis za njih! Pa ako iznesete svoj idžtihad, po tim pitanjima, povežete ih sa odgovarajućim dokazima iz Kur'ana i Sunneta i reprezentujete način izvođenja propisa iz njih, prepustićemo vam propise sve Četverice imama i ostavićemo vas da derogirate njihove idžtihade svojima i onda ćemo pozvati sve ljude da slijede vas, a ne njih.

Rezime rasprave, koja se odvijala između mene i nekoliko potirača mezheba

Možda se ovo poglavlje ističe po važnosti nad ostalim poglavljima ove knjige. Ne zbog toga što ćeš, možda, u njemu naići na neke nove naučne detalje i pravila, jer smo već spomenuli dovoljno naučnih dokaza, koji su brojniji od onih, koje ćeš naći u ovom poglavlju. Međutim, pravi razlog za to leži u ispoljavanju fanatizma kod potirača mezheba, koje možda nećeš naći ni kod bilo kojeg razumnog ljudskog bića! Ti ljudi nas optužuju za fanatizam, zato što se ne želimo pomjeriti sa istinskog stajališta, koje se zasniva na hiljadama dokaza, a istovremeno ćeš vidjeti ove ljude kako, tokom rasprave, sebe zatvaraju u kafeze zapanjujućeg fanatizma, čak i ako ih to odvodi u bolest i ludilo! Neću u ovome poglavlju nikoga potvarati, niti klevetati, niti ću upotrijebiti jednu jedinu riječ iz svijeta iluzija i pretpostavki. ****(Ovo je naš odgovor onome ko smatra da smo mi mijenjali i podvaljivali. Međutim, da nas ne sprječava strah od Allaha dželle se 'nuhu, odbranili bi se od njega svjedočenjem desetak osoba, koji su pravo stanje stvari vidjeli svojim očima i čuli svojim ušima.)**** Rekao sam bratu, sa kojim sam imao raspravu o ovom problemu, dok je on glasno uzvikivao svoje čudne i zapanjujuće stavove: „Objaviću to što kažeš, ako ostaneš uporan u tim svojim stavovima!".

A Allah dželle se' nuhu najbolje zna da sam mu to rekao sa željom da ga trznem iz sna i uputim na razmišljanje i strpljenje u onome što govorim! Ali mi je taj čovjek rekao: „Objavi šta hoćeš, ja se ne bojim!"

Ne želim spomenuti ime ovog čovjeka, ali biće dovoljno da ti kažem da je on od onih koji podučavaju "Potiranje mezheba", a ne od onih koji

ga uče. On je pored svega toga dobar čovjek i častan mladić, ali samo da nije ove prljave mrlje koja je pala na njega i njegovu misao i uzdigla ga do najvišeg nivoa začuđujućeg fanatizma! Došao je, vodeći sa sobom nekoliko dobrih mladića, koji su istrajni u traženju istine; pa sam započeo razgovor sa njim, rekavši mu: „Na koji način razumiješ Allahove dželle še'nuhu propise; da li ih direkto uzimaš iz Kur'ana i Sunneta ili od Imama - mudžtehida“?

Odgovorio je: „Studiram mišljenja Imama i njihove dokaze, po tom pitanju, a zatim se oslanjam na ono što je najbliže dokazima Kur'ana i Sunneta"! Rekoh: „Zamisli da posjeduješ pet hiljada sirijskih lira, koje su ostale šest mjeseci položene kod tebe, a zatim si kupio s njima robu i počeo trgovati. Kada ćeš dati zekjat na ovu robu, da li nakon slijedećih šest mjeseci ili poslije čitave godine?" Odgovorio je, nakon razmišljanja: „Hoćeš da kažeš da je zekjat na trgovinsku robu obavezan"! Rekao sam: „Ja pitam i od tebe se ovdje traži da odgovoriš, na tebi svojstven način. Evo, ispred tebe je biblioteka, i u njoj su knjige tefsira, Sunneta i fikhske knjige Četverice imama - mudžtehida".

Nakon kratkog razmišljanja reče: „Brate, ovo je vjera, nije to lahka stvar na koju se odgovara spontano i bez razmišljanja. Tu je potrebno ponavljanje i učenje i za sve to treba vremena. Međutim, mi smo došli da raspravljamo o sasvim drugoj temi,,.

Odustah od ovog pitanja i rekoh mu: „U redu, da li svaki musliman mora da prouči dokaze Četverice imama da bi zatim uzeo po onima, koji su najbliži

Kur'anu i Sunnetu?"

Odgovorio je: „Da.”

Rekao sam mu: „To znači da svi ljudi posjeduju sposobnost idžtihada, kao što je to bio slučaj sa Imamima mezheba. Naprotiv, njihova sposobnost je još veća i potpunija, jer onaj koji je u stanju da daje svoj sud o njihovim mes'elama ili da sudi o tim mes'elama, na osnovu mjerila Kur'ana i Sunneta, bez sumnje je učeniji od sviju njih.”

On odgovori: „Ustvari, ljudi se dijele u tri grupe: mukallid, muttebi' i mudžtehid. Tako onaj ko je sposoban da vrši komparaciju mezheba i selekciju onoga što je u njima najbliže Kur'anu, zove se muttebi' i on je na stepenu između taklida i idžtihada.

Upitah: „Šta je onda obaveza mukallida?"

Na to mi reče: „Slijediće one mudžtehide koji su

priznati od strane Ummeta.”

Zatim sam ga upitao: „Da li je on griješan, ako bude slijedio samo jednog od njih, pridržavajući se samo njega i njegovih fetvi, ne napuštajući ga?"
Odgovorio je: „Da, to mu je haram.”
Dodadoh: „Šta je dokaz da je to haram?"

Reče: „Dokaz je to što je on uzeo sebi, kao obavezu, nešto sa čime ga Allah dželle še'nuhu nije obavezao.”

Nakon toga sam ga upitao: „Na kojih od sedam poznatih kiraeta učiš Kur'an?"
Odgovorio mi je : „Na kiraetu Hafs. ”

Upitah ga: „Da li se pridržavaš samo tog kiraeta ili

svaki dan učiš drugim kiraetom?"

Odgovori: „Ne, samo se pridržavam kiraeta Hafs.,,

Rekoh mu: „Zašto se pridržavaš samo jednog kiraeta, s obzirom da te Allah dželle še'nuhu nije obavezao da učiš Kur'an, osim onako kako je preneseno tevatur - predajom od Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam - ?"

Odgovorio je: „Zato što nisam poklanjao veliku pažnju drugim kiraetima i nisam bio u mogućnosti da učim Kur'an, osim na ovaj način. „

Konstatovao sam: „Tako onaj, koji je učio šafijski fikh i nije poklanjao pažnju učenju drugih mezheba, kao što nije bio u mogućnosti da uči vjerske propise, osim na ovom mezhebu, ako bi ga primorao da pozna sve ono do čega su došli imami - mudžtehidi i da to primjeni, shodno tome i ti bi morao da naučiš sve kiraete i po njima svima učiš Kur'an. Pa, ako nalaziš za sebe opravdanje u nemoći, trebao bi isto tako da imaš razumjevanja za ovog mukallida. U svakom slučaju da te pitam: „Odakle ti to, da mukallid mora neprestano prelaziti sa jednog na drugi mezheb, kada ga Allah dželle še'nuhu nije time obavezao, tj. kao što ga nije obavezao da se pridržava samo jednog mezheba, također ga nije obavezao da mora neprestano prelaziti iz jednog u drugi?!",,

Reče: „Njemu je haram da se strogo drži jednog mezheba, smatrajući da mu je to Allah dželle še'nuhu naredio!"

Dodao sam: „Eh, to je nešto drugo. To je istina u koju nejma sumnje niti razilaženja. Ali, da li je on grijешan ako bi se držao samo jednog mezheba,

znajući da ga Allah dželle šeh'nuhu time nije obavezao⁷"

Odgovori: „Nije griješan!"

Na što mu reko: „Međutim, u "Brošuri", po kojoj ti podučavaš, nalazi se suprotnost onoga što ti kažeš. Odnosno, njen autor tvrdi da je to haram i čak ide do te mjere da na pojedinim mjestima proglašava kjafirom onoga, koji slijedi samo jednog imama, ne - napuštajući njegov mezheb.

Upita začuđeno: „Gdje?!" - uzevši Brošuru pomno je posmatrao njene tekstove, čitajući riječi autora: „Tako onaj ko se bude pridržavao samo jednog mudžtehida u svim mes'elama, nije ništa do fanatik, griješnik, slijepi sljedbenik i od onih koji su se u vjeri razišli i u grupe podijelili...., Što je prokomentarisao: „Pod obavezom (iltizam) autor podrazumijeva onoga, koji to smatra šerijatskom obavezom, a sama rečenica ima u sebi nedorečenog.,,

Upitah ga: „Šta ti je dokaz da je tako mislio i zašto ne kažeš da je autor pogriješio⁷"

Sagovornik je ostao pri tome da je rečenica ispravna, da je zamišljeno značenje izostavljeno i da "autor" u njoj uopšte nije pogriješio!

Reko: „Ali rečenica po ovom zamišljenom značenju ne upućuje ni na kakvo zamišljeno značenje, niti ima svoje svrhe. Nejma muslimana, a da ne zna da slijeđenje Četiri priznata mezheba ne spada u strogu vjersku dužnost, niti postoji ijedan musliman, koji slijedi samo jedan mezheb, a da to ne radi iz svoje sopstvene volje i izbora.„

Reče iznenađen: „Kako?! Ja sam čuo dosta ljudi, a i neku ulemu, da je šerijatska obaveza držati se samo jednog mezheba i da nije dozvoljeno prelaziti iz jednog u drugi...“

Na to sam dodao: „Spomeni mi bar jedno ime od običnih ljudi ili uleme, koji su rekli tako nešto...“

Čovjek ušuti, čudeći se da bi moj govor mogao biti tačan i ponavljajući da je sva njegova predstava o tome da mnogi ljudi smatraju haramom prelazak iz mezheba u mezheb.

Rekao sam: „Nećeš naći danas nikoga ko je ubijeđen u ovu lažnu iluziju. Da, prenosi se da su u zadnjem periodu Osmanske vladavine smatrali golemim prelazak hanefije u neki drugi mezheb, što je, bez sumnje, bilo kod njih, ako je vijest tačna, znak krajnje maloumnosti i slijepe fanatičnosti.“

Zatim sam mu rekao: „Odakle ti ova razlika između mukallida i muttebi'e. Je li to jezička ili terminološka razlika?“

Odgovori: „Između njih je jezička razlika...“

Donio sam mu literaturu da iz nje potvrdi jezičku razliku između ove dvije riječi, ali on ne nađe ništa, a zatim mu rekoh: „Ebu Bekr r.a. kada je odbio platu koju su mu nudili muslimani, rekao je beduinu: „Ako muhadžiri budu sa time zadovoljni vi ih slijedite (iza radije el - muhadžirun fe innema entum tebe')“- Sa jednom riječi "slijeđenje (et - teb'ijja)" želio je da se izjasni o pristanku i saglasnosti poslije koje nejma nikakvog prosuđivanja niti rasprave...“

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Odgovori: „Pa eto, neka bude terminološka razlika. Zar ja nemam pravo da terminološki definišem ono što ja želim?”

Rekao sam mu: „Svakako, ali ovaj tvoj termin, u suštini, nije ništa promijenio. Ustvari, ovaj što ga ti nazivaš muttebi'om ili je upućen u dokaze i načine pronicanja hukmova, što je stepen mudžtehida, ili je neznalica u svemu tome, što je stepen mukallida. U slučaju da bude u pojedinim mes'elama ovako (mudžtehid) ili onako (mukallid), onda je on mudžtehid na osnovu prvog, a mukallid na osnovu onog drugog. U svakom slučaju ova podjela je dvostrukog karaktera i hukm svakog od njih dvojice je jasan i poznat...,”

Reče: „Muttebi' je onaj, koji može da pravi razliku između izrečenog (kavi) i dokaza (edille) i da daje svoj sud o njima. Ovaj stepen potpuno se razlikuje od čisto slijepog taklida...,”

Na to mu odgovorih: „Ako pod "razlikovanjem između izrečenog" smatraš razlikovanje jednog stava od drugog, u smislu jačine dokaza ili njegove slabosti, pa to je onda najviši stepen idztihada. Da li ti lično možeš da radiš tako nešto?”

Reče: „Ja to radim u okviru svojih mogućnosti...,”

Primijetih: „Poznato mi je da ti donosiš fetve: da se istovremeni izgovor talaka (razvoda braka) tri puta, broji kao jedan put. Da li si prije nego što doneseš tu svoju fetvu pogledao šta kažu o tome Četverica imama i njihove dokaze po tom pitanju, a zatim ih uporedio i dao fetvu na osnovu toga? 'Uvejmir el - Adželani je pustio svoju ženu odjednom tri puta pred Božijim Poslanikom nakon što se zakleo da istinu govori, zatim je rekao:

„Slagao bih na nju, Božiji Poslanice, ako bi je zadržao. Ona je već puštena tri puta". Koliko ti poznaješ ovaj hadis, njegovo mjesto u ovoj mes'eli i kolika je njegova dokazna moć kod većine mezheba ili pak, kod Ibn Tejmije?"
Odgovori: „Ovaj hadis mi je nepoznat.,,

Dodadoh: „Pa, kako si onda dao fetvu na ovu mes'elu, suprostavljajud se onome na čemu su se složila sva Četiri mezheba, prethodno neuzimajući u obzir njihove dokaze, koliko su oni slabi ili jaki? Eto ti si napustio svoj princip za koji kažeš da ga čvrsto slijediš i pokušavaš i nas da primoraš na to.

To je princip "slijeđenja" (el - ittiba') sa značenjem koje si mu ti dao.,,

Reče: „U to vrijeme kod mene nije bilo dovoljno literature u kojoj bih mogao naći mišljenje mezheba i njihove dokaze.,,

Upitah ga: „Šta te je onda nagnalo da žuriš sa fetvom, suprostavljajući se velikoj većini muslimana, a da prethodno nisi ni pogledao njihove dokaze?!"

Odgovorio je: „Šta da radim kad sam već bio upitan, a imao sam kod sebe samo malo literature?"

Na to sam mu rekao: „Bio si u mogućnosti da uradiš ono što su radili sva ulema i imami (kada bi se našli u sličnoj situaciji); da kažeš: „Ne znam"; ili da preneseš stav Četiri mezheba i njima oprečan stav, bez toga da ti donosiš fetvu na osnovu ova dva stava.

To si mogao da uradiš; ne, nego to ti je bila stroga obaveza, naročito što ovaj problem nije snašao

lično tebe, da bi bio primoran da nađeš bilo koji izlaz iz njega. Ali da ti donosiš fetvu na osnovu stava, koji je oprečan onome na čemu su se sva Četverice imama složila, prethodno negledajući, kako si sam priznao, njihove dokaze, zadovoljavajući se samovoljnom odlukom o prihvatanju dokaza njihovih neistomišljenika; pa to je krajnji ekstremizam za koji nas vi optužujete!"

Reče: „Pročitao sam mišljenje Četverice imama po ovom pitanju kod Eš - Ševkanija, kao i u knjigama "Subulu - s - Sela m" i "Fikhu - s - Su n ne. „

Odgovorih mu: „Ove knjige su potpuno suprotnog stava, po ovoj mes'eli, od stava Četverice imama i sve pusu u jedan rog, navodeći dokaze koji idu njima u prilog. Zar bi pristao na presudu jednom od zavađenih na osnovu samo njegove izjave, njegovih svjedoka i bliže rodbine?"

Na što mi reče: „Ja ne vidim u ovom svom postupku, nešto zbog čega bih bio prekoravan. Ja sam morao dati fetvu i to je najviše što sam mogao postići svojim razumom.,,

Dodao sam: „Ti kažeš da si muttebi' i da bi mi svi trebali da budemo muttebi'e. Definisao si slijeđenje (el - ittiba') kao: razmatranje i izlaganje stavova priznatih mezheba, proučavanje njihovih dokaza, a zatim uzimanje mišljenja mezheba, koji je najbliži ispravnom dokazu (ed - delil - s - sahih). Dok si ti, u ovom svom postupku (fetvi), potpuno zanemario svoj princip. Ti znaš da su sva Četiri mezheba zauzeli jedinstven stav, po pitanju istovremenog razvoda braka tri puta, da se broji tri razvoda (tj. da čovjek svojoj ženi, istovremeno i na istom mjestu, kaže tri ili više puta riječi koje

upućuju na razvod braka, kao npr: „Ti si puštena!“ (op. prev.).

Također, poznato ti je da oni za taj stav imaju dokaze u koje ti nisi imao uvida i usprkos tome napustio si ono na čemu su se oni složili, prihvativši se onoga čemu je tvoja duša težila.,,

Odgovori: „Da, ali ja nisam imao uvida u njih, jer nisam imao kod sebe odgovarajuću literaturu.,,

Upitah ga: „Pa zašto onda nisi sačekao? Zašto si se žurio, kada te Allah dželle šehenuhu nije uopšte sa time obavezao? Zar je tvoje nepoznavanje dokaza Četverice imama bio dovoljan argumenat, koji daje prednost mišljenju Ibn Tejmije. Da li je fanatizam, za koji nas lažno optužujete, išta drugo do baš ovo?!”

Na što reče: „U knjigama, koje su se zadesile kod mene, našao sam dokaze, koji su me uvjerili u ispravnost ovog mišljenja, a ni Allah dželle šehenuhu me nije obavezao više od toga.,,

Konstatovao sam: „Ako bi musliman nakon iščitavanja određenih knjiga pročitao dokaz za nešto, zar bi mu to bio dovoljan motiv da ostavi Četiri mezheba, čiji su stavovi oprečni njegovom razumijevanju, pa makar i ne znao njihove dokaze po tom pitanju?”

Odgovori: „Da, to bi mu bilo dovoljno!”

Zatim sam mu rekao: „Mladić skoro prigrlio islam, ne poznaje, ama baš ništa, od njegovih propisa, pročitao je kur'anski ajet: „A Allahov je istok i zapad; kuda god se okrenete, pa tamo je Allahova strana - Allah je, zaista, neizmjenjivo dobar i On sve zna.,,; i iz njega

razumio, da se musliman u namazu može okrenuti na koju želi stranu, na što upućuje i bukvalno značenje ajeta. Međutim, čuo je da su se Četverica imama saglasili na obavezi okretanja prema Kjabi, znajući da oni imaju dokaze, ali ih nije čitao. Šta mu je činiti kada stane na namaz? Da li će se povesti za svojim ubjeđenjem, kao dokazom, koji trenutno posjeduje ili će slijediti mišljenje Četverice imama, koje je oprečno onome što je on razumio iz ajeta?"

Reče: „Svakako, slijediće svoje lično ubjeđenje!"

Upitao sam ga: „I tako će on, na primjer, klanjati okrenut ka istoku i namaz će mu biti ispravan?!"
Odgovori: „Da, budući da je obavezan slijediti svoje lično ubjeđenje!"

Primijetih: „Zamisli da mu je njegovo lično ubjeđenje "došapnulo" da mu nije nikakav grijeh ako izvrši preljubu sa ženom svoga komšije, napije se alkohola ili da od naroda, bespravno, otima imovinu. Zar će mu Allah dželle šeh'nuhu sve to dozvoliti zahvaljujući njegovom "ličnom ubjeđenju"?!"

Čovjek se za trenutak ušuti, a zatim reče: „U svakom slučaju ovaj primjer, o kome me pitaš, jeste jedna neosnovana misao i neostvariva pretpostavka.,,

Na to mu rekoh: „Ovo nije samo gola pretpostavka, nego, koliko ih se samo sličnih dešava, još i čudnijih. Mladić, ne zna ništa o islamu, Kur'anu i Sunnetu, čuo je neko predavanje ili slučajno pročitao kura'nski ajet iz koga je razumio ono što bi razumio svaki Arapin gledajući u bukvalno značenje, da nejma grijeha ako bi se klanjač okrenuo na stranu, koju želi, bez obzira što vidi

sav ostali narod da se okreće samo prema Kibli. Stvar, koju je normalno zamisliti i normalno je da se dogodi sve dok među muslimanima ima onih koji ne znaju ništa o islamu. U svakom slučaju, ti osuđuješ ovaj primjer (bio on iluzija ili stvarnost) istinskom presudom i uvažavaš lično ubjeđenje kao presudno u tim opcijama, oprečno tvojoj podjeli ljudi na tri grupe: mukallid, muttebi' i mudžtehid!"

Reče: „Na njemu je da traga. Zar nije pročitao niti jedan drugi hadis ili ajet?!"

Odgovorio sam: „Nije posjedovao literaturu kod sebe, isto kao što je bilo sa tobom kada si dao fetvu o mes'eli razvoda braka, niti je imao priliku da pročita drugi ajet, koji govori o Kibli i okretanju prema njoj. Zar još uvijek čvrsto insistiraš na tome da će on slijediti svoje lično ubjeđenje, napustivši jednoglasan stav Cetverice imama po tom pitanju?"

Rekao je: „Da, ako ne bude u mogućnosti da nastavi daljnje istraživanje, opravdano mu je i dozvoljno da se osloni na rezultat tog svog istraživanja!"

Zatim mu rekoh: „Ja ću da objavim ovo što si rekao; zaista je to opasan i čudan govor!!!"

Odgovori mi: „Objavi šta hoćeš, ja se ne bojim!"

Zbog čega ga upitah: „Kako da se bojiš mene, kada se ne bojiš Allaha dželle šeh'nuhu i sa svojim izjavama zanemaruješ kur'anski ajet: „Pitajte **učene, o onome što ne znate!**" ?"

Reče: „Brate, ovi imami nisu bezgriješni, dok je ajet na koji se on (mladić) pozvao govor

Uzvišenog. Pa kako da napusti ono što je nepogrješivo, a prihvati ono što je pogrješivo?"

Dodao sam: „O ti! Bezgrješno je stvarno značenje na koje Allah dželle šehnuhu aludira u ajetu: „A Allahov je istok i zapad....., a nije bezgriješno shvatanje ovog mladića, koji ne poznaje ono najosnovnije o slamu, njegovim propisima i porukama Kur'ana; tj. stvarno poređenje o kome te pitam, jeste poređenje između shvatanja ovog mladića neznalice i shvatanja imama - mudžtehida. Oba ova poimanja su izložena griješenju, samo što je jedno od njih rezultat neznanja i pogrešnog shvatanja, a drugo rezultat studiranja, znanja i preciznosti.,,

Odgovori: „Allah dželle šehnuhu ga ne opterećuje iznad njegovih mogućnosti.,,

Rekoh mu: „Onda mi odgovori na ovo pitanje: „Čovjek ima bolesno dijete, koje boluje od neke upale i svi doktori u gradu su ga pregledali i složili se da mu dadnu određeni lijek i pri tome upozorili oca da dijete, ni u kom slučaju, ne smije primati pencilin, obavijestivši ga da bi to moglo prouzrokovati smrt djeteta. Međutim, otac je znao, na osnovu onoga što je pročitao u nekom medicinskom časopisu da, upravo, penicilin koristi kod upala. Pa, na osnovu te informacije, odbacivši upozorenja doktora, zato što nije poznavao njihove argumente, upotrijebi svoje "lično ubjeđenje" i dade djetetu pencilin injekciju od čega je ono i preselilo na Ahiret. Hoće li ovaj čovjek biti osuđen i da li je griješan zbog toga što je učinio ili nije?"

Nakon kraćeg razmišljanja čovjek reče: „Eh, to je nešto drugo!"

Odgovorih mu: „Naprotiv, to je potpuno isti primjer. Čuo je za saglasnost doktora, kao što je onaj čuo za saglasnost imama, ali je uzeo kao osnovu jedan jedini tekst, koji je pročitao iz medicinske literature, kao i onaj što je uzeo za osnovu samo jedan kur'anski ajet, tako da su obojica upotrijebili svoja lična ubijeđenja.,,

Reče: „Brate, Kur'an je Svjetlost. Da li On može, kao dokaz, da se poredi sa običnim govorom?!"

Na to sam mu rekao: „Svjetlost Kur'ana se reflektuje na razum onoga ko gleda u njega i razum njegovog učača i zar će ga svako od njih razumjeti tu svjetlost na koju Allah dželle še'nuhu aludira?!"

Pa kakva je onda razlika između uleme i ostalih ljudi, obzirom da svi upijaju tu svjetlost? Ova dva primjera su potpuno ista i među njima nejma apsolutno nikakve razlike, zato je neophodno da mi odgovoriš na slijedeće pitanje: „Da li će onaj, koji traga za odgovorom, u dva prethodno navedena primjera, slijediti lično ubjeđenje ili će slijediti kompetentnog učenjaka?"

Njegov odgovor je glasio: „Svakako, lično ubjeđenje je osnova!"

Zbog toga ga upitah: „Pa već je primijenio svoje lično ubjeđenje, koje je prouzrokovalo smrt djeteta. Da li će zbog toga snositi kakvu šerijatsku ili zakonsku odgovornost?"

Na to čovjek punim ustima odgovori: **„Neće on snositi nikakvu odgovornost!!!"**

Rekoh mu: „Završimo našu raspravu kod ove zadnje tvoje izjave. Sa njom je prekinuta svaka

mogućnost dijaloga između mene i tebe na kojem bi mogli graditi ikakvu diskusiju. Dosta ti je što si sa svojim čudnim odgovorom izašao iz konsenzusa islamskog ummeta. Tako mi Allaha dželle šeh'nuhu, fanatizam neće imati nikakav smisao, na zemaljskoj kugli, ako vi ne budete njegovi nosioci.,,

Musliman neznalica, slijediće svoje "lično ubjeđenje" u razumijevanju onoga što pročita iz Kur'ana i klanjati ne okrenuvši se prema Kibli, što je protivno praksi svih muslimana, i namaz će mu biti ispravan! I bilo koji neznalica upotrijebiće svoje "lično ubjeđenje" i njime liječiti koga hoće i kako hoće i bolesnik će umirati njegovom grješkom i na to će mu se reći: „Allah ti dao zdravlje"! Dakle, ne znam zašto nas ovi ljudi ne ostave na miru da i mi takođe upotrebljavamo naše "lično ubjeđenje": da neuk čovjek u propisima vjere i njenim dokazima treba da se pridržava jednog od priznatih imama - mudztehida, sa stanovišta da taj imam bolje poznaje Allahovu Knjigu i Sunnet Njegova Poslanika - 'alejhis - selam -. Ma koliko ovo mišljenje bilo pogrešno kod njih, ono u sebi, u svakom slučaju, za šefačiju ima "lično ubjeđenje" i neka im ono bude uzor, kao onome što je klanjao, leđima okrenut Kibli, pa mu bi namaz "ispravan" i onome što dijete ubi, pa uzeše to kao "idžtihad" i "liječenje" !

A ZATIM!

A zatim, brate čitaoče, ako budeš objektivan, oslobođen od fanatičnog slijedenja puta koji si izabrao, željan da spoznaš istinu na osnovu jasnih dokaza, pa zaista u onome što sam napisao i jasno obznanio, nalazi se poruka, koja ti razjašnjava sve nepoznanice i otklanja svaku sumnju.

Ali ako se budeš prepirao, braneći svoju ideju i put koji si izabrao i sa kojim si postao poznat i ona sa tobom, onda je ona definitivno postala dio tvoje ličnosti. Zato ti ništa drugo ne preostaje nego da je fanatično slijediš i pozivaš njoj. I kada bi na ovu jasnu i očiglednu istinu, dodao još jedno čitavo breme dokaza i primjera, ne bi ti to ništa koristilo, zato što tvoj problem nije neznanje koje se odstranjuje spoznajom i znanjem, nego strančarenje i fanatizam, od koga te može osloboditi samo iskrena bogobojažnost. Međutim, koji god da si od ove dvojice neophodno je da te upozorim da u svakom narodu ili skupini ljudi, koji propagiraju određenu ideju, ima i onih koji su se ušunjali u njihove redove, a koji nemaju nikakve veze sa tom idejom, sa stanovišta vjerovanja u nju ili njenog poricanja, već je njihov jedini cilj da potpale iskru neprijateljstva između sebe i drugih, svaki put kada kada bi se ona ugasila ili skoro nestala. Bez sumnje, oni simuliraju zanesenost sa suštinom te ideje, ali jedini cilj, kao što sam ti već rekao jeste: - produbljenje pukotine razdora i njeno pretvaranje, koliko je to moguće, u neprijateljstvo i razdor, uklanjajući svaku mogućnost zdravog razmišljanja i rasuđivanja. Ovo je očevidna istina u koju pametan ne sumnja. Pa na koji način je onda moguće udaljiti tačke dijaloga i neslaganja od provalije neprijateljstva i razdora?

Jedini put ka tome jeste, da pribjegnemo objektivizmu u dijalogu i da učinimo čisti naučni dokaz presudnim, koji neće biti okaljan bilo kakvim ličnim interesom, pristrasnošću ili fanatizmom. I tek tada će, malo po malo, nestajat! razdora, nakon čega neće moći spletkaroši vući nikoga od ove dvije skupine u provalije mržnje, razdora i pakosti.

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Tebi, u ovoj svojoj studiji, napisao sam sve što zahtijeva zdrav razum za spoznaju istine o ovom problemu. Samo po sebi ti se otkrilo kako je autor Brošure prenio netačne informacije i čak oprečne izvornom tekstu. Također si mogao pročitati izjave onih, kojima je autor prišio ove prepiske, koje su potpuno suprotne onome na što se on poziva. Isto tako mogao si da uočiš konsenzus muslimana od vremena ashaba pa do današnjeg dana. Bez sumnje ovaj moj tekst si čitao sa velikom pažnjom i predanošću i tako mi Allaha dželle šehenuhu niko objektivan ne može tvrditi da sam u njemu nekoga potvorio ili manipulirao informacijama ili da sam se u izlaganju dokaza

udaljio od objektivnosti.

Zato, dragi brate, drži se puta na kojem su bili većina muslimana u svakom vremenu i zauzmi stav onoga ko podržava taj put i brani ga, boreći se protiv pretjeranosti i nemarnosti.

Upozori narod na mezhebski fanatizam, na način na koji smo to objasnili i ukazi im da je ispravan dokaz osnova svega, ali ako si u mogućnosti da ga prepoznaš i razumiješ. Nemoj biti tvrdoglav i neumjeran, jer, zaista, je to osnova svake nevolje i belaja.

Ve la havle ve la kuvvete illa billahil alijjil azim.

POST SKRIPTUM

Nakon što su kod mene bile gotove osnovne konture za drugo izdanje ove knjige i nakon što sam je pripremio za štampanje, pod ruku mi je došao primjerak knjige "*Fanatično slijedenje mezheba, to je novotarija*" (El mezhebijjetu el - Mute'assibetu h/je - l - bid'atu), pripisana gospodinu Muhammedu 'Idu 'Abasiju, koja sadrži u sebi repliku na ono što je došlo u ovoj mojoj knjizi. Odmah sam pristupio njenom čitanju, ukazujući izdavaču da sačeka sa izdavanjem, nadajući se da ću u toj knjizi naći neki koristan detalj, koji sam propustio i na osnovu njega ispraviti ono što sam napisao ili naći neku naučnu opasku, koja je podložna razmatranju i studiranju i tako, uzevši sve to u obzir, usmjeriti ovo novo izdanje ka drugom pravcu, koji će otkloniti sumnje i otkriti nejasnoće.

Ali kod čitanja ove replike koja je dostigla 350 str., nisam ništa našao zbog čega bi trebao iznova razmatrati ono što sam napisao. Zato smatram da je ovaj "post scriptum" dovoljan i da ne treba na nešto više gubiti vrijeme.

Ono što karakteriše ovu knjigu jesu gomile grdnji i vrijeđanja, kojima nisam našao sličnih u knjizi bilo kojeg autora, na ma kojoj obrazovnoj razini on bio i ma koliko bili različiti njegovi pogledi. Bez obzira na to što znam da je to jedna nepoznata knjiga, iskreno molim čitaoca da je potraži i osaburi na njenom čitanju do kraja, iako ga sa time pozivam da čita grdnje upućene meni u najodvratnijem obliku, jer zaista zadržavanje čitateljstva na ovakvom obliku komunikacije sa drugima rasvjetljava stvarnu ličnost i nivo ovih ljudi, zbog čega mi nije potrebno da duljim u upozoravanju masa na njih. Nejma potrebe da se branim od njihovih kleveta i vrijeđanja, nakon što

su obasuli njima najodabraniju elitu islamske uleme, neka je Allah dželle šehnuhu zadovoljan sa njima, kao i njihove knjige. El - Gazali r.a. za njih je otpadnik od vjere, imam El - Badžuri, po njihovoj osudi i pisanju, je luđak, a Ebu Hanife r.a. za njih je nezalica, koji je znao napamet samo nekoliko hadisa. Također šejh Muhammed el - Hamid r.a. je prema njihovim riječima: „sljedbenik medžusija"... „dobio je od Allaha ono što zaslužuje"... „u zabludu je odveo samo jednu manju grupu svojih sljedbenika i luđaka". Tako ga opisuje jedan od najvećih grdilaca i psovača među njima. Zar nije sasvim normalno da ja primam mnogo više grdnji, kleveta i uvrijeda na moje znanje, pamet i ahlak, a ne mogu ni sluga da budem onome najmanjem među gore spomenutim. I ne čudim se, nakon svega ovoga što sam našao, da spomenuta knjiga počinje bez bismilleta. Tako je početak došao u skladu sa čitavom knjigom, ukazujući na njenu sadržinu i važnost, kao i na interesovanje i poštovanje njenih pisaca prema Sunnetu Muhammeda - 'alejhis - selam - i njegovim uputama.

Na slijedećih nekoliko stranica pokušaću da rezimiram svoj komentar na ovu knjigu, prelazeći preko onih pogrđnih izraza i rečenica, koje izbjegava svaki plemeniti insan, pamtivši nasihat koji mi je uputila prije nekoliko dana jedna velika islamska ličnost, poznata po svom ugledu u islamskom svijetu, dok sam boravio u jednoj od susjednih arapskih zemalja. Tada mi je rekao: „Pazi da te ovi ne spuste na njihov poznati nivo u raspravljanju, jer je u njihovim **prsimu zlobu i mržnju prema većini muslimana, prijašnjim i sadašnjim, što rezultira kaljanjem časti svakog onog, ko**

ima njima oprečan stav".

I stvarno, da sam pokušao pratiti sve grješke ove knjige i otkrivati sve ono što se nalazi u njoj od krivog prikazivanja stvari, oduzimanja pravog značenja riječi i poigravanja sa idejama i riječima drugih, zaista bih uočio da sam se spustio na nivo, kojim se ne bih trebao ponižavati. Sa time bih ušao u nedogledno gubljenje vremena i iskoračio iz okvira posla, sa kojim se traži Allahovo dželle še'nuhu zadovoljstvo, u ono što je ispod toga I čega bi se trebao čuvati svako ko drži do sebe, a to je: pakost, vrijeđanje, prepirka itd... Ne bih trošio svoga truda u pisanju jednog jedinog slova na komentar ove knjige da nije potrebe za upozoravanjem muslimanskih masa na djela ovih ljudi i njihovu stvarnost, da se ne bi prevarili. Ali nisam mogao, a da ne spomenem ono što će biti dovoljno za upoznavanje "vrijednosti" ove knjige, sa aspekta naučne nepristrasnosti i islamske obaveze.

Moj komentar na ovu knjigu će biti sadržan u slijedećim tačkama:

1) Na koricama knjige napisano je: „Autor Muhammed 'Id Abbasi." Međutim, knjigu nije on napisao, nego su u njenom pisanju učestvovali: šejh Nasir el - Albani, Mahmud Mehdi el - Istanbul! i Hajruddin Vanli što znamo pouzdano, a nije rezultat proizvoljnog zaključka, dok je Muhammed 'Id Abbasi napisao samo mali dio ove knjige. Ovo je priznao gospodin Mahmud Mehdi el - Istanbuli našem prijatelju hadžiji Adnanu Tajbi, tokom privatne posjete kada ga je ovaj vidio zaokupljenog pripremanjem knjige. Neka nam gospoda autori odgovore, na što ćemo im biti jako zahvalni, na slijedeća šerijatska pitanja koja glase: „Kakav je hukm za onog muslimana,

koji svoj govor pripisuje drugima? Kako će se on nazvati, i da li se laž u ovom slučaju ubraja u šerijatski dozvoljenu lukavost?" Kunem se, da znam da je Šafija napisao nešto i to pripisao drugome ili uzeo govor drugog i pripisao ga sebi, izgubio bi moje povjerenje i ne bih vjerovao niti jednom hukmu ili hadisu kojeg on

prenosi ili mes'eli u kojoj je on dao svoje pravno mišljenje.

Pa šta reći za onoga koji to radi, u ovom slučaju

šejh Albani i Mahmud Mehdi?!

2) Pisci ove knjige pripisali su mi da sam zanegirao postojanje autora knjige "Da li je musliman dužan slijediti samo jedan mezheb" (Hel el - muslimu mulzemun bittiba'i mezhebin mu'ajjen), a to je šejh El - Me'asumi i da sam rekao: „Neko od selefija je napisao ovu knjigu, krijući svoje ime od naroda".

Evo mog teksta napisanog u prvom izdanju ove knjige na 24. str.: „Neko od njih je izdao Brošuru nespominjući svoje ime, niti o kome se radi i nazvao je "Da li je musliman dužan slijediti samo jedan mezheb" i napisao da je njen autor Muhammed Sultan El - Me'asumi El - Hadžendi. „Dakle ja sam pripisao izdavanje knjige, a ne njezino pisanje, onome koji je sakrio svoje ime, što je ispravno i ne može se poreći, jer je to sam izdavač knjige uradio. Ali šta znači da autori meni pripišu ono što nisam rekao i koji je razlog da stave riječ "napisao je" umjesto riječi "izdao je", koja jasno stoji u mojoj knjizi, a kolika je samo razlika između njih dvije?! Kako se zove ova rabota i koji je njen hukm?!

3) Pod naslovom "Naš stav prema mezhebima i mišljenje o idžtihadu i ta kl i d u" (Mevkifuna mine -1 - mezahibi ve re'juna f] - l - idžtihadi ve - t - taklid), na str. 13, autori su naveli uslove ispravnog idžtihada, pozivajući se u tome na ono što je rekao El-Gazali u svojoj knjizi "El-Mustesfa", gdje on kaže: „Drugi uslov, koji je osnova idžtihada, jeste da bude upućen u šerijatske izvore i sposoban da iz njih direktno crpi šerijatske propise. Ovo će postići kada bude poznavao šerijatske izvore, koji u sebi sadrže željeni hukm i načine korištenja dokaza, a povrh svega toga mora poznavati i ovih sedam znanosti, a to su: Kur'an, Sunnet, idžma', racionalizam, kijas, usuli - fikh, arapski jezik, njegovu sintaksu, naših i mensuh i mustalah el - Hadis (hadisku terminologiju)...
 *** (Mi znamo da autori ove knjige ne vide u El - Gazaliju i njegovom znanju nikakvu vrijednost, niti priznaju njegov doprinos islamu, što bi im dalo za pravo da se pozivaju na nešto od njegovih izreka. *Naprotiv, poznato nam je da najžešći grdilac među njima smatra El - Gazalia otpadnikom od vjere, zalutali m, koji u zabludu odvodi... Zaista se čudim, nakon ovoga, kako mogu da se pozivaju na njegove govore i mišljenja. Najvjerovatnije da su to uradili pod parolom: „Prava tvoja vrijednost dolazi do izražaja kada ti to neprijatelj prizna!”****
 Zatim se autor pozvao na ovaj tekst El - Gazalja da bi dokazao ispravnost El - Me'asumijevih riječi, koje je izrekao u svojoj Brošuri: „Postizanje idžtihada na ovaj način veoma je lahak i ne zahtijeva ništa više od El - Muvetta' - e, Buharije, Muslima, Sunen Ebi Davuda, Džami'a Et - Tirmizi i En - Nesai. Ove knjige su poznate i raširene, pa je moguće do njih doći u vrlo kratkom vremenskom periodu, što bi morao da znaš. U slučaju da ti ne znaš, a neki od tvoje braće te je prestigao u tome i

to ti objasnio, na jeziku kojeg poznaješ, nakon toga nejma ti opravdanja...

El - Gazali uslovljava dobro poznavanje osam znanosti da bi se dostigao stepen potpunog idžtihada, dok je po El - Me'asumiju za to dovoljno negdje na pijaci kupiti knjige hadisa i još kaže da su to poznate knjige do kojih ćeš lahko doći. Uz sve to šejh Albani, da bi potvrdio tacnost El - Me'asumijevog govora poziva se na ono što je spomenuo El - Gazali!

I ne samo to, nego dodaje: „Ovo razotkriva grješku dr. Butija kada se ismijavao sa izrekom El - Me'asumija r.a.: da je idžtihad lahak i jednostavan.....

Čudim se onome, koji dokazuje tacnost nečega sa onim, što je potpuno suprotno tome!

4) Pod ovim istim naslovom autor negira ono što se njemu i sličnim pripisuje: da sve muslimane obavezuju na idžtihad i isto tako zanegirao je ono što se za njih kaže da strogo zabranjuju neznalici da slijedi jedan određeni mezheb. (str. 15.) Međutim, ja kažem da se šejh Albani i oni uz njega koriste ovakvim i sličnim izjavama samo u nekim prilikama i sjedeljkama, dok je stvarnost, koju poznaje svako onaj, koji je bio njima iskušán, da oni ne puštaju nikoga nad kojim imaju nadzor, a da iz njegova srca ne išćupaju povjerenje u Četvericu imama, ubjeđujući ga da je on kao i oni sposoban da razumije kao što razumiju i da vrši idžtihad kao što to oni rade, a zatim ga navedu da ne prihvati nijedan šerijatski hukm, dok ne pita za dokaz iz Kur'ana i Sunneta. Nerijetko možemo vidjeti njihove pristalice, od običnih ljudi i neznalica, kako presreću imame i

ulemu po džamijama i putevima, raspravljajući sa njima o idžtihadu Safije i Ebu Hanife, i pri tome su uporni u svojim stavovima da oni ne pridaju nikakvu vrijednost taklidu ove Četverice imama, nego je njihov oslonac Kur'an i Sunnet. A da si od jednog od njih zatražio da ti prouči tri ajeta iz Kur'ana, čuo bi mnoštvo grješaka i nepravilnosti !!!

Nisu ovi, što ih spominjemo, sa Marsa ili nekog drugog svijeta, nego su to, kao što smo već rekli u ovoj knjizi, skupine ljudi zbog kojih nejma kvarta, grada ili džamije, a da nisu sa njima belaja vidjeli, trpeći njihov džehl, kojeg oni smatraju znanjem i idžtihad, kojem kraja nejma.

5) Na str. 33., autor nam je zamjerio što smo mase podijelili na samo dvije grupe (mudžtehid i mukallid) i što treću kategoriju (muttebi') nismo uzeli u obzir.

Već smo rekli da za muttebi'u postoje dvije

solucije:

- taklid, ako nije dostigao stepen da može raspoznavati dokaze i

- džtihad, ako je dostigao taj stepen. Da bi dokazao grješku našeg stava, autor se poziva na tekst koji prenosi iz djela Eš - Šatibije "El - I'atisam". Od tebe tražim, brate čitaoče, da dobro obratiš pažnju na postupak falsifikacije i laži u prenošenju tekstova i pokušaja da se stavi u usta uleme ono što nisu rekli. Posmatraj! Posmatraj sa mnom da bi dobro shvatio stvarnost ovih ljudi i onoga što im duše

skrivaju. Da bi nam pripisao grješku, zato što nismo uzeli u obzir "muttebi'u" kao treći stepen u podjeli, autor se poziva na sljedeće:

Eš - Šatibija kaže: „Tako onaj, koji je zadužen šerijatskim propisom, može se svrstati u tri kategorije:

- da bude mudžtehid, po pitanju tih propisa, te će on u tom slučaju slijediti ono do čega ga dovede njegov idžtihad...,

- da bude mukallid, koji nikako ne poznaje nauke, koje su potrebne za izvođenje pravnih propisa, pa je neophodno da ima vodiča, koji će ga voditi...,

- onaj koji nije dostigao stepen mudžtehida, ali je sposoban da razumije dokaz i ono na što se on odnosi. Tako njegovo razumjevanje čini ga sposobnim da vrši kombinaciju različitih pravnih tumačenja, koristeći se priznatim elementima idžtihada, da bi postigao željeni cilj i tome si.

Ovdje autor prekida govor Eš - Šatibija i zatvara navodnike, izostavljajući pasus u kome on govori o sudbini ove treće skupine. Vratimo se originalu ovoga djela na str. 253, treći tom, i pročitajmo pasus, kojeg je "pouzdan autor" zostavio i kod njega zatvorio navodnike.

U pasusu stoji: „Za njega postoje dvije solucije: da bude priznat način njegovog upoređivanja i razmatranja dokaza ili ne. Pa u slučaju da mu se to prizna, postaje kao mudžtehid sa ovog stanovišta i on će slijediti ono do čega ga njegovo znanje dovede, nakon detaljnog razmatranja dokaza. Sve ovo se, također, odnosi i na one, koji su na njegovom stepenu. A ako ne bude priznato njegovo upoređivanje i razmatranje dokaza, neophodno je

da se vrati na stepen običnog čovjeka, a običan čovjek slijedi mudžtehida da bi ga ovaj uputio ka ispravnom saznanju. To se odnosi i na sve one, koji su na njegovom stepenu... Znači, akva je sudbina muttebi'e" po mišljenju Eš - Šatibija na kojeg se autor pozvao?

Sudbina mu je, kao što si već vidio da bude mudžtehid, ako je na njegovom stepenu ili običan čovjek ako nije dostigao taj stepen. Tako da je podjela ostala, kao što smo i tvrdili, dvojnog karaktera (mudžtehid i mukallid). Ali "pouzdan autor" izostavlja ovaj pasus, koji je ustvari suština čitavog teksta, tako da bi ga, onog momenta kada čitav tekst bude u formi, koja je suprotna onome što je u biti rekao Eš - Šatibi, uzeo kao dokaz na ispravnost onoga na što se on poziva i da meni pripiše grješku. Još se čudi kako sam pročitao ovaj tekst, a da ga nisam razumio i "počeo brbljati o onome što ne znam i nepromišljeno postupati..."

Dozvoli mi, brate čitaoče, da te upitam: „Kako je moguće da musliman ima pouzdanja u din onoga ko falsifikuje prenesene tekstove i mijenja njihovo pravo značenje, kao što vidiš svojim očima, a zatim mu se prepusti i povjeruje u uzimanju vjerskih propisa i uz to mu se još vjeruje kada on omalovažava i smatra glupim izjave Četverice imama i njihove idžtihade?" Kako?! Kako da to dolikuje muslimanu, ma ko on bio?!

Molim iskreno svakog onog kome je knjiga Eš - Šatibija "El' - rtisam" pri ruci, neka se vrati na str. 252, treći tom, izdanje El - Mennar, pa neka je dobro razmotri, uzme pouku i dobro upozna svoju vjeru, da ne bi zapao u spletke ovih ljudi.

6) Već sam objasnio ono na čemu se složila velika većina muslimana da je taklid, sa svojim preduvjetima, dozvoljen u sekundarnim pitanjima vjere (ovdje mislim na vjerske propise koji su zasnovani na teoretsko - **hipotetičkim** dokazima (el - edilletu - z - zaniyje)). Međutim, što se tiče akaida i njemu sličnih hukmova zasnovanih na nepobitnim dokazima u njima nije dozvoljen taklid, dok je većina sekundarnih propisa vjere zasnovana na teoretsko

- hipotetičkim dokazima i primjena idžtihada u njima je bila sasvim normalna stvar.

Ali, šejh Albani, u knjizi u čijem je pisanju učestvovao sa gosp. Mahmudom Mehdijem i Hajruddinom Vanlijem, kaže da sam ja pogriješio u podjeli između akaida i šerijata, po pitanju taklida, i da sam pogriješio kada sam rekao da je većina sekundarnih propisa vjere zasnovana na teoretsko

- hipotetičkim dokazima. Njegovo mišljenje je da potpuno vjerovanje i sekundarni propisi vjere, koji su podložni idžtihadu, mogu biti zasnovani na teoretsko - hipotetičkom dokazu, kao što su to ahad hadisi (početak 45. str.). Uostalom, kako bi Božiji Poslanik - 'alejhis - selam - pristao da šalje po jednog čovjeka da podučava ljude ispravnom vjerovanju?!

Kažem: „Zaista nisam našao, u svim mišljenjima sa kojima se šejh Albani izdvojio od ostalih, čudnijeg i neobičnijeg mišljenja od ovog. Očekivao sam da mi se suprotstavi u mnogo čemu što se nalazi u ovoj mojoj knjizi, ali nikako nisam mogao očekivati da mi se suprotstavi ili pripiše grješku u ovoj naučnoj činjenici na kojoj su se složila sva prijašnja i sadašnja ulema i imami, osim jednog čovjeka iz

redova Mu'tezila, Abdullaha ibn el - Hasen el - 'Anberija!

Naime, ova činjenica se prije svega temelji na naučnoj osnovi, na što upućuju neosporni racionalni dokazi u kojima nejma kontradiktornosti, kao i život ashaba r.a., što ćemo sada vidjeti. Što se tiče racionalnog dokaza, pa to je ono na čemu su se složili svi pametni i svjesni ljudi, a to je da teoretsko - hipotetički dokazi rezultiraju pretpostavkama, dok nepobitna naučna činjenica dolazi kao produkt nepobitnih dokaza. Tako doktor koji za osnovu ima nepobitan dokaz, da će onaj ko popije findžan određenog otrova umrijeti, npr. za pola sahata, može pouzdano tvrditi da će on, ako tako postupi, umrijeti nakon što istekne to vrijeme. Dok onaj koji ne nalazi druge dokaze za to, osim pretpostavki, može samo nagađati kada će se to desiti. Ovo je činjenica u koju pametan ne sumnja i na osnovu toga možemo konstatovati da teoretsko - hipotetički dokazi, kao ahad hadisi ne mogu sami biti oslonac u osnovnim načelima akaida sa kojima nas je Allah dželle še'nuhu zadužio da u njih čvrsto vjerujemo.

Zbog toga se sva ulema složila da ono što je zasnovano na teoretsko - hipotetičkim dokazima od akaidskih pitanja, kao što je raspravljanje o proživljenju tijela na Sudnjem danu (da li će to biti nakon njihovog potpunog uništenja ili nakon raspadanja), nije moguće dokazati nepobitnim dokazima i zahtijevanje da se u jednu od te dvije solucije čvrsto vjeruje bilo bi teško i iznad mogućnosti. Zato se čvrsto vjerovanje u to ne ubraja u strogu obavezu.

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Ako je ovaj govor bio jasan, kako onda može šejh Albani da zamisli ispravnost potpunog vjerovanja zasnovanog na teoretsko - hipotetičkim dokazima, kao što su to ahad hadisi.

Šejh Albani navodi kao dokaz za ovu svoju sumnjivu tvrdnju da je samo jedan od izaslanika Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam - dostavljao ljudima od njega - 'alejhis - selam - temelje akaida, isto kao što im je dostavljao sekundarne propise vjere.

Odgovor glasi, onako kako je to definisao imam El - Gazali i ostali: ovi izaslanici nisu bili tu da bi dostavljali ljudima akaidiska pitanja od Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, dok ti ljudi ne budu ubijeđeni u istinitost Poslanstva. Uostalom, šta je to što će ih nagnati da vjeruju izaslaniku Muhammeda - 'alejhis - selam -, a još nisu ni u Poslanstvo povjerovali!

El - Gazali r.a. o ovome kaže: „Ne! Osnove poslanstva, iman i obznana poslanstva se ne mogu graditi na ahad hadisu. Jer, kako će izaslanik Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam - reći: „Poslanik - 'alejhis - selam - je naredio da mi vjerujete“, a oni još nisu ni sa Poslanikovom - 'alejhis - selam - misijom upoznati. Ali, nakon što povjeruju u poslanstvo tek onda izaslanici mogu tražiti da narod od njih sluša naredbe, shodno naređenju Poslanika - 'alejhis - selam -".

To je sa jedne strane, dok sa druge, onaj ko vjeruje u Allaha dželle še'nuhu samo na osnovu ahad hadisa do kojeg je došao, nejma u suštini ispravan iman, jer se njegov iman mora zasnivati na skupu neospornih, racionalnih dokaza, koji

rezultiraju potpunom sigurnošću i uvjerenjem, dok ahad hadis koji je čuo, nije ništa drugo do sredstvo, koje će mu ukazati na ove dokaze, kao što je to objasnio učenjak El - Idž? u svojoj knjizi "El - MevakiF i dr.

Apsurdno je da pametan i svjestan insan u svom srcu gnijezdi potpuno i neosporno vjerovanje, na osnovu teoretski - relativnih dokaza, u nešto što nije ni čuo ni vidio niti je uočio bilo kakav ubjedljiv dokaz, koji će to potvrditi.

Dakle, potvrđeno je da se osnovni principi akaida, sa kojima nas je Allah dželle se' nuhu zadužio da u njih čvrsto vjerujemo, ne mogu graditi na teoretsko - hipotetičkim dokazima, kao što su to ahad hadisi, nego je neophodno da se ti principi zasnivaju na čvrstim dokazima, kao što su mutevatir hadisi i nepobitni racionalni dokazi do kojih može naći put svaki pametan i razuman čovjek.

A ono na što se poziva šejh Albani ne može biti nikakav dokaz, koji će potvrditi suprotno onome što smo mi i većina uleme rekli. Ako je ovo utvrđena činjenica, shodno tome, taklid ni u kome slučaju nije dozvoljen u akaidu, sa kojim nas je Allah dželle se'nuhu zadužio da u njega čvrsto vjerujemo.

Dakle, taklid je rezultat nemogućnosti da se vrši idžtihad, a idžtihad je dozvoljen i ispravan samo u teoretsko - hipotetičkim pitanjima, kao što je

jasno i poznato.

Osnovni postulati vjere, u koje moramo čvrsto

vjerovati, u sebi ne sadrže nešto što je relativno,

kao što smo već objasnili, zbog čega je idžtihad u njima nemoguć.

Pa odakle šejh Albaniju da u njima dozvoljava taklid?!

Ne može se reći: možda neko ne može da razumije dokaz, koji upućuje na osnovne principe akaida, pa mu je neophodno da u njima bude mukallid.

Ovo pitanje bi bilo tačno u slučaju da se od njega traži da vrši idžtihad, tj. da ocjenjuje i vrši komparaciju teoretsko - hipotetičnih dokaza da bi postigao traženo.

Ali, od njega se traži da obrati pažnju i da se usmjeri na nepobitno - kategorične dokaze (el - edille el - kat'ijje ed - drurijje) u čijem zapažanju i razumijevanju učestvuju on i sva pametna, razumna i punoljetna ljudska bića.

Zbog toga je ulema rekla: „Onaj ko kaže: „Ja vjerujem u Allaha dželle še'nuhu zato što sam vidio svoje roditelje ili svog učitelja da vjeruju u Njega. „Uistinu njegov iman nije prihvatljiv, niti se to podrazumjeva kod njega kao iman. Pa,

najmanje što se može reći za takvog mukallida, u

principima akaida, jeste da je on griješnik...

Pa ako je ovaj kolegij za proučavanje i pisanje čuo

ove riječi prvi put ili ih odbacuje i smatra

kontradiktornim njegovom mišljenju i tezi koju će

iznijeti šejh Albani u ovoj raspravi, pa stoga molim

šejh Albanija da pročita šta su o tome napisali

Četverica imama i prethodna generacija istaknute

uleme. Neka pročita npr. šta je napisao imam Šafija u svojoj knjizi "Er - Risale", od prvog poglavlja "El - lim", do kraja knjige, zatim, poglavlje "El - Haber ve - l - Idžtihad" u knjizi "El - Mustesfa" od El - Gazalja i isto poglavlje u knjizi "El - Ihkam" od El - Amidija ili "El - Muvafekat" od Eš - Šatibija ili bilo koju drugu, od opsežnih knjiga iz akaida, polahko i pažljivo. I nije za njega, tako mi Boga, nikakva ljaga niti sramota da, ako se nađe ispred njega problem ili mes'ela, pita druge o tome. Zbog toga što nije jednostavno da čovjek, o jednom važnom naučnom problemu, kaže ovako nešto: „Moje mišljenje je da je ovaj govor i dokazivanje neistinito!"; prije nego što detaljno pročita sve što su po tom pitanju napisali islamski učenjaci. Neka primi cijenjeni šejh od mene ovaj savjet, iako dolazi od neznalice, koji po njegovom mišljenju, ne bi trebao da piše i izdaje knjige; pa može se desiti da Allah dželle šehnuhu obdari mudrošću jezik neznalice.

7. Zatim kaže autor pod naslovom "Naše mišljenje o Četverid imama - mudžtehida", da ih on vaoma poštuje i da su on i njegova braća najbolje upoznati sa njihovom vrijednošću i najviše poštuju njihov trud, te oni kod slijeđenja Kur'ana i Sunneta idu njihovim stopama.

Mi kažemo: „Zaista je to lijepa besjeda, ali ona je isto tako jako bijedna, bez ikakvog dokaza, koji je potvrđuje u stvarnosti.

Da je ovaj njihov govor tačan, nikad ne bismo vidjeli pogrdne riječi o Četverid imama, koje izlaze iz usta najvećih učenika i sljedbenika "Rotiranja mezheba"; i da je ovaj govor tačan ne bi rekao jedan od pisaca na drugom mjestu u ovoj knjizi, aludirajući na Ebu Hanifu, da je naučio napamet, samo nekoliko hadisa! Da je bio ovaj govor tačan ne bi napisala šejh Albanijeva ruka takvu griješnu i opasnu konstataciju u jednom od svojih komentara na knjigu "Skraćena Muslimova zbirka hadisa" od El - Munzirija. A rekao je ono što potvrđuje slijedeći tekst: „Općepoznato je da će Isa 'alejhis - selam - vladati po šerijatu i donositi presude na osnovu Kur'ana i Sunneta, a ne po nečem drugom, kao što je Indžil ili hanefijski fikh i tome sl.„ .

Naime, on tvrdi da je hanefijski fikh kopija Indžila i da, kao i Indžil, nejma nikakve veze sa šerijatom i svim onim što obuhvata Kur'an i Sunnet. Molim Uzvišenog Allaha za oprost od ove besmislice, koju ne treba da izgovara nijedan musliman. Već smo ukazali na ove njegove riječi u prethodnim poglavljima. Pa kako da razumijemo iskrenost njegovog govora, da on i njegova braća idu stopama Cetverice imama u slijeđenju Kur'ana i Sunneta, a on je taj, koji jasno ovdje kaže da je

hanefijski mezheb stvar, koja nejma veze sa Kur'anom i Sunnetom i u potpunosti sliči Indžilu?! Poslije toga, autor poziva ljude na ulaganje maksimalnog truda za objedinjavanje mezheba i predlaže za to put i načine ostvarenja, zamišljajući da je ovo ujedinjenje lahka stvar i da nije ništa drugo, nego kao kada neko skuplja razasute listove ili veže razasute grane. Čudno je da on poziva ljude na objedinjavanje mezheba, a istovremeno ne odustaje od poziva masa na idžtihad.

A mi mu kažemo riječi, koje smo ponovili sa imamima i ulemom, tako da su već postale od poznatih i jasnih stvari o kojima nemože biti rasprave niti razilaženja.

Kažemo mu: „Što se tiče propisa, koji su zajednički između Četverice imama, tu se nejma šta reći, zbog toga što su se oni stvarno složili na njima. Međutim, jedino propisi u kojima se razilaze njihovi idžtihadu mogu biti predmet istraživanja. Ova istraživanja su postavljena na teoretsko - relativnim dokazima, mogućim zbog mnogo razloga, koje poznaje onaj, koji je dobro upućen u ono na što aludiraju pojedini termini u usuli - fikhu. Dakle, zaista će mišljena, po pitanju izvođenja pravnih propisa iz teoretsko - hipotetičnih dokaza, ostati različita i mnogobrojna, uostalom ne bi bili po svojoj prirodi teoretsko - hipotetični dokazi. Problem šejh Albanija jeste da on gleda u suštinu Četiri mezheba na osnovu desetak mes'ela, koje postavlja i veže za mezhebe, bijesneći i lju teći se na imame i ulemu. Ali mi mu kažemo i ponavljamo, da suština mezheba nisu samo te mes'ele, nego su tu i studije o međusobnim odnosima, po pitanju prodaje i iznajmljivanja, kamate, hipoteke, prava prvokupnje, kompanije, zatim studije o

porodičnom pravu, po pitanju braka i razvoda, dojenja, odgajanja El - Idži džihadu i pobuni itd.. Moja jedina molba za ovog čovjeka, jeste da pročita sve ove studije u enciklopedijama komparativnog fikha Četiri mezheba, a da nam zatim da rezultat njegovog razmišljanja i da kaže poslije toga, ako bude u stanju, da je objedinjavanje Četiri mezheba obaveza za muslimane.

Da pročita npr. Studiju "Osnovni uzrok kamate leži u šest naznačenih kategorija i posljedice toga nalazimo u onome u čemu se ostvaruje kamata" i da razumije to dobro kod Četiri mezheba, zatim da nam poslije toga dođe sa idejnim utiscima i da kaže kako objединiti Četiri mezheba u tom području.

8. Prenosi autor, na 88. str., da sam ja pozivao ljude na zadržavanje svega onoga što se navodi u mezhebskim knjigama, pa čak i da nešto od toga bude suprotno jasnim i očiglednim dokazima iz Kur'ana i Sunneta; i još kaže da sam to spomenuo u ovoj svojoj knjizi od 74. - 75. str.. Vratite se i pogledajte knjigu u cjelosti. Da li nalazite u njoj ove riječi ili nešto što ukazuje na njih na bilo kojoj njenoj stranici. I da li nalazite nešto, osim upravo suprotno tome, kada sam rekao na str. 70.: „Ako neko vidi hadis, koji ukazuje na suprotnost onome što je uzeo njegov imam, kojeg slijedi u propisima vjere, i utvrdi ispravnost hadisa i njegovu dokaznu moć za propis, obaveza mu je da slijedi ono na što upućuje hadis i da se istrgne iz privrženosti mezhebu njegovog imama u tom propisu... Ako niste našli ništa u mom govoru od onoga što mi pripisuje ovaj pisac, našli ste sigurno suprotnost tome. Pa kako da nazovemo ovaj postupak i gdje

je njegovo mjesto u osnovama ljudske etike, a da ne govorimo o časnom islamskom pravu?!

9. Na 42. str. sam pojasnio da se u osnovi ime "muftija" daje apsolutnom mudžtehidu i na ovom stepenu su bile muftije u prvom islamskom periodu, a ova stvar je poznata svakom učenjaku.

Naći ćeš, detaljnu studiju o tome u predgovoru En - Nevevijeve knjige "El - medžmu" i drugim knjigama usuli - fikha ili fikhskim enciklopedijama. Isto tako sam obrazložio da se naziv "muftija" poslije počeo apstraktno pridodavati svakom onom ko prenosi ljudima Allahove dželle še'nuhu propise iz fikhske literature, uz to da je i on sam mukallid. Zbog toga kaže ulema da kada ovaj muftija - mukallid iznosi ljudima pravno mišljenje obaveza mu je da im spomene izvor propisa i da im ne presuđuje na osnovu svog mišljenja, jer on, u stvarnosti nije ništa drugo do li učenjak, prenosilac propisa, prema kojem iznosi pravno mišljenje.

Zatim šejh Albani ili Mahmud Mehdi komentariše ovu moju izjavu, pretpostavljajući da se imena "muftija" i "alim" pripisuju istoj osobi i da u fikhskoj terminologiji imaju jedno značenje. Na 81. str. autor se obraća muslimanskoj ulemi, pozivajući ih na bunt: „Da li se slažete sa dr. El - Butijem da vi niste ulema osim u apstraktnom smislu?"

Zaista, svakom djetetu, koje je učilo nešto iz fikha ili usuli - fikha, poznata je razlika između "alima" i "muftije" i zna da oni imaju neke dodirne ačke, ali i posebnosti, pa svaki muftija je i alim, ali nije uslovljeno da svaki alim bude i muftija. A što se tiče komentara na moju izjavu o onome

što sam primjetio od ovih odvratnih poziva na bunt, ja, tako mi Allaha, zaista osjećam odvratnost prema bilo kakvom razmatranju ili raspravi o tome.

10. Zatim na 88. str. pod naslovom "Zašto nije dozvoljeno pridržavanje jednog određenog mezheba" - pokušavali su šejh Albani i njegova dva prijatelja da repliciraju na dokaze, koje sam iznio u ovoj svojoj knjizi radi objašnjenja, da pridržavanje jednog određenog mezheba nije zabranjeno sve dok se ne bude smatralo da je to slijeđenje obaveza.

Rezultat njegovog govora bio je da on nije replicirao na dokaze koje sam pojasnio, osim sa onim što slijedi:

a) El - Musadera 'ale - I - Matlub; što se tiče njegovog prvog odgovora da je pridržavanje jednog određenog mezheba novotarija (bid'at), to je, kao što zna svaki alim na osnovu istraživanja, el - Musadera 'ale - I - Matlub, a ne pobijanje dokaza, koje sam spomenuo; *** (El - Musadera 'ale - I - Matlub: da se neko raspravlja sa tobom o *ispravnosti tvojih tvrdnji, vraćajući se pri tome na početak rasprave, koristeći svoju početnu tezu kao argument. Ali kao što vidiš to nije nikakav argument, nego je to vraćanje na predmet rasprave, koji sam po sebi zahtjeva dokaz. (Odnosno, šejh Albani je upotrijebio svoju tezu: „Slijeđenje jednog određenog mezheba je novotarija“; kao dokaz, ne dodajući pri tom nikakve stvarne dokaze, koji bi ojačali tu tezu op. prev.)) ****

b) Da je nepridržavanje jednog određenog mezheba lakše, temeljitije i bliže ispravnom

razumjevanju onog što Allah dželle še'nuhu zahtjeva od nas.

Dobro razmotri ovaj dokaz! Da li nalaziš u njemu bilo kakve naučne dokaze, koji pobijaju dokaze, koje sam iznio u ovoj svojoj knjizi?

I nije li on ništa drugo do li ponavljanje istih tvrdnji?!

c) Da se nepridržavanje jednog određenog mezheba slaže sa principom pravljenja razlike između slijeđenja nepogrješivog i slijeđenja onoga, koji je podložan grijesima. Pogledaj u ovaj dokaz takođe! Da li nalaziš u njemu bilo kakvu oprečnost ili rušenje dokaza, koje sam već objasnio, s tim da smo ovu temu objasnili, na drugom mjestu ove naše knjige i jasno mu ukazali na ono što se u njoj krije od čudnog neznanja.

d) Da je praksa ashaba i prve tri generacije muslimana bila nepridržavanje jednog određenog mezheba. Ovo je jedini dokaz, koji bi, ako bi bio tačan, poništio ono sa čim sam dokazivao njegovu suprotnost. Pa da pogledamo da li je tačno da se prve generacije muslimana nisu pridržavale jednog određenog mezheba?

Šejh Albani i njegova dva prijatelja negiraju istinitost naše izjave da je stanovništvo Iraka uzelo fikh od Ibn Mes'uda r.a. i njegovih učenika, dok je stanovništvo Hidžaza uzelo fikh od Ibn Omera r.a. i njegovih učenika, te da je među ahabima bilo onih, koji nisu pitali za fetvu, osim npr. Ibn Mes'uda r.a. ili Ibn Abbasa r.a., „Pa dobro, kakvo je njihovo mišljenje o riječima imama Ibn el - Kajjima u knjizi "Ham el - Muvekk'i'in" (1. tom, 21. str.): „Din, fikh i nauka

su se proširili u ummetu preko učenika Ibn Mes'uda, zatim učenika Zejda ibn Sabita, učenika Abdullaha ibn Omera i učenika Abdullaha ibn Abbasa, neka je Allah dželle še'nuhu zadovoljan sa njima. Tako da i znanje ljudi vuče korijene od učenika ove četverice. Sto se tiče stanovništva Medine, njihova je nauka potekla od učenika Zejd ibn Sabita i Abdullaha ibn Omera, a nauka stanovništva Mekke od učenika Abdullaha ibn Abbasa, dok je nauka stanovništva Iraka potekla od učenika Abdullaha ibn Mes'uda, neka je Allah dželle še'nuhu zadovoljan sa njima.,, Ono što znamo mi i ostali istraživači povijesti i povijesti islamskog zakonodavstva jeste da su 'Ata' ibn Ebi Rebbah i Mudžahid, svaki ponaosob, po halifinoj naredbi izdavali fetve u Mekki, uz saglasnost svih ashaba i tabi'ina, tako da ljudi nisu tražili fetve, osim, od jednog od ove dvojice imama.

Draga gospodo u kolegiju, da li pridržavanje jednog određenog mezheba znači nešto drugo osim ovoga?!

e) Autor kaže da je moje poređenje slijeđenja mezheba sa kiraetima Kur'ana, očita pogreška, jer se svi ovi načini prenose mutevatir predajom, od Poslanika s.a.v.s, što nije slučaj sa ova Četiri mezheba, jer se u njima nalazi i nešto što je tačno, a isto tako i nešto što je netačno i lažno. Ponovit ćemo objašnjenje ovog problema, kazavši: „Što se tiče onog, koji dostigne stepen znanja da otkriva šta je tačno, a šta netačno u fikhu mezheba, pa takav, u osnovi, i nije obavezan da slijedi mezheb u smislu obligatnosti ili na bilo koji drugi način. A što se tiče onog, koji nije dostigao ovaj stepen znanja, za njega su svi mezhebi isti i prema konsenzusu uleme, na njemu

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

je da slijedi koji hoće, odnosno, što se njega tiče, svi su tačni, na što ukazuje i tevatur predaja, u koji nejma sumnje. Tako je za njega status mezheba postao jednak statusu kiraeta za sve muslimane. Svi kiraeti su za sve muslimane

ispravni, isto kao što su sva Četiri mezheba

ispravna za onog, koji je nesposoban za idžtihad ili

otkrivanje tačnog i netačnog u idžtihadima

Četverice imama. Koja je razlika između propisa

dobivenog analogijom i onoga na čemu se

zasnovala ta analogija u pogledu onog, koji je

nesposoban za idžtihad i kojem je taklid

obaveza?!

f) Zatim, šejh Albani i njegova dva prijatelja kažu

da je ono sa čim sam dokazivao ovu tvrdnju: „...da

su hiljade onih koji slijede Šafiju, Nalika, Ebu

Hanifu i Ahmeda, sa čijim su se životopisima

ispunile mnoge knjige...,,; nestinit dokaz i da su oni

svi bili u zabludi !!!

Da bi, zatim, uzeli dokazivati to s mnogo ajeta,

kao npr, riječima Uzvišenog: „**A, većina ljudi,**

ma koliko ti **želio, neće biti vjernici**“ (Jusuf

103.);

„Ako bi se ti pokoravao većini onih koji žive

na zemlji, oni bi te od Allahova puta

odvratili... (El - En'am 116.)

Mi ćemo, otvorena srca prema ovoj braći, pojasniti

ono što treba da razumije svako ko ide putem

istraživanja i nauke i kažemo da postoje tekstovi u

Kur'anu i Sunnetu, koji ukazuju na ono što su

spomenuli, da uvijek manjina ljudi ide putem istine

i da većina ljudi, iako ja težim za tim, nisu vjernici.

Međutim, postoje takođe, i sahih hadisi, koji su

gotovo dostigli stepen tevatur ma'nevi i naređuju

muslimanima ostanak u zajednici i neizdvajanje iz

nje.

Jedan od tih hadisa prenosi Ibn Madže od Enesa

ibn Malika r.a. da je rekao: „Rekao je Resulullah - 'alejhis - selam -: „Moji sljedbenici će se podijeliti u 72 grupe i sve će u vatru, osim jedne, a to je ona koja se drži zajednice, „(navodi se u knjizi "Ez - Zevaid", njegov sened je sahih i prenosioci pouzdani (sika).

Zatim od tih hadisa je i hadis koji prenosi Et - Tirmizi i Ibn Madže sa sahih senedom od Omera ibn el - Hattaba da je Poslanik - 'alejhis - selam - rekao: „Držite se džema'ata i klonite se podjele. Zaista je šejtan sa jednim, a dalje od dvojice; pa

ko žudi za najvišim stepenima Dženneta, neka se drži zajednice.,,

Kaže Et - Tirmizi da je ovaj hadis hasen - sahih - garib, u ovom obliku, ali ga je prenio i Ibn El - Mubarek od Muhammeda ibn Suka; kao što se prenosi u drugom obliku od Omera r.a., a on od Poslanika - 'alejhis - selam -. Takođe tu je i ono što prenosi Et - Tirmizi od Ibn Omera r.a. da je Poslanik - 'alejhis - selam - rekao: „Allah dželle šenuhu neće dozvoliti mom ummetu - ili je rekao ummetu Muhammeda - 'alejhis - selam - da se složi u zabludi. Allahova je milost sa džema'atom, a ko se izdvaja, izdvojio se u vatru.,,

Kaže Et - Tirmizi: „Kod uleme riječ džema'at odnosi se na učenjake fikha i hadisa. I od tih hadisa je, ono što prenose Buharija i Muslim, sa senedom od Huzejfe ibn el - Jemana da je rekao: „Ljudi su pitali Poslanika - 'alejhis - selam - o hajru, a ja sam ga pitao o šerru (zlu)..., - do dijela kada kaže Huzejfe: „Da li će doći nakon tog šerra, neki hajr?" Resulullah - 'alejhis - selam - reče: „Da i u njemu će biti duhn (zloba, pokvarenost u srcu). „Rekao sam: „Šta je njegov duhn?" Reče: Narod koji će upućivati bez moje upute. Nešto će im se priznavati a nešto negirati od toga. Rekao sa: A ima li poslije toga hajra šerra? Rekao je: Da, misionari, pozivači na vratima džehhnema ko im s eodazove biće bačen u džehhennem. Upitao sa: Opisi nam ich o Allahov Poslnaiče! On reče: Oni su naše kože i govore našim jezikom. Šta mi naređuješ ako doživim to vrijeme? Reče: Drži muslimasne zajednice (većine) i njihovog imama.,, Mnogi učenjaci su ocijenili različite rivajete, koje nose ovo isto značenje, kao tevatur ma'navi

(elegorični), a ulema usuli - fikha smatra da su ovi hadisi najvažnija potpora pravosnažnosti idžma' i El - Amidi, također, tvrdi da su ovi hadisi najjači dokaz za njenu ispravnost. Dakle svi oni ajeti, koje je citirao autor su kontradiktorni ovim hadisima, kao što se to, na prvi pogled čini istraživaču. Pa šta nam je raditi? Učenjak je taj, koji ispituje bit kur'anskih i hadiskih tekstova, dok je ne spozna i postigne sklad između značenja tekstova, koji su površinski gledano, oprečni. I nije on taj, koji istresa iz njih površno značenje i gradi na tome najvažnije propise, da bi nakon toga rekao za sve one imame i ulemu, koji su spomenuti u biografskim zbirkama, da su u zabludi, jer se pridržavaju jednog od Četiri mezheba i ne odstupaju od njega. Smisao časnog Kur'ana odnosi se na sve ljude na zemlji i ovo je stvar očita i istinita u koju nejma sumnje. Ali je grupa, koja vjeruje u Allaha dželle še'nuhu i slijedi Njegov program na ovoj zemlji manja od bijele mrlje na koži crnog bika i to je ta "tuđina", na koju je aludirao Poslanik - 'alejhis - selam - u prethodnom hadisu. A što se tiče hadisa, od kojih smo neke već spomenuli, oni se odnose na većinski dio islamskog ummeta. Pa ako nađemo nesporazum između muslimanskih redova i njihove uleme, Allahova Knjiga i Sunnet Njegova Poslanika - 'alejhis - selam - su ti koji će presuditi, a najveći dio muslimanske uleme, posmatrajući sve islamske zemlje, su ti koji su bliži Kur'anu i Sunnetu. Nije viđeno odstupanje ni u jednom vremenu od Allahovog dželle še'nuhu zakona, ne uzimajući u obzir manje otpadničke grupe, bez razlike da li u akaidu ili u ostalim propisima, niti su zajednica muslimana i njen najveći dio bili išta drugo, do lijep primjer kako se slijedi Allahova Knjiga i

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

upravlja prema Sunnetu Njegova Poslanika - 'alejhis - selam -.

Jedino Haridžije, Džehmije, Murdži'e i Kaderije predstavljaju spomenutu manjinu u odnosu na veći dio muslimana. Dakle, jesu li oni ta manjina, koja predstavlja istinu prema aršinima šejh Albanija i njegova dva prijatelja!? Ko je nešto slično ovome rekao i ko od muslimana će vas podržati u ovom čudnom odstupanju, sa stanovišta ideje i nauke?

11. Već sam objasnio u ovoj knjizi da riječi imam Šafije: „Ako je hadis sahih, pa on je moj mezheb...; ne znače da svako ko vidi sahih hadis, čije je vanjsko značenje oprečno onom što je uzeo Šafija, može da radi po hadisu, pozivajući se na ove njegove poznate riječi, nego za to postoje određene norme i uslovi, a za to sam iznio kao dokaz riječi imam Nevevija iz predgovora njegove

knjige "E/ - Medžmua".

Na to kolegij za pisanje kaže da sam ja pogrešno

razumio Nevevijeve riječi i da on, uopšte, nije

spomenuo ništa što ukazuje na zabranu uzimanja i

rada po hadisu, osim sa spomenutim normama i

uslovima.

A ja, zaista, molim one, koji razumiju kur'anske i

hadiske izraze i jasan arapski jezik, da pročitaju šta

je o ovome napisao Nevevi na str. 64., prvi dio i

izdanje El - Munirije počinjući sa rečenicom: „Ovo

što je rekao Šafija, ne znači da svako ko vidi sahih hadis, kaže ovo je Šafijski mezheb i da radi po njemu....,

Ti znaš da su se naše riječi odnosile na onog, koji nije mudžtehid, nego je npr. sljedbenik Šafije. Da li je njemu dozvoljeno, u okviru njegovih mogućnosti kao mukallida, a ne mudžtehida, da se pridržava hadisa, čije je vanjsko značenje suprotno onome što je uzeo Šafija?

Međutim, ako jeste ta osoba mudžtehid, sve ove norme i uslove koje je spomenuo Nevevi za njega ne važe, jer je on tada na istom stepenu sa Šafijom, stepenu njegova razumjevanja i izvođenja šerijatskih pravnih propisa i on će uzimati i ostavljati dokaze koje hoće.

Zatim su Istanbuli i njegova dva prijatelja napisali dva poglavlja u ovoj knjizi od 116 do 232 str. pod naslovima "Zašto pozivamo na vraćanje Sunnetu" i "Stvarnost mezhebske fanatičnosti i naše primjedbe na nju". Autor ovih stranica dobro ih je natrpao sa onim što je sakupio od grješaka Četvorice imama i učenjaka, sljedbenika Četiri mezheba iz različitih povijesnih razdoblja, koristeći to da bi im pripisao mezhebsku fanatičnost, spominjanje rijetkih

pretpostavki ili ostavljanje sahih hadisa i prihvatanje mezhebskog stava. U svemu tome nije zaboravio da se koristi sa grješkama u koje su zapali neki od nekompetentnih učenjaka novijeg vremena, kojima je on pripisao najveća naučna zvanja, da bi, skupivši sve to, počeo sa svojom, općepoznatom drskošću, dijeleći pri tom takve nadimke, kao što su glupost, blesavost i neznanje, za časne Imame, koji su ispunili islamski svijet dobrom za koje ih samo Allah dželle še'nuhu može nagraditi. Zatim je na svemu tome zasnavao svoje riječi,

str. 222: „Dragi čitaoče, ako si se upoznao sa njegovim prethodnim dokazom, onda znaš da doktor El - Buti nikako nije imao pravo na osporavanje šejh El - M'asumija, Allah mu se smilovao, zbog onoga što je on iznio o Četiri mezheba: da je njihovo osnivanje i širenje bilo samo zbog političke koristi i drugih ciljeva. „Naš komentar na sve ovo jeste, da mi osporavamo mezhebsku fanatičnost, a isto tako ne vidimo koristi od gubljenja vremena u ispitivanju mnogo dalekih hipoteza, kao što osporavamo suprostavljanje sahih hadisu, nakon potvrđivanja istinitosti njegove dokazne moći, čija je poruka u suprotnosti sa mišljenjem mezheba, na osnovu onoga što je već objavljeno. Ali, sve to ne poziva nas da spojimo istok i zapad i da kažemo da se mezhebi nisu osnovali i proširili, osim, radi nepravednih ciljeva i politika. Kao što nam to sve, isto tako, ne dozvoljava, po Allahovom dželleše'nuhu zakonu, niti prema mjerilu etike da opisujemo ove učenjake, koji su možda jednom nešto objavili, sa atributima, kao što su: glupost, blesavost ili nečim sličnim od nepodesnih naziva. Zaista, imami i učenjaci, na čijim trpezama doprinosa, danas mi živimo, nisu bezgriješni poslanici, nego su, usprkos njihovim odlikama, samo obični ljudi i dozvoljeno im je nešto što se

može zamisliti da zadesi bilo kojeg čovjeka, podložnog grješkama. Čovjeku, koji se odlikuje čvrstinom karaktera, ne prolazi život prikupljajući grješke i propuste učenih, što rezultira gubljenjem osjećaja za njihovu vrijednost i vrijednost njihovih dijela, nego, on je taj koji će vidjeti u aspektima njihovog doprinosa i onoga velikog dobra što su pružili ljudima, ono što će ga učiniti da zaboravi te grješke ili da, u najmanju ruku, nađe opravdanje za onog, koji ih je počinio.

Ja znam da se je ovaj čovjek (odnosno, onaj glavni za vrijeđanje u kolegiju za pisanje) odavno posvetio upornom istraživanju grješaka i propusta kod Imama i učenjaka. I nejma sumnje da je on, za vrijeme svog dugog traženja, prešao "valovita mora" od naučnih pretraga i fikhskog bogatstva sa kojim nisu u stanju da se porede svi dunjalučki zakoni.

Lahko mu je bilo, da je htio, da se okoristi od njih naučno, teoretski ili razumjevanjem, ili u najmanju ruku sa doprinosom ove Četverice imama i veličinom njihovog dara, kojim su zadužili islamski svijet. Ali, čovjek se od svega toga nije ništa okoristio, nego se vratio obijestan iz takve šetnje sa onim što je "ulovio" od njihovih grješaka i propusta, ne vrijeđajući njihovo dobročinstvo i ne pripisujući im grijehe, ali im pod plastom tih grješaka, priljepljuje attribute: glupavosti, blesavost, zalutalost, odstupanje...!!! S tim da većina ovog što je našao kod njih, što se podrazumjeva pod grješkom ili propustom, jeste samo plod njegove mašte i nagađanja. Kao^{npr.} Ona "grješka", koju je pronašao kod imam Šafije r.a., ismijavajući se s njim i pričajući anegdote o njoj, govoreći: „Šafija dozvoljava brak između oca i kćerke...., ***(*Podrazumjeva kćerku, koja je*

začeta njegovim sjemenom, van bračno, jer ona u biti šerijatski nije njegova kćerka i nejma šerijatske prepreke za brak.) ** **

A on da je čitao, Šafijine riječi o tome, i da ga je pomogla njegova pamet u njihovom razumjevanju i poznavanju njihovog značenja, predao bi se, priznavši istinu i vraćajući se onome, na što bi se trebao ograničiti, a to je podučavanje djece. O, ti, Jesi li završio sa čišćenjem svoje duše i njenim udaljavanjem od onih atributa, sa kojim si opisao Četvericu imama, kao što je glupavost, blesavost, odstupanje, spletkarenje*** (od onoga *za što je ovaj čovjek okrivio imame, jeste da oni spletkare u Serijatu, a mi upućujemo njega i druge na ono što smo napisali, opširno, o tome u našoj knjizi "Davabit - I - Masleha fi - š - Šeri'ati el - Islamijetr, s tim da sam ja potpuno siguran da on neće razumjeti, niti jednu stranicu te knjige)* ** **, pa si se sada osmjelio sa napadanjem ugleda i reputacije ovih ljudi, na čijim trpezama doprinosi mi danas živimo.

O ti, tvoj šejh, s ciljem odbrane El - Hadžendi ja, kaže da nam je obaveza da tumačimo, na najbolji mogući način, riječi prethodnih generacija i da, gdje god je to moguće, nađemo opravdanja za njihove grješke. Zar te je tvoj šejh podučio da se ovaj veliki islamski temelj ne prihvata, osim sa El - Hadžendi jevim blagoslovom i njemu sličnih!? O ti, tako ti Uzvišenog Stvoritelja, ako vjeruješ u Njega, da li te je nekada obuzela strepnja u duši da Allah dželle še'nuhu ne spusti na tebe iskušenje od kojeg nećeš moći pobjeći, kao kazna što si pružao svoj jezik sa lošim i besramnim govorom, vrijeđajući ljude, koji su živjeli služeći Allahovoj vjeri i Njegovom Šerijatu, zatim da te očini poukom za sve, na dunjaluku i Ahiretu!!!

Ja upozoravam braću, koji će možda čitati riječi slične riječima ovog čovjeka, od kojeg, u svom životu, nisam vidio drskijeg u kaljanju časti prethodnih imama i učenjaka, neka je Allah dželle se'nuhu zadovoljan s njima, da se tako ne naviknu na omalovažavanje Imama i naslađivanje sa istraživanjem njihovih propusta. I neka, svakako, pročitaju poglavlje, koje je napisao imam Nevevi u predgovoru svoje knjige "El - Medžmua", pod naslovom "Sigurna zabrana i strašna prijetnja za onog, koji ponižava ili uznemirava islamske pravnike i one koji su upućeni u vjeru i podsticanje na njihovo poštovanje i veličanje njihove časti", na čijem početku, prenoseći od Hafiza ibn 'Asakaira kaže: „Znaj brate, da nas Allah dželle se'nuhu uputi na pravi put i da nas učini od onih koji strahuju od Njega i boje Ga se onako kako Ga se treba bojati, da su časti učenjaka otrovne i da će Allah dželle se'nuhu sigurno ukazati na one, koji omalovažavaju učenjake i da će onog, koji pruži svoj jezik prema učenjacima, iskušati ponižavajući ga prije njegove smrti, sa smrću srca.,,

U mogućnosti si da upozoravaš na mezhebski fanatizam ili na gubljenje vremena u raspravama o hipotetičkim postavkama, čije je događanje gotovo neostvarivo, poštujući i braneći ostale islamske pravnike i čineći im dovu. I nije, nikako, uslov ovog upozoravanje da opisuješ jednog od njih sa atributima, gluposti ili blesavosti ili da od njegove grješke činiš neko čudo ili predmetom ismijavanja.

13. Već sam objasnio da je govor koji je prenio El

- M'asumi od Ed - Dehlevija u knjizi "El - Insaf"

potvoren na njega, koji nije utvrđen niti u "El -

Insafu", niti u nekoj drugoj knjizi,

a on glasi: „Onaj ko radi po kompletnom

učenju Ebu Hanife, Malika, Safije, Ahmeda ili

nekog drugog i ne rukovodi se prema onom

što je došlo u Kur'anu i Sunnetu, usprotivio

se je konsenzusu ummeta i ne slijedi put

vjernika.,,

A ja sam prenio iz "El - Insafa" upravo potpunu

suprotnost toj potvori, a to je: „Ummet i njegovi

učenjaci su postigli konsenzus o

dozvoljenosti slijeđenja ova Četiri priznata

mezheba do dana današnjeg.,,

Očekivao sam od ovih učesnika u kampanji protiv

mene da razmotre stvar i da ovo tačno ispituju u

mom govoru i ako ga budu smatrali istinitim da se

slože sa mnom u tome ili da šute o njemu ili ga

ignorišu, u najmanju ruku.

Međutim ovo im nije bilo po volji, pa su došli sa

čudnim govorom, pa makar i na način izmišljanja i

dotjerivanja, da bi vas obmanuli, da je Ed -Dehlevi spomenuo ono što je prenio od njega El-M'asumi. I pogledaj u njihovo, čudnovato djelo...

Uređivački kolegij je napisao: „Provjerili smo u knjizi "El - Insaf od Ed - Dehlevija, neka je Allahova milost na njega, i našli dio govora, kojeg je spomenuo El - M'asumi, a ovo je njegov tekst: „Znaj da ljudi, u prvom i drugom stoljeću, nisu bili saglasni na slijeđenju jednog određenog mezheba (Naravno op. a). Kaže Ebu Talib El - Mekki u knjizi "Kutu - I - Kulub", da su knjige i enciklopedije, govori i fetve po mezhebu jednog učenjaka i doslovno prihvatanje njegovih riječi i fikha, zasnovanog na njegovom mezhebu, novijeg datuma i nisu bili ljudi na tome u prvom i drugom stoljeću, nego su bili na dva stepena: učenjaci i obični ljudi! Dešavalo se kod običnih ljudi da su oni slijedili samo Poslanika s.a.v.s. po pitanjima u kojima nije bilo razmimoilaženja između muslimana i većine mudžtehida. Pa ako bi se desila neka rijetka pojava, pitali bi za fetvu muftiju, kojeg nađu, bez utvđivanja njegovog mezheba. Kaže Ibn el - Humam u zadnjem dopisu: „Tražili su fetvu jednom od jednog muftije, drugi put od drugog, nepridržavajući se samo jednog od njih. Prilikom našeg čitanja knjige "El - Insaf", izdanje Faruk iz El - Mensure, utvrdili smo da se ovaj zadnji, naglašeni, red ne nalazi u izvornom tekstu. Pored svega mi pitamo čitaoca: „Da li nalaziš u ovom tekstu ijedan dio, prenesen od strane autora, kojim je potvrđen Ed - Dehlevi u El - M'asumijevoj Brošuri i da li nalaziš ikakvu vezu između njih?

Zatim nam autor kaže: „A što se drugog dijela tiče, on je prisutan u knjizi "Hudždžetu - I/ahi el -Baliga", prvi dio str. 154 - 155 i prenio ga je Ed - Dehlevi od imama Ibn Hazma, neka mu se Allah smiluje i, evo, ovdje ga mi prenosimo sa njegovim tekstom. Kaže Ed - Dehlevi: „Rekao je Ibn Hazm: „Taklid jednog mezheba je haram i nije nikom

dozvoljeno da bez argumenta uzme govor nekog drugog, osim govora Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -...„ Zatim je citirao dugi govor koji je Ed - Dehlevi prenio od Ibn Hazma, a u čijem se okviru nalazi tekst, koji je El - M'asumi pripisao Ed - Dehleviju i za koji sam, u ovoj studiji, već rekao da je potvoren na njega.

Zatim iza toga dolaze atributi, koje autor upućuje meni, kao npr.: laž, lahkoumnost, varanje itd. I sad dođi da pogledamo, šta je stvarno, rekao Ed

- Dehlevi o Ibn Hazmu u knjizi "Hudždžetu - Ilahi el

- Baliga", izdanje El - Hajrije, prvi dio str. 123.: „Znaj da su ummet i njegovi učenjaci postigli konsenzus o dozvoljenosti slijeđenja ova četiri priznata mezheba do dana današnjeg. U tom se nalazi očigledna korist posebno u ovim danima u kojima je ponestalo volje i slast je opila duše i kada se svako divi svome mišljenju. „Zatim, odmah iza ovoga govora kaže: „Ono do čega je došao Ibn Hazm da je slijeđenje haram i nije nikome dozvoljeno da uzme govor nekog drugog, osim govor Božijeg Poslanika s.a.v.s."; pa je zatim citirao kompletan govor Ibn Hazma, da bi mu na kraju odgovorio: „Međutim, ovo se odnosi na onoga, koji je sposoban da izvrši idžtihad, pa makar i u jednoj mes'eli.,,

Zatim je pojasnio uslove idžtihada i poduljio u dokazivanju poznate istine, po ovom pitanju. Pa šta su uradili oni, koji su nas optužili za laž, lakoumnost i varanje?

Pristupili su početku govora, kojeg sam prenio od Ed - Dehlevija, pa ga izbrisaše kompletnog, zatim su pristupili subjektu na početku govora o Ibn

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Hazmu, koji je odnosna zamjenica "ono" (Ma el - Mevsul), pa izbrisaše i njega, da bi izbrisali i njegov predikat, koji se nalazi iza dugog Ibn Hazmovog govora. Da bi na kraju iz Ed - Dehlevijevog govora izdvojili, samo relativnu rečenicu (odnosnu rečenicu Silletu - I - mevsuul), bez spominjanja subjekta, na početku, niti predikata, na kraju i to su pripisali njemu(ed - Dehleviju), neka je Alahova milost na njega, bez obzira što je on nevin od toga, a zatim mu pripisali da je rekao: „Kaže Ibn Hazm: „Slijeđenje jednog određenog mezheba je haram....,, Na kraju su prikazali Ed - Dehlevijev govor, kao da se on poziva na riječi Ibn Hazma i podržava ih, ali naprotiv, naveo je njegov govor, da bi ga kritikovao i replicirao mu, kao što je to svakom jasno.

Mogao sam da pređem preko otkrivanja ovog čudnog i opasnog falsificiranja i da prođem pored ovog nečasnog govora, neobraćajući pažnju na njega. Ali, Allahov emanet, nauka i karakter, pozivaju me da upozorim muslimane na ovaj čudni postupak, sa kojim su se pozabavili oni koji pozivaju ljude na njihovo slijeđenje i oslanjanje na njihovu vjeru i predaje hadisa. Možda sam pretjerao u ovom svom govoru, ali neka čitaoci uzmu knjigu "Hudždžetu - Ilahi el - Baliga" i otvore na navedenom im mjestu i stranici i zatim neka otvore i njihovu knjigu "Mezhebski fanatizam je novotarija" (El - Mezhebijjetu el - muteasibetu hije

-1 - Bid'a) na str. 287 i sve to pročitaju i uporede. A nakon svega neka uzmu iz toga pouku, koju bi trebao da uzme svaki razuman čovjek.

*** (Svakako se moramo osvrnuti prema onima, koji još uvijek vjeruju *ovom čovjeku i njegovoj*

družini, pitajući za objašnjenje: „Koji je status u islamskim propisima onoga, koji nekom od pisaca pripise tvrdnju sličnu ovoj: „Ono do čega je došao Ibn Hazm da je slijeđenje haram i... Ovo se odnosi na onoga, koji je sposoban da izvrši idžtihad.,, ; zatim briše određenu zamjenicu (ono) s početka komentara, pa briše i njegov predikat, da bi na kraju ono stoje preostalo uzeo kao dokaz i pripisao tom piscu sa namjerom da ojača svoje tvrdnje?! Već si mogao vidjeti ranije rabotu sličnu ovoj, koju je učinio sa Eš - Šatibijevim riječima, neka mu se Allah dželle se 'nuhu smiluje i njegov proglas da je hanefijski fikh sličan Indžilu u oponiranju islamskom Šerijatu. Da je ovaj postupak bio iz neznanja, a nije, sigurno bismo rekli: „ To je bio propust, pa naučiće čovjek poslije njega. „A da se to desilo nepažnjom, a nije, rekli bismo: „Kakva slučajnost. Nepažnja pa da dođe potpuno srazmjerno njegovoj potrebi!" Vratimo se i pitajmo ovu braću: „Šta je Allahov propis za onog koji citira tekstove pisaca, suprotno onom što su oni, ustvari, rekli, da bi obmanu// ljude da imaju u tome oslonac za istinitost svojih tvrdnji? Šta je islamski propis za onog ko to radi, ne prema mezhebskim idžtihadima, nego skladno tekstovima Kur'ana i Sunneta, direktno?

Da li se ovaj postupak, na naučnom putu istraživanja istine, može porediti sa poštenjem i objektivnošću? Kako da se musliman, ko god on bio osloni na slijeđenje onih, koji su učinili ovo djelo, na njihove idžtihadu, predaje hadisa i donošenja fetvi u Allahovim dželle se 'nuhu propisima?!

Ja, zaista, neću opisati ove ljude ni sa čim ružnim, niti ću im dodati ikakve attribute, ali ova pitanja

*upućujem onome, koji gleda svojim očima, misli svojim mozgom i koji je iskren u svojoj vjeri!!! I ja molim muslimanska udruženja (zajednice), sa svim njihovim aktivistima i ulemom, da odgovore na ovo pitanje i da odrede svoj stav, koji je stav **islama, naspram onoga koji je učinio ovo djelo. I mi ćemo čekati odgovor.******

14. Prigovara nam autor na 245. str. i da smo citirali dijelove govora imam Ez - Zehebija i da smo iz njih dosta toga izbrisali. Stoga sam, po njegovom mišljenju, bio najvještiji čovjek u falsifikovanju.

A mi kažemo kolegiju za istraživanje i pisanje da smo, zaista, citirali riječi imam Ez - Zehebija prilikom dokazivanja, da on ne zabranjuje mukallidu pridržavanje jednog mezheba, a sami odlomci, koje smo prenijeli iz Ez - Zehebijevegov govora su dovoljan i jasan dokaz. Ez - Zehebi je u svom djelu "Et - Te'asub el - Mezhebij" na str. 111 pohvalio hanefijske učenjake i odobrio im slijeđenje mezheba Ebu Hanife, također je pohvalio šafijske učenjake i odobrio im slijeđenje šafijskog mezheba i rekao je isto po pitanju sljedbenika imam Malika i imam Ahmeda. A ti znaš da su svi ovi učenjaci sljedbenici jednog određenog mezheba, sa čijim su se životopisima ispunile knjige generacija i oni su ti za koje kolegij za istraživanje i pisanje na drugom mjestu kaže da su zalutali i da ne slijede put vjernika, pozivajući se, pri tom, na riječi Uzvišenog; **"Ako bi se ti pokoravao većini** onih koji žive na zemlji, oni bi te od Allahovog puta odvratili.,, (B - An'am 116.) Osim gore navedene pohvale Ez - Zehebi ovim mezhebestima zabranjuje ružnu fanatičnost prema njihovim imamima, kao i da jedan od njih tvrdi da je njegov mezheb najbolji od svih, što je u skladu

sa njegovim prethodnim govorom, a nije njegova negacija niti ga poništava. Ovo je ono što ne poričemo, niti smo se u tome razišli i sa kim i to nije predmet dokazivanja ili istraživanja i konflikta, s tim da smo mi označili ono šta smo izostavili iz njegovog govora, što je bilo nepotrebno za dokazivanje i nismo ga poništili sa „tri tačke”. Mi smo prenijeli u tome rezime njegovog govora i nismo uradili ono što je uradio "kolegij" sa brisanjem subjekta i predikata u govoru od Ed - Dehlevija i sa izdvajanjem, samo, odnosne rečenice, da bi sa njom dokazali potpunu suprotnost onom što je Ed - Dehlevi htio reći.

15. Kritizirao nas je autor, zbog onoga što smo napomenuli u knjizi "Fikhu - s - Sira", za nekoliko hadisa u čijem je ocjenjivanje šejh Albani možda imao pogrešnu predstavu. Rezime napomene, koju smo prenijeli jeste da se prilikom tumačenja prenesenog hadisa za jedan događaj, ne bi trebalo ograničavati na spominjanje hasen ili daif puta predaje i prešućivati sahih (tačan) ili esah (tačniji) put predaje, pošto je u tome jasno obmanjivanje, kojeg se čuvaju učenjaci hadisa i ova je stvar poznata kod svih. Npr. hadis o klanjanju ashaba za Ebu Bekrom i njegovo oponašanje Poslanikovog namaza, dok je Poslanika - 'alejhis - selam - bio na smrtnoj postelji. Ovaj hadis se odnosi na jedan događaj, koji se nije ponavljao, odnosno, on je samo jedan hadis i ne bi se trebalo ograničavati u njegovom ocjenjivanju na spominjanje Ahmeda i Ibn Madže, s obzirom da je on, pored toga, hadis mutefekun alejh. A ako dođe do neznatnog razmimoilaženja u verzijama ili povećanju broja seneda, onda se spominju sve predaje ili se kaže "mutefekun alejh" i nadoveže se riječ: verzija od toga i toga. Također, drugi hadis, kojeg prenosi Aiša r.a. o

opisu smrtne agonije Božijeg Poslanika - 'alejhis - selam -, kojeg prenose Buharija, Ibn Madže, Et - Tirmizi i dr., i svi od Aiše r.a.: „da je u Poslanikovim rukama bila posuda sa vodom, u koju je Poslanik - 'alejhis - selam - stavljao ruke, a zatim s njima brisao lice; - i ovdje su se razile predaje u riječi koju je tada izgovorio Poslanik - 'alejhis - selam -, pa Buharija prenosi da je rekao: „La ilahe illalah, zaista trenuci smrti imaju svoje patnje!"; a Et - Tirmizi, Ibn Madže i En - Nesai prenose: „Bože moj, pomoz mi kod smrtne žestine - ili je rekao - patnje kod smrti.,, Već smo prokomentarisali, u knjizi "Fikhu - s - Sira" šejh Albanijevo ocjenjivanje ovog hadisa da je daif, na slijedeći način: „On je daif, samo u ovoj verziji, a što se tiče osnove hadisa, prenosi ga Buharija sa sahih senedom. Ako jedan hadis ima dva seneda, ne bi se trebali ograničiti, prilikom njegovog komentarisanja, na spominjanje onog, koji je daif, jer to u sebi sadrži obmanu i ne štete neznatna razmimoilaženja u verzijama, sve dok se radi o jednom događaju.,, (Fikhu - s - Sira, drugo izdanje, str. 536.)

A što se tiče trećeg hadisa, kod njega smo napomenuli, upravo, potpunu suprotnost ovoj stvari. Ovaj hadis se dovodi u vezu sa dva izvora, ali svaki od njih prenosi događaj neovisan od drugog. Prenosi iz knjige "Ef - Tabekat" od Ibn S'ada da je Poslanik - 'alejhis - selam - dvojici izaslanika, koje mu je poslao Bazan, Kisrin namjesnik u Jemenu, vidjevši njihove usukane brkove i obrijane obraze, okrenuvši lice od njih rekao: „Teško vama, ko vam naredi ovo?!" Rekoše: „Naredio nam naš gospodar (Kisra)., Međutim, ova predaja u ovom obliku je samo u tefsiru od Ibn Džerira et - Taberija, dok je Ibn S'ad u svom djelu "Et - Tabekat", prenio ovaj isti hadis,

samo u drugom obliku. A što se tiče onoga što je spomenuo Ibn S'ad na drugom mjestu, to je potpuno drugi događaj, što je jasno svakom onom ko malo bolje obrati pažnju, a radi se o slijedećem hadisu: „Došao je medžusija (obožavalac vatre) Poslaniku - 'alejhis - selam -, sa dugim brkovima potkresanom bradom, na što mu reče Poslanik - 'alejhis - selam - reče: „Ko ti je naredio ovo?" Odgovori medžusija: „Moj gospodar.,, Pa reče Poslanik - 'alejhis - selam -: „Ali moj Gospodar mi je naredio da skraćujem brkove i puštam bradu.,, Ovaj medžusija nije isto što i ona dva Bazanova izaslanika, koje je spomenuo Ibn S'ad, i događaj sa Poslanikom - 'alejhis - selam - bez spominjanja ovog dijaloga između njih. Ako su bila dva različita događaja, onda su bez sumnje i dva različita hadisa. Tako da se u tom slučaju, svaki hadis dovodi u vezu sa prenosiocem hadisa koji ga prenosi (dnosno sa izvorom koji ga prenosi op. prev.).

I tako je, tamo, šejh Albani jedan hadis podijelio između dva puta predaje, a trebao ih je ujediniti, a ovdje je ujedinio dva različita hadisa, a trebao je da ih podijeli i razlikuje i da dovede svaki hadis u vezu sa njegovim prenosiocem. Ustvari, mi smo na mnogim mjestima, u knjizi "Fikhu - s - Sira" prigovorili šejh Albaniju, ali nam je kolegij za pisanje odgovorio na, samo, ova tri. Bez obzira na to šteta je neznatna i mi u spomenutim komentarima i napomenama nismo imali namjeru da nekom pripisujemo neznanje, da vrijeđamo ili smatramo nekog glupim, nego to su stvari koje se mogu desiti bilo kojem istraživaču ili učenjaku. Ali nesreća svih nesreća je u neprihvatanju opomene ili savjeta, pozivanju na bezgriješnost i osobini oholosti, štiteći se od drugih!!!

Što se tiče onog što nam prigovara autor za ono što smo spomenuli u knjizi "Kubra el - Jekiniyat" za hadis o ženidbi Poslanika - 'alejhis - selam - sa Zejneb bint Džahš r.a., mi nismo ispravljali daif hadis, ali smo se suprostavili rasprostranjenoj predaji, koju prenosi Et - Taberij, a na kojoj neki ljudi zasnivaju pokvarene misli i željeli smo da pojasnimo da zaista ova predaja, čak da bude utvrđena i tačna, ne povlači za sobom nikakav nedostatak kod Poslanika - 'alejhis - selam -. Dodali smo u drugom izdanju ove knjige detaljno objašnjenje o dokazivanju ove stvari, koje će se, ako Bog da, uskoro pojaviti. A što se tiče onog što nam prigovara za predaju hadisa Mua'za o idžtihadu, mi ne bismo prenijeli ono što je o njemu spomenuo Ibn el - Kajjim, da nismo unaprijed znali da su ga neki od uleme ocijenili kao daif - hadis.

Ali mi kažemo, kao što je rekao Ibn el - Kajjim i drugi: „Hadis dobiva na snazi, ako učenjaci daju saglasnost za njega. „Kaže u knjizi "Tedribu - r - Ravi", prenoseći od nekog učenjaka: „Hadis se ocjenjuje vjerodostojnim, ako ulema da saglasnost za to, iako sened nije sahih; i prenosi isto to od Ibn Abdi - I - Berr - a i Ebu Ishaka el - Esferanija. (Izdanje El - Nemnekanij, str. 24) Ako šejh Albani ima drugo mišljenje neka uzme po njemu; ali nije na njemu da nas primorava da ga slijedimo, neuzimajući druge u obzir. I nije njegovo da nam zabranjuje da se slažemo sa Su'betom i drugim, kao što nije ni naše da mu zabranjujemo da se slaže sa Ibn Tejmijom, koji se spominje na više mjesta u njegovoj knjizi. I nisam ja jedan od ljudi lanca predaje da bi smatrao to od mene kao krivotvorenje.

16. Zatim su gospoda autori dali komentar na raspravu, koja je vođena odmah nakon objavljivanja prvog izdanja ove moje knjige, između mene i šejh Albanija, sa riječima na koje ne bih trebao obraćati pažnju, niti osvrnuti se na njih.

Ali, ipak ću reći: „Sadržaj ove rasprave i onog što se odvijalo tokom nje poznaje onaj, koji je preslušao njen tonski zapis od početka do kraja. I ja sam taj, koji ju je snimio i kopiju od nje dao, prema njegovom zahtjevu, šejh Albaniju, te je ona danas rasprostranjena kod mnogih ljudi i u različitim mjestima. I ja sada ponavljam ovdje, ono što sam napomenuo šejh Albaniju u pismu: „S moje strane nejma, uopšte, nikakve prepreke da se rastura kompletan snimak ove rasprave, pod uslovom da se ne unosi nikakva promjena, ni u jednoj riječi na njoj.,,

17. A što se tiče strašne preplave od čudnih vrijeđanja i pogrda, koja u biti, predstavlja kičmeni stub knjige, ja kažem nasuprot nje riječ, koja ne izlazi osim iz dubine duše i nisam, zna Allah dželle še'nuhu, u tome izvještačen, niti licemjeran. Kažem: „Ako sam, stvarno, zaslužio ovo vrijeđanje i pogrde, pa ja se, zaista, obraćam Allahu dželle še'nuhu da me popravi i uputi na pravi put; a ako nisam to zaslužio, molim Allaha dželle še'nuhu da oprostí onima, koji su to rekli i da im ne pripiše nikakav grijeh za to i da ne učini u mom srcu bilo kakvu pakost prema onom, sa kojim me veže čast vjere u Allah dželle še'nuhu i Njegova Poslanika - 'alejhis - selam -.

18. Završetak knjige, poštovane gospode, bio je savjet upućen meni, da prestanem pisati i izdavati

pet godina.

Ali, ja pitam sam sebe: „Šta je to, što me danas održava na pisanju i izdavanju?"

Što se tiče reputacije, stekao sam više, nego što sam očekivao i želio. A što se tiče imetka, počastio

me je Allah dželle šehenuhu s njim, onoliko koliko može zadovoljiti potrebu. I što se tiče pohvale od ljudi, stekao sam više nego što zaslužujem i na kraju sam uočio da je to stvar u kojoj najmanje nikakve koristi, osim da mi neko od braće muslimana učini hajr dovu daleko od očiju ljudi. Zaista, ono najvažnije što me drži da ustrajem na pisanju i izdavanju Allah dželle šehenuhu mi je svjedok, jeste jedan kur'anski ajet. Kad god sam ga ponavljao nadao sam se da me Allah dželle šehenuhu sjedini, bez obzira na moje nedostatke i nemoć, sa onima na koje se odnosi ovaj ajet, a to su riječi Uzvišenog: „A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, koji dobra djela **čini i koji govori: „Ja sam doista musliman.,,** (Fussilet 33.)

Allah dželle šehenuhu najbolje zna, da ja žudim, stojeći već odavno pred vratima ovih ljudi, koji su pozivali u Njegovu vjeru i koji su postupali po Njegovom Šerijatu, da me učini od njih, pa iako nisam dostigao njihov stepen i da mi podari nešto od njihove nagrade, iako to ne zaslužujem. Ali ja, bez obzira na sve, neću oklijevati da prestanem sa pisanjem! izdavaštvom onog momenta kada dobijem savjet za to od onog sa čijom sam vjerom, znanjem i iskrenošću zadovoljan.

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Pa možda je onom, koji govori, šutnja nekad prikladnija i bolja, a on to ne zna. I na kraju, neka mi oprostí brat, kojem su autori pripisali knjigu, ako se nisam osvrnuo na njega tokom svoga govora. Moje opravdanje je što nisam za to vidio nikakve potrebe.

VE AHIRUN D'AVANA ENNE - L - HAMDU LILLAH!
RABBI- I - ALFMIN

DODATAK U BOSANSKOM IZDANJU KNJIGE

1. Sažete biografije spomenutih, kod nas **manje poznatih, učenjaka**

ABDULLAH IBN MUBAREK
(118 - 181 h.)

Ebu Abdirrahman Abdullah ibn el - Mubarek ibn el - Vahid el - Hanzeli el - Mirdezi je poznat učenjak hadiskih nauka, fikha i arapskog jezika, kao i uspješan trgovac. Bio je nastanjen u Horosanu, a umro je u gradu Hejt na rijeci Eufrat vraćajući se iz rata, kojeg su muslimani vodili protiv Bizantije. Odlikovao se jakim pamćenjem. Napisao je knjige "El - Džihad" , „Er - Rekaik", itd.

(Preneseno iz "El - E'alam" od Ez - Zerklija)

'ATA' (-115 h.)	IBN	EBI	REBBAH
---------------------	-----	-----	--------

'Ata ibn Ebi Rebbah je bio poznat među tabi'inima kao veliki učenjak i muftija. Rodio se za vrijeme hilafeta Osmana r.a.. Učio je kod mnogih ashaba, kao što su: Ebu Hurejre, Ibn Omer, majki pravovjernih Aiše i Umm Seleme, neka je Allah dželle še'nuhu zadovoljan sa njima. Čitav svoj život posvetio je prenošenju znanja, koje je naučio

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

od ovih ashaba. Njegovi najpoznatiji učenici su: Mudžahid ibn Džuber, Omer ibn Dinar, 'Amr ibn Šu'ajb i Ebu Hanife. Poznat je kao pobožan i skroman čovjek. Rečeno je za njega da mu je kuća bila džamija. Jedan od Umejevićkih halifa postavio ga je za muftiju Mekke, pa se mogao čuti telal, za vrijeme hadždža, kako uzvikuje halifinu naredbu da niko ne smije donositi fetve, osim ovog tabi'ina. Sreo se sa više od dvije stotine ashaba. Rekao je El - Erza'i, povodom njegove smrti: „Smrt je uzela 'Ata ibn Rebbaha, čovjeka sa kojim je narod bio najzadovoljniji!"

(Preneseno iz "Sijer el - E'alam en - Nubela^m od Ez - Zehebija)

ED - DEHLEVI
(1110-1179 h.)

Ebu Abdilaziz ibn Abdirraim el - Faruki Ed - Dehlevi el - Hindi, poznat kao Šah Velijullah, je učenjak hanefijske pravne škole iz grada Dehli u Indiji. Posjetio je Hidžaz između 1143 - 1145 h. On, njegovo potomstvo i njegovi učenici uveliko su doprinijeli razvoju hadiske nauke na području indijskog potkontinenta. Najpoznatija njegova djela su: „Fevzu - l - Kebir fi usuli - t - Tefsif, koje je napisao na perzijskom jeziku, a prevedeno je na arapski jezik poslije njegove smrti; "Hudždžetullah el - Baliga" i "'Akdu - l - Džidi fi - l - Ahkami - l - Idžtihad ve - 1 - TaklidP, itd.. (Preneseno iz "Sijer el - Hamu en - Nubela^m od Ez - Zehebija)

IMAM EL - GAZALI
(450 - 505 h.)

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Ebu Hamid Muhammed ibn Muhammed ibn Muhammed El - Gazali je učenjak šafijskog mezheba. Poznat je po svojoj pobožnosti, skromnosti; ubraja se u najistaknutije ličnosti islamskog tesavvufa. Zbog velikog znanja koje je posjedovao dobio je titulu Hudždžetu - I - Islam. Još od malih nogu postao je hafiz Kur'ana, nakon čega je pristupio učenju, na način kako to mogu samo veliki učenjaci i najinteligentniji ljudi. Na tom putu sticanja znanja proputovao je kroz Nejsabur, Hidžaz, Sam, Egipat, a zatim se povratio u rodno mjesto (Et - Tuš), gdje je i umro. Najpoznatija djela su mu: „Tehafutu -1 - Felasife“, „Ihja' 'u/umi - d - Din“, „El - Mustesfa“, „Mekasidu -1 - Felasife“ itd.

(Preneseno iz "Sijer el - E'lam en - Nubela"^m od Ez - Zehebija)

IBN
(732 - 808 h.)

HALDUN

Ebu Zejd Abdurrahman ibn Muhammed ibn Muhammed ibn Haldun, poznat kao Velijuddin, je rođen u Tunisu, a vodi porijeklo iz Sevilje (Španija). Izučavao je kur'anske i hadiske nauke, fikh i arapski jezik, a naročito se istakao na polju povijesti, filozofije i socijologije. U toku svoga života je obavljao značajne državne funkcije, između ostalog vršenje dužnosti kadije u Egiptu. Za vrijeme svoga života je proputovao veći dio islamskog svijeta (Hidžaz, Islamska Španija, Sjeverna Afrika, Sam...). Umro je iznenada u Kairu 808. h.god.

Njegova najpoznatija djela su: „El - Mukadima“, kapitalno sociološko djelo, koje je prevedeno na francuski jezik; a ona je, u stvari, samo prvi dio

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

njegovog djela "El - Iber" napisanog u sedam tomova; zatim "Šifa'u - s - Sa'il li Tehzibi - I - Mesa'il", kao i mnoga djela iz matematike, logike, arapskog jezika itd.

(Preneseno iz "El - E'alam" od Ez - Zerklija)

IMAM

IBN

HAZM

(384 - 456 h.)

Ebu Muhammed Ali ibn Ahmed ibn Seid ibn Hazm Ez - Zahiri je poznati učenjak iz Andaluzije (El - Endelus) i jedan od imama - mudžtehida. Rođen je u Kordovi, u poznatoj i uglednoj vezirskoj porodici; međutim, on se odrekao vlasti i izabrao put nauke. Njegove ideje su ga dovele u sukob sa tadašnjom ulemom, pa je zbog toga bio često izložen progonima od strane vlasti. Nakon svega povukao se u područje Leble (Andaluzija), gdje je živio samačkim životom. Njegov sin El - Fadl navodi da mu je otac napisao oko četiri stotine tomova različitih knjiga, što obuhvata oko osam stotina hiljada listova. Rečeno je za njega: „Jezik Ibn Hazma i sablja El - Hadždžadža su kao dva rođena brata!"

Najpoznatija su mu djela: „El - Milel ve - n - Nihel", „El - Ihkam li usuli -1 - Ah ka m" itd.

(Preneseno iz "Sijer el - E'lam en - Nubela^m" od Ez - Zehebija)

IMAM

IBN

EL

-

KAJJIM

(691 - 751 h.)

Ebu Abdillah Šemsuddin ibn el - Kajjim el - Dževzijje Muhammed ibn Bekr ibn Ejjub ibn Se'ad ez - Zer'i ed - Dimeški je jedan od nosilaca islamskog preporoda i istaknuti učenjak, poznat po

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

bogobožnosti i inteligenciji. Često je imao verbalne konflikte sa ateistima i onima, koji su u vjeru uvodili zablude i novotarije. Rođen je u Damasku u skromnoj porodici. Rastao je sa ljubavlju prema znanju i učenjacima. Stekao je veliko znanje na polju fikha, tefsira, arap. jezika i povijesti. Njegov najpoznatiji učitelj bio je šejh Ibn Tejmijja sa kojim je proveo jedno vrijeme u zatvoru Damaska. Najpoznatija su mu djela: „Zadu - l - Me'ad“, „Medaridžu - s - Salikin“, „l'lam el - Muvekki'in“ itd.

(Preneseno iz "Medaridžu - s - Salikin")

IMAM

IBN

TEJMIJE

(661 - 728 h.)

Ahmed ibn Abdilhalim ibn Abdisselam el - Hurani ed - Dimeški el - Hambeli je rođen u Horanu, nakon čega ga je njegov otac prebacio u Damask. Poznat je po svojoj mudrosti i zagovaranju islamskog preporoda. Stekao je veliko znanje iz tefsira, usuli - fikha i arap. jezika, tako da je prije svoje dvadesete godine podučavao ljude i izdavao fetve. Zbog svojih fetvi često je bio tražen, ali i proganjan, a nerijetko i zatvaran. Umro je u zatvoru Damaska i skoro čitav Damask mu je bio prisutan na dženazi. Najpoznatija su mu djela: „El - Fetava“ 38 tomova, „El - Istikame“ itd. .

(Preneseno iz "El - E'alam" od Ez - Zerkelija)

MUDŽAHID

IBN

DŽEBR

(- 100 h.)

Mudžahid ibn Džebr je iz generacije tabi'ina. Bo je jedan od vodećih poznavalaca Kur'ana i tefsira svoga doba. On je oslobođeni rob Said ibn Ebi Said el - Mahzumija. Ne postoje tačni podaci kada je

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

rođen. Znanje je sticao od mnogih ashaba, kao npr. Ibn Abbasa, Aiše, Abdullah ibn Amra, Ebu Seid el - Mudrija, Ibn Omera i dr. (neka je Allah dželle še'nuhu zadovoljan sa njima). Nakon što je primio ovo znanje prenio ga je na mnoge generacije muslimana. Njegovi najpoznatiji učenici su Amr ibn Dinar, Sulejman el - E'ameš, Katade i dr. Ponovio je tri puta Kur'an sa tefsirrom pred Ibn Abbasom r.a.. Jedno vrijeme je bio muftija Mekke sa svojim učiteljem 'Ata' ibn Ebi Rebbahom. (Preneseno iz "El - E'alam" od Ez - Zerklija)

IMAM EL - MUNZIRI
(585 - 656 h.)

Ebu Muhammed Zekijjuddin Abdulazim ibn Abdilkavvi ibn Abdillah el - Munziri je veliki učenjak hadisa, arap. jezika i povijesti. Rođen je u Damasku, a porijeklom je iz Egipta. Njegov otac mu je oporučio da se bavi izučavanjem šerijatskih nauka, a posebno hadisom. Da bi izvršio ovu očevu oporuku krenuo je putem nauke i prisustvovao je predavanjima mnogobrojnih učenjaka. Pa kada je postigao stepen sposobnosti da svoje znanje prenosi na druge, svim svojim bićem se predao predavanjima, tako da iz škole nije izlazio, osim u slučaju prijeke potrebe. Njegova najpoznatija djela su: „Et - Tergib ve -1 - Terhib“, „Muhtasar Sahih Muslim“, „Et - Tekmile“ itd..

(Preneseno iz "Et - Tergib ve -1 - Terhib")

IMAM EN - NEVEVI
(631-671 h.)

Ebu Zekerijja Muhjiddin Jahja ibn Šeref En - Nevevi eš - Šafi'i je rođen u selu Neva, blizu Damaska.

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Kada su njegovi učitelji uvidjeli kod njega natprosječnu inteligenciju i zanimanje za islamske nauke poslali su ga, sa ocem u Damask u kojem je proveo dugo vremena na sticanju znanja. Isticao se u fikhu i hadisu i bio je najistaknutiji učenjak svoga doba. Zadnji dio života proveo je u svome rodnom mjestu. Najpoznatija djela su mu: „El - Medžmu'a", „Revdatu - t - Talibin", „Komentar M u si i m ovog Sahih a", „Rijadu - s - Salihin, „El - Ezkar"M..

(Preneseno iz "Rijadu - s - Salihin")

IMAM

(

EŠ - ŠATIBI
- 790 h.)

Ibraim ibn Musa ibn Muhammed el - Lehami el - Garnati, poznat kao Eš - Šatibi je veliki pobožnjak i učenjak svoga doba. Bio je stanovnik Granade u islamskoj Španiji i nije poznato kada je rođen. Posjedovao je veliko znanje iz usuli - fikha i bio je sljedbenik malikijskog mezheba. Njegove najpoznatije knjige su: „El - Muvafakat", „El - l'tisam", „El - Ittifak fi 'Umi el - Ištikak" itd.. (Preneseno iz "El - E'alam" od Ez - Zerkelija)

IMAM ES- SEVKANI
(1173- 1250 h.)

Muhammed ibn Ali ibn Muhammed ibn Abdillah el - Hasen Eš - Ševkani je poznati islamski pravnik i mudžtehid iz Jemena. Bio je postavljen za glavnog kadiju grada Sana u Jemenu i umro je obavljajući tu dužnost. Isticao se sa stavovima, svojstvenim za njega. Najpoznatija su mu djela: „Nejlu -1 - Evtar",

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Jttihafu - I - Ekber", „El - Feva'id Medžmu'a min Eh a d i s Me vdu 'a" i td..

(Preneseno iz "El - E'alam" od Ez - Zerklija)

IMAM ET - TABERI
(224-310 h.)

Ebu Dže'afer Muhammed ibn Džerir ibn Jezid et - Taberi je jedan od najvećih islamskih povjesničara i mufessira. Rođen je u Taberistanu, a veći dio svoga života proveo je u Bagdadu, gdje je i umro. Nuđeno mu je mjesto glavnog bagdaskog kadije, međutim, on je to odbio. Za njega Ibn es - Serir kaže: „Ebu Dže'afer je najpoznatiji među onima, koji su bilježili povijest i u njegovom tefsiru se nalazi ono što upućuje na njegovo obilno znanje i istraživačku sposobnost. „Njegove najpoznatije knjige su: „Ahbar er - Rusuli ve -1 - Mu/uk", „Tarih et - Taberi", „ Tefsir et - Taberi" itd..

(Preneseno iz "El - E'alam" od Ez - Zerklija)

IMAM EZ - ZEHEBI
(673 - 748 h.)

Šemsuddin Muhammed ibn Ahmed ibn Osman Ez - Zehebi je rođen u okolini Damaska u pobožnoj porodici turkmanskog porijekla. Nadimak Ez - Zehebi naslijedio je od svoga oca, koji je po zanimanju bio zlatar, a po nekim izvorima u početku svog života i sam se bavio tim zanatom. Unatoč tome, njegov otac i djed bili su poznati učenjaci tog područja. Imam Ez - Zehebi živio je u vremenu izraženog mezhebskog fanatizma. Mnogo je putovao u druge zemlje, kao što su: Egipat, Hidžaz... Bio je savremenik mnoge poznate uleme, kao što su: Ibn Tejmija, Hafiz el - Mezzi, Ibn el - Kajjim itd..

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Posjedovao je veliko znanje iz fikha, hadisa i kur'anski znanosti, a posebno se isticao u hadisu, gdje se njegovo mišljenje uzima kao relevantno. Najpoznatija su mu djela: „Tarih el - Islam“, „Sijer el - E'alam en - Nubela“ i mnoge knjige iz različitih oblasti hadiskih nauka. Umro je 748 h. u Damasku. (Preneseno iz "Sijer el - E'alam en - Nubela"^m)

2. BIOGRAFIJA AUTORA KNJIGE

Doktor Muhammed Se'id ibn Mula Ramadan el - Buti je rođen 1929 g. u pokrajini Buta (Kurdistan) u pobožnoj porodici. Otac mu, šejh Mula Ramadan, je bio u samom vrhu tadašnje turske i šamske uleme. U svojoj četvrtoj godini, Muhammed Se'id je učinio hidžru sa svojim ocem u Damask, bježeći od tadašnjeg Ataturkovog sistema. Prva saznanja o islamu stiže pred svojim ocem, koji ga je nakon osnovne škole upisao u serijatsku medresu kod tadašnjeg poznatog učenjaka Hasana Habenneke, koji mu je, uočivši njegovu inteligenciju, posvetio posebnu pažnju. Po završetku školovanja u ovoj medresi putuje 1953. god. u Kairo i upisuje se na poznati "Al - Azhar", gdje je diplomirao na Šerijatskom fakultetu, a nakon toga i na Filozofskom fakultetu, odsjek pedagogija.

1960. god. je imenovan za asistenta na Šerijatskom fakultetu, pri Univerzitetu u Damasku, da bi 1965. god. uspješno odbranio doktorsku disertaciju iz usuli - fikha na temu "Normativni kriteriji dobrobiti u islamskom pravu" (Davabitu - I - Masleha fi - š - Šeri'ati el - Islamijeti). Iste godine postavljen je za redovnog profesora na Šerijatskom fakultetu u Damasku, a nakon izvjesnog vremena postaje i njegov dekan. I danas

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

je redovni profesor iz više predmeta na istom fakultetu i ujedno vodi Katedru za akaid i religije.

Pored toga ima sedmični termin na sirijskoj televiziji, a uz to dva puta sedmično drži predavanja u velikoj džamiji "El - Iman" u Damasku, na kojima prisustvuje po nekoliko hiljada ljudi. Danas obavlja i dužnost hatiba u džamiji "Er - Rifa'i", čije je temelje postavio njegov otac, Allah mu se smilovao. Učestvovao je na mnogim svjetskim kongresima i naučnim raspravama. Član je "Kraljevske Akademije za izučavanje islamske civilizacije" u Ammanu. Pored arapskog jezika govori, turski i kurdski, a služi se i sa engleskim. Napisao je preko četrdeset naslova iz raznih oblasti u kojima tretira različite probleme muslimana današnjice, od kojih izdvajamo: „Fikhu - s - Sira“, „HazihiMuškilatuna“, „Hazihi Muškilatuhum“, „Mine

- I - Fikri ve - I - Kalbi“, „Nakdu - I - Evham el - Madijje el - Džedelijje“, „Min Reva'i -1 - Kur'an“, „El

- Ka da ja el - Fikhijje el - Mu'asire" i dr.

Mnoga od ovih djela su prevedena na njemački,

engleski i francuski jezik.

3. INDEX MANJE POZNATIH POJMOVA

Ahad hadis - je, prema mišljenju učenjaka, svaki hadis koji nije mutevatir predaje

Fakih - islamski pravnik

Fetva - šerijatsko pravno mišljenje

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Idžma' - saglasnost islamske uleme po određenom pitanju

Idžtihad - samostalni intelektualni napor u nastojanju da se dođe do ispravnog mišljenja i riješenja; rasuđivanje o nekom pitanju na osnovu izvora islama

Imam - vjerski vođa, osnivač mezheba ili istaknuti islamski učenjak

Ittiba' - slijeđenje mudžtehida u vjerskim propisima

Kijas - pravna analogija

Mensuh - derogirani ajet ili hadis

Mes'ela - šerijatsko pravno pitanje

Mešhur - je onaj hadis, koji ima određeni broj seneda i to više od dva, ali ne dostiže stepen mutevatir predaje

Mudžtehid - učenjak, koji samostalno donosi propise na osnovu Kur'ana, Sunneta i drugih islamskih izvora

Mukallid - sljedbenik mudžtehida u pravnim propisima vjere

Mustalah el - Hadis - nauka o hadiskoj terminologiji

Mutevatir predaja - je onaj hadis koji prenosi, od početka pa do kraja njegova seneda, toliki broj ljudi da uopšte nemožemo posumnjati u njegovu istinitost

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

Muttebi' - isto što i mukallid
Naših - abrogirajući ajet ili hadis

Rivajet - predaja

Taklid - isto što i ittiba'

Tevatur ma'nevi - je hadis čiji je sadržaj mutevatir, pa makar došlo i do određenih razlika u formi teksta hadisa

Usuli - fikh - nauka o fikhskoj metodologiji

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija

POTIRANJE MEZHEBA – najopasnija Novotarija